

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

4564 NYÍRMADA, KOSSUTH U. 49.

Telefon/fax: 06-45/492-509
e-mail cím: nyirmadacssk@citromail.hu

SZAKMAI PROGRAMOK

TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT
FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK NAPPALI INTÉZMÉNYE
ÉTKEZTETÉS
CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT
GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Érvényes: 2012. 10. 01. napjától

Készítette: Haklik Attiláné - intézményvezető

.....
jóváhagyta

.....
intézményvezető

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Telefon: 06-45/492-509

_____/2012.

SZAKMAI PROGRAM

TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT

ELLÁTÁSHOZ

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

2005. május 31. napján a helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-ában és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvényben foglaltak alapján

- **Nyírkarász Község Önkormányzata 4544 Nyírkarász, Fő u. 21. sz.**
- **Nyírmada Nagyközség Önkormányzata 4564 Nyírmada, Ady u. 16. sz.**
- **Petneháza Község Önkormányzata 4542 Petneháza, Magyar u.2. sz.**
- **Pusztadobos Község Önkormányzata, 4565 Pusztadobos, Petőfi u.4. sz.**

önkéntes és szabad elhatározásukból, egyenjogúságuk tiszteletben tartásával, a kölcsönös előnyök és arányos teherviselés alapján, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglalt közös támogató szolgálat és családsegítő szolgálat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben foglaltaknak megfelelő gyermekjóléti feladatok ellátására közös intézményt hozott létre.

2008-ban a helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-ában és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvényben foglaltak alapján

- Nyírmada Nagyközség-, Baktalórántháza Város-, Levelek Község-, Petneháza Község-, Nyírkarász Község-, Pusztadobos Község-, Berkesz Község-, Besenyőd Község-, Laskod Község-, Nyíribrony Község-, Nyírbákó Község-, Nyírkércs Község-, Nyírtass Község-, Nyírtét Község-, Ófehértó Község-, Magy Község-, Apagy Község-, Rohod Község-, Ramocsaháza Község Önkormányzatai -

önkéntes és szabad elhatározásukból – a korábban már 2005. évtől működő három támogató szolgálat összevonásával - közös támogató szolgálatot hozott létre Nyírmada Nagyközség fenntartásában 2009. január 01. napjával.

Fenti döntésüket a 191/2008. (VII.30.) „A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről” Kormányrendeletben foglaltak indokolták, különösen a

szolgáltatás hatékonyságának növelése, fenntarthatósága, valamint a teljesítményalapú finanszírozás bevezetése.

2011. január 01. napján, ugyanezen jogszabályi háttérre való hivatkozással a társulási megállapodás módosul. A fenti társulásból Petneháza Község a 2010. szeptember 30. napján kelt 237/2010. (IX. 30.) számú határozatában tájékoztatta a társult településeket a következő változásokról: „Kijelenti, hogy 2010. december 31. napjával kiválik a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást érintően a Szociális Támogató, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (4564 Nyírmada, Kossuth L. u. 49.) társulásból.”

Ennélfogva 2010. január 01. napjától a társulásban lévő önkormányzatok a következők a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat vonatkozásában:

- *Nyírmada Város Önkormányzata 4564 Nyírmada, Ady Endre u. 16. sz.*
- *Nyírkarász Község Önkormányzata 4544 Nyírkarász, Fő u. 21. sz.*
- *Pusztadobos Község Önkormányzata, 4565 Pusztadobos, Petőfi u.4. sz.*

A fent említett települések önkormányzatainak társulása által létrehozott mikrotérség az ország legkeletibb megyéjében, Szabolcs- Szatmár- Bereg megyében helyezkedik el.

A térség lakosságának szociális helyzete az országos átlagnál kedvezőtlenebb jövedelmi viszonyokkal, halmozottan hátrányos rétegek nagy számával jellemezhető.

Megközelíthetőségét tekintve mind közúton – 41. számú főút – mind pedig vasúton könnyen elérhető.

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

A helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-ában és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvényben foglaltak alapján

- Nyírmada Nagyközség-, Baktalórántháza Város-, Levelek Község-, Petneháza Község-, Nyírkarász Község-, Pusztadobos Község-, Berkesz Község-, Besenyőd Község-, Laskod Község-, Nyíribrony Község-, Nyírkákó Község-, Nyírkércs Község-, Nyírtass Község-, Nyírtét Község-, Ófehértó Község-, Magy Község-, Apagy Község-, Rohod Község-, Ramocsaháza Község Önkormányzatai -

önkéntes és szabad elhatározásukból – a korábban már 2005. évtől működő három támogató szolgálat összevonásával - közös támogató szolgálatot hoz létre Nyírmada Nagyközség gesztorságával 2009. január 01. napjával.

Fenti döntésüket a 191/2008. (VII.30.) „A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről” Kormányrendeletben foglaltak indokolták, különösen a szolgáltatás hatékonyságának növelése, fenntarthatósága, valamint a teljesítményalapú finanszírozás bevezetése.

A fent említett települések önkormányzatainak társulása a Közép-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás, mely az ország legkeletibb megyéjében, Szabolcs- Szatmár- Bereg megyében helyezkedik el. Megközelíthetőségét tekintve mind közúton – 41. számú főút – mind pedig vasúton könnyen elérhető.

A térség lakosságának szociális helyzete az országos átlagnál kedvezőtlenebb jövedelmi viszonyokkal, halmozottan hátrányos rétegek nagy számával jellemezhető.

BAKTALÓRÁNTHÁZI KISTÉRSÉG HELYZETELEMZÉS

Földrajzi adottságok

A baktalórántházai kistérség az Észak-Alföldi Régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, Nyíregyházától 35 km-re, az ukrán – román határtól 40-50 km-re helyezkedik el. A 2004. január 1-jétől érvényes statisztikai lehatárolás alapján a kistérséghez a következő 19 település tartozik:

Apagy, Baktalórántháza, Berkesz, Besenyőd, Laskod, Levelek, Magy, Nyíribrony, Nyírbákó, Nyírkarász, Nyírkércs, Nyírmada, Nyírtass, Nyírtét, Ófehértó, Petneháza, Pusztadobos, Ramocsaháza, Rohod.

Település szerkezet

A kistérség területe összesen 452,75km², Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye területének 7,6 %-a, lakosainak száma 35.817 fő (2005), a megye lakosságának 6,7 %-a.

Népsűrűsége 79 fő/km², ami jóval alacsonyabb a megyei (99 fő/km²) és az országos átlagnál (109 fő/km²).

Az ország 168 kistérségéből a baktalórántházai kistérség - a közgazdasági mutatók alapján - a 48 hátrányos, ezen belül a **7 leghátrányosabb helyzetű kistérségek** közé tartozik.

A megye gazdagágilag és társadalmilag legelmaradottabb térségeiben a települési struktúra meglehetősen elaprózott. A település hálózat jellege erősen befolyásolja a lakosság életmódját, az egészségügyi-szociális ellátás formáját, azok elérési lehetőségeit. A régióban e tekintetben a legnehezebb helyzetben Szabolcs-Szatmár-Bereg megye van, ahol a kistelepülések száma igen magas.

A kistérségben a településszerkezet a következőképpen alakul:

1000 fő	alatti települések száma:	4
1000-2000	fő közötti települések száma:	8
2000-3000	fő közötti települések száma:	5
<u>3000</u>	<u>fő feletti települések száma:</u>	<u>2</u>

Összesen: 19

A kistérségi központ a kistérség egyetlen városában, Baktalórántházán van, állandó lakosainak száma 3.839. fő (2005). A kistérségben nincs 10.000 főnél nagyobb lélekszámú város.

Infrastrukturális jellemzők

Közlekedés

A kistérségi közutak nagy része településeket összekötő mellékútvonal. Az utak mennyisége összességében megfelelő, a települések közti úthálózat sűrűsége meghaladja az országos átlagot. A kistérségen áthaladó főutak közül a 41. számú főút (Nyíregyháza-Vásárosnamény-Beregszász) hét települést érint. 2005. évben elkészült a 4-es számú főút (Nyírtass, Berkesz) településeket elkerülő szakasza, mely nagymértéken csökkentette a településeket érő

zajártalmakat és biztonságosabbá tette azokat. A 41-es számú út mellett fekvő települések közül Leveleken, Apagyon és Baktalórántházán gondot okoz a főúton való átkelés, amely az elmúlt évek során több esetben is súlyos balesetekhez vezetett. A kistérséget jelenleg nem érinti sztráda, legközelebb Nyíregyháza határában végződik az M3-as autópálya. A kistérség leginkább Nyíregyháza vonzáskörzetéhez tartozik, de szoros gazdasági kapcsolatok fűzik Kisvárdához, Mátészalkához és Vásárosnaményhoz. A megyeszékhely közúton körülbelül háromnegyed óra alatt érhető el, vonattal átlagosan 1,25 óra, ami a távolság tekintetében soknak mondható. A főváros közúton 3,5 óra alatt érhető el, vonattal 3 óra alatt. A kistérségen áthaladó Romániát és Ukrajnát bekapcsoló 41. és 4. számú főútvonalak jelentős nemzetközi áru és személyforgalmat bonyolítanak le, ebből adódóan sűrű az átmenő forgalom, de összességében még mindig az alacsony zajártalom és légszennyezettség jellemzi a térséget. A kistérség területén lévő összekötő utak nagy hányada már több mint tizenöt éve nem kapott új burkolatot (pl.: Baktalórántháza-Ramocsaháza, Baktalórántháza-Ófehértó, Baktalórántháza-Nyírfákó- Petneháza-Nyírkarász), így állaga leromlott és a megnövekedett gépjárműforgalmat nem képes hatékonyan kiszolgálni.

A térség belső kapcsolatrendszere is sokat javult, a már meglévő településeket összekötő mellékútvonalak jelentős mértékben lecsökkentik az utazási időt mind a térségközpont, mind a megyeszékhely felé.

A kistérség külső kapcsolatrendszere az M3-as autópálya teljes szakaszának megépítésével jelentős mértékben javulni fog.

Egészségügyi intézmények

Minden településen működik orvosi rendelő, azonban néhány település társulás formában biztosítja az egészségügyi ellátást. A kistérségben kórház nincs. Baktalórántházán működik tüdőgondozó. A központi orvosi rendelőben szemészet, idegyógyászat, dietetikus szakrendelés folyik.

Oktatási intézmények

Óvoda: minden településen működik óvoda. Az óvodások száma növekedett, melynek egyik oka a térítési díjak önkormányzatok által történő átvállalása.

Általános iskolák: Minden település rendelkezik általános iskolával. Az általános iskolák technikai felszereltség kielégítő. Minden épület rendelkezik tornateremmel vagy tornaszobával, amely az egészséges életmódot és testmozgást szolgálja. Ezek a tornatermek

elsősorban az iskoláskorúaknak biztosítanak sportolási lehetőséget, ugyanakkor a teljes lakosság mozgás igényét is kielégítik.

Középiskola: A kistérség területén egy középiskola működik Baktalórántházán. Ebben az intézményben jelenleg 1200 diák tanul és tölti el mindennapjait a megye egész területéről.

Szabadidő eltöltésére alkalmas intézmények a településeken az általános iskolák és művelődési központok. Tornacsarnok a baktalórántházai szakközépiskolában működik.

Népesedés

Egy ország, ezen belül egy kistérség népesedési helyzete alapvetően a múltjában gyökerezik, demográfiai jövőjét pedig erősen meghatározza a történetileg kialakult jelen. Hasonlóan igaz lehet ez a megállapítás, a gazdaság, a kultúra és a tudomány területén is. Talán ezzel a megköttéssel, hogy ezeken a területeken a jelen kevésbé determinálja a jövőt. A gazdaság, a tudomány, és a kultúra az élet olyan területei, amelyek egymással is szorosan összefüggenek, az egyik feltétele, meghatározója, segítője, támogatója vagy esetleg gátja, korlátja a másiknak. Közös bennük az, hogy mindegyik alkotóeleme, mozgatórugója az ember, aki egyben a demográfia tárgya is. Ily módon egy ország, egy kistérség demográfiai helyzetének jelenét és jövőjét nem lehet elszigetelten a társadalmi környezetből kiragadva öncélúan vizsgálni, hanem óhatatlanul felmerül a szélesebb körű összefüggések vizsgálatának igénye, vagyis a demográfiai folyamatok társadalmi, gazdasági, szociális és egészségi, hatásainak és következményeinek feltárása és elemzése. A leghátrányosabb térségek demográfiai jellemzőit nagyban meghatározza az összességében idősebb korstruktúra, az ebből adódó halálozási gyakoriság, valamint a számottevő elvándorlás.

Demográfia (2001-2005)

1. sz. táblázat

Év	Állandó népesség (fő)	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes szaporodás, fogyás (fő, egyenleg)	Belföldi vándorlás (fő, egyenleg)	Kisebbség cigány (fő)
2001	35.657	454	430	24	-122	2.280
2002	35.689	432	431	1	-18	-
2003	35.644	405	428	-23	-44	-
2004	35.638	384	377	7	-38	-
2005	35.817	380	404	-24	186	4.419

A kistérség **népességszáma** a vizsgált időszakban a bázishoz (2001) képest **0,4 %-os emelkedést** mutat.

- *A születések száma 16,3 %-kal csökkent* öt év alatt. Az alacsony termékenység alacsony jövőbeni reprodukciót jelent, rövidtávon csökkenti a gyermekekkel kapcsolatos társadalmi kiadásokat, javítja az eltartási teher mutatóit. Hosszú távú következménye azonban számos problémával jár, mely már előre látható. Érinti a családok életét, a háztartások összetételét, a munkaerőpiacot, ezeken keresztül a gazdasági életet és az egész társadalmat. Az alacsony termékenység mellett született gyermekgenerációk közül többen érzelmileg jobban függenek szüleiktől. A tartósan alacsony termelékenységgel kapcsolatos legfőbb probléma az, hogy a várható élettartam emelkedésével egyidejűleg gyorsítja a népesség öregedési folyamatát. Nem az a baj, hogy a népesség öregszik, hanem a folyamat gyorsasága, a társadalmi, gazdasági, szociális következményei és ezek kezelésének módjai okozzák a legtöbb problémát.
- *A halálozások száma* 2005. évben 0,6 %-kal csökkent 2001. évhez viszonyítva. A kistérség összhálaozása férfiak vonatkozásában jelentősen meghaladja az amúgy is magas megyei halandósági szintet.
- *A természetes szaporodás, fogyás* mutatóinak összehasonlításából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy 15 fővel kevesebb ember született (5 év alatt) azaz, természetes úton tovább fogy a térség lakossága. A fiataluló korstruktúrát mutató települések némelyikénél - Baktalórántháza, Nyírmada, Ramocsaháza és Rohod – a lakosság természetes szaporodása és a fiatalok többsége a roma lakosság magas arányával hozható összefüggésbe, hiszen a roma népességre a természeti népek demográfiai sajátosságai, a fiatalabb korban történő szülés, a magasabb számú gyerekvállalás és az alacsonyabb átlagéletkor a jellemzőek.
- *Az elvándorlás* igen nagy a kistérségből a vizsgált időszakban. Az elvándorlók nagy részét a képzetesebb, fiatal korosztály teszi ki, így ezen rétegek aránya csökken a teljes lakosságon belül. Az állandó népességszám növekedését a bevándorlás idézte elő, mely mutató 2005. évben pozitív irányba mozdult el 186 fővel. Ennek oka a térség felzárkóztatása: az oktatásban, egészségügyben, közigazgatásban, munkahelyteremtésben elindult pozitív folyamatok, valamint a kistérség szerepének erősödése, a több, magasabb színvonalú szolgáltatás elterjedése.
- A demográfiai jellemzőket erőteljesen meghatározzák az etnikai sajátosságok. Így van ez a mi kistérségünkben is, ahol a hazai kisebbségek közül jelentős számban élnek cigány nemzetiségűek: 2001. évhez viszonyítva szinte megduplázódott számuk, 2005. évben

4.419 fő. Magas halandósági gyakoriság jellemző rájuk. A 40-49 évesek halálozási arányszáma magas. A 10 éves és idősebb népességből pedig az általános iskola első osztályát sem végzettek száma az országos átlag felett van. Ennek a problémának az orvosolása kiemelt feladat a kistérség számára. A térségben tíz kisebbségi önkormányzat működik.

A népesség számának és korösszetételének alakulása

2. sz. táblázat

Korcsoport	Népességszám				Különbözet 2001-2005	Hányados 2001=100
	2001		2005			
	fő	arány	fő	arány		
0-14 év	7679	21,5	7168	20,0	-511	93,3
14-18 év között	2653	7,4	2090	5,8	-563	78,8
18-35 év között	8407	23,6	9667	27,0	1260	115,0
35-60 év között	10901	30,6	11418	31,9	517	104,7
60 év felett	6017	16,9	5474	15,3	-543	91,0
	35657	100,0	35817	100,0	160	

A leghátrányosabb kistérségekben az **időskorúak**, a **60 évesek** és idősebbek népességen belüli aránya a megye átlagot (18%) meghaladja. Nálunk ennek a korcsoportnak az aránya **15,3 %-ra**, számuk 543 főre csökkent öt év alatt. A népesség öregedéséből (60 évhez közeli réteg) fakadóan növekszik az aktív korúak eltartási terhe, öregszi az aktív korosztály is. Az **időskorúak** arányával párhuzamosan csökkent a gyermekkorúak (0-18 év) aránya. Kistérségünkben ez az arány 25,8 %, mely magasabb a megyei átlagnál (21,4 %). A gyermekkorúak (0-18) száma sajnos nagymértékben csökken, 1.074. fővel a vizsgált időszakban. Az **aktív korosztály** (18-60) az összes lakosság **57 %-a**, számuk növekedett 1.777 fővel. A népesség ilyen arányú összetétele a lakosság előregedéséhez vezet az alacsony születésszám miatt, és olyan változásokat indukál, melyek az egészségi kockázatnak és halandóságnak jobban kitett népességcsoportok részarányát és súlyát növeli. Emelkedik az időskorúak, az egyedül élők abszolút száma, a népességen belüli aránya.

A népesség változása nemek szerint

3. sz. táblázat

Nemek	2001		2005	
	fő	arány (%)	fő	arány (%)
Férfi	17508	49,1	17547	48,9
Nő	18149	50,9	18270	51,1
Összesen	35657	100	35817	100

A nemek aránya a vizsgált időszakban tulajdonképpen alig változott.

A népesség több mint 50 %-a nő. Az előregedő népességnél általános jelenség a nőtöbbség. A nők átlagéletkora meghaladja a férfiakét, az utóbbiak igen kedvezőtlen halálozási viszonyai miatt. A férfi lakosság is öregszik a születésszám csökkenés miatt, de ez jóval kisebb mértékű, mint a nőknél. A nemek aránya a megyeinél kiegyenlítettebb, 1.000. férfira a leghátrányosabb kistérségekben 1.079. nő jut, míg a megyében 1.088

Iskolai végzettség alakulása

Befejezett legmagasabb iskolai végzettség alakulása (legalább 15 éves népesség esetén 2001; 2005)

Megnevezés	2001		2005	
	Fő	Fő	Fő	Fő
Állandó lakosság	--	35657	--	35817
8 osztálynál kevesebbet végzett ö.	3511	9,9	2545	7,1
Ebből nő:	2290	6,4	1737	4,9
15-24 éves	191	0,5	159	0,4
25-54 éves	526	1,5	415	1,2
55-64 éves	584	1,6	247	0,7
65 éves és idősebb	2210	6,2	1724	4,8
8 osztályt végzett ö.	16723	46,9	17120	47,8
Ebből nő:	8932	25,05	9098	25,04
15-24 éves	4528	12,7	4191	11,7
25-54 éves	8575	24,05	6232	17,4
55-64 éves	2496	7,0	3438	9,6
65 éves és idősebb	1126	3,2	3259	9,1
Szakmunkás végzettségű ö.	3872	10,9	4290	12,0
Ebből nő:	1098	3,1	1248	3,5
15-24 éves	847	2,4	662	1,8
25-54 éves	2972	8,3	3316	9,3
55-64 éves	53	0,2	312	0,9
65 éves és idősebb	0	0	0	0,0
Középfokú végzettségű ö.	2588	7,3	3328	9,3
Ebből nő:	1574	4,4	2115	5,9
15-24 éves	725	2,0	1068	3,0
25-54 éves	1633	4,6	1894	5,3
55-64 éves	158	0,4	254	0,7
65 éves és idősebb	72	0,2	112	0,3

Felsőfokú végzettségű ö.	715	2,0	1018	2,8
Ebből nő:	413	1,2	524	1,5
15-24 éves	51	0,1	76	0,2
25-54 éves	531	1,5	720	2,0
55-64 éves	99	0,3	160	0,4

- Kistérségünkben élők iskolázottsága elmarad az egyébként gyenge megyei átlagtól. Az iskolai végzettség arányai nem változott 2005 évben 2001 évhez viszonyítva.
- A kistérségben a **nyolc osztályt el nem végzettek** száma sajnos igen magas, **9,9%-a** az állandó lakosoknak 2001 évben. 2005 évben számuk kedvezőbben alakult (7,1%).
- A **nyolc osztállyal 46,9%-a** rendelkezik az összlétszámnak 2001. évben, hasonló az arány 2005 évben is.

- A **középiskolát** végzettek közül nagyobb arányt képviselnek a szakmunkás, illetve szakközépiskolát végzettek, arányuk **10,9%**. Az érettségivel rendelkezők aránya elmarad a megyei átlagtól (7,3%).
- **Egyetemi** végzettséggel **2%** rendelkezik. A diplomások aránya alacsonyabb azokban a kistérségekben, melyekben a megyeszékhely elszívó hatása érezhető, ilyen a baktalórántházai kistérség is.

- Az iskolai végzettség ilyen irányú alakulása több problémát hordoz magában:
 - A diplomás és középiskolai réteg mérsékeltebb jelenléte azzal jár, hogy az ennél alacsonyabb végzettségűek népességen belüli aránya a megyei átlag feletti. A képzettebb rétegek egészét a kistérség nem tudja megtartani.

 - Az alacsony iskolai végzettség befolyásolja:
 - az életkörülmények alakulását,
 - szemléletet,
 - betegség idejében történő felismerését,
 - betegségek megelőzését terjedésének megakadályozását.

Egészségügyi jellemzők - Megbetegedések (Morbiditás)

Halálloki struktúra a kistérségben (2005)

5.sz. táblázat

Megnevezés Betegségek	Nő (fő)	Férfi (fő)	Együtt	Összesből: 0-18 év		Betegek aránya az állandó lakosokhoz 35817 fő
				Fő	%	
<i>Csont, izomrendszer</i>	2941	2374	5315	198	3,7	14,8
<i>Sérülés, mérgezés</i>	396	399	795	146	18,4	2,1
<i>Légzőszervi</i>	1995	2386	4381	462	10,5	12,2
<i>Keringési rendszer</i>	4507	4234	8741	281	3,2	24,4
<i>Emésztőrendszer</i>	1368	1577	2945	269	9,1	8,2
<i>Fertőző és parazitás</i>	35	34	69	34		0,1
<i>Mentális és viselkedészavar</i>	394	310	704	85	12,1	1,8
<i>Túlsúly</i>	4526	3930	8456	1101	13,1	23,6
<i>Alkoholizmus</i>	1363	3145	3508	0	--	9,7

Szociális jellemzők - Életszínvonal alakulása (lakások tekintetében 2002; 2005)

Település	Új lakások építése		Első lakáshoz jutók támogatása fő/év e Ft/év			
	2002	2005	2002	2005	2002	2005
1. Apagy	4	10	10	8	1800	1400
2. Baktalórántháza	9	18	3	18	600	3200
3. Berkesz	-	-	1	-	100	0
4. Besenyőd	2	3	3	3	150	150
5. Laskod	-	6	-	6	-	600
6. Levelek	9	14	7	14	700	1400
7. Magy	-	4	1	10	100	1400
8. Nyíribrony	1	4	-	4	-	400
9. Nyírkjó	1	1	5	6	250	600
10. Nyírkársz	6	6	-	2	-	100
11. Nyírkécs	1	-	5	5	430	500
12. Nyírmada	13	16	-	30	-	2310
13. Nyírtass	1	2	5	8	500	800
14. Nyírtét	2	4	5	9	500	900
15. Ófehértó	4	3	13	11	1102	2750
16. Petneháza	8	6	9	13	-	600
17. Pusztadobos	-	-	-	-	-	-
18. Ramocsaháza	7	5	2	7	200	500
19. Rohod	8	6	3	8	90	100
Összesen:	72	102	57	140	5092	15510

A kistérségben a lakásépítési kedv, ezáltal az életszínvonal növekvő tendenciát mutat. Az első lakáshoz jutók száma több mint az új lakásépítések száma, mivel drágább építeni egy új lakást, mint használtat venni és azt felújítani. 2002 évhez viszonyítva 2005 évben az első lakáshoz jutók száma és a támogatásukra fordított összeg kb. háromszorosára növekedett. A kistelepüléseken 0-5, közepes településeken 5-10, a nagyobb településeken Apagy, Baktalórántháza, Levelek, Nyírmada, 58 lakás épült a vizsgált időszakban. Az önkormányzatok az első lakáshoz jutók támogatásával a település népességmegtartó képességét igyekeznek biztosítani.

Település	Település lakosság száma	Segélyezettek száma		Aktív korúak rendszeres szociális segély				Szociális segély				A szociális ellátás aránya a település költségvetésben	
		2005	2006	Nő		Férfi		Nő		Férfi		2005	2006 április
				2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006		
Apagy	2385	57	53	19	16	38	37	59	21	44	11	25,35	24,50
Baktalórántháza	3839	128	146	42	61	77	74	9	10	0	1	6,00	7,00
Berkesz	866	45	32	27	18	18	14	0	0	0	0	14,00	13,00
Besenyőd	723	94	72	35	29	59	43	4	1	2	1	34,53	10,82
Laskod	1105	41	42	17	16	24	26	1	1	0	0	15,00	15,00
Levelek	2978	226	188	93	75	133	113	5	5	0	0	23,92	14,72
Magy	1033	63	51	31	27	32	23	12	10	5	7	35,00	30,00
Nyíribrony	1208	62	61	28	28	33	33	1	1	0	0	11,74	12,49
Nyírfákó	934	45	39	21	16	24	23	2	1	1	1	14,00	7,00
Nyírkarász	2424	74	78	25	20	49	58	0	0	1	1	13,00	17,00
Nyírkércs	845	35	28	21	18	14	10	0	0	0	0	12,50	11,00
Nyírmada	5036	398	388	184	148	214	240	17	17	9	9	15,00	
Nyírtass	2208		140		101		39		62				
Nyírtét	1165	58	64	26	23	32	41	128	12	153	13	15,14	11,39
Ófehértó	2692	208	230	79	95	129	135	103	50	68	19	21,00	17,00
Petneháza	1976	138	112	54	49	84	63	1	1	0	0	17,50	15,40
Pusztadobos	1475	125	122	44	43	81	79	2	3	2	2	25,00	23,00
Ramocsháza	1564	107	83	22	17	81	62	2	2	2	2	15,40	4,40
Rohod	1361	155	117	65	56	78	50	7	7	5	4	21,40	10,40
Összesen:	23921	2059	2046	883	856	1200	1163						

A kistérség demográfiai, gazdasági helyzetének következtében a lakosság igen széles körének egyetlen bevételi forrása a helyi önkormányzatok által biztosított szociális ellátás (7.sz. táblázat):

- A segélyezettek száma közel azonos szinten van a vizsgált időszakban
- A nőkhöz képest 36 %-kal több aktív korú férfi részesül rendszeres szociális segélyben
- a szociális ellátás egyes önkormányzatoknál a költségvetés 30% -a. (ez az összeg nem tartalmazza az egyéb jogcímenek adott támogatásokat). Átlagban 15-20 % ez az arány.

Minden szociális ellátás az egyén, illetve a család sérült, hiányos önellátó képességét pótolja, alapjában függő helyzetet teremt, amely tovább gyengíti az ellátott személynél, családnál a saját erőforrásokra történő támaszkodó képességet. Ezért általánosan elfogadott alapelv, hogy a szociális ellátásnak olyan módon kell a megfelelő színvonalú szükséglet kielégítését biztosítani, hogy közben az ellátást igénybe vevő személy függetlensége csak a legszükségesebb mértékben korlátozódjon.

Az önkormányzatok eltérő adottságaik és lehetőségeik révén nem tudnak megfelelő színvonalú ellátást biztosítani a rászorultaknak. Ezért társulnak a feladatok hatékonyabb, magasabb színvonalon történő ellátására.

Foglalkoztatás A népesség gazdasági aktivitása nemek szerint (2001-2005) 8 sz. táblázat

Gazdasági aktivitás		2001		2005		Különbőség 2005-2001	% 2001=100
Férfi	Foglalkoztatott	4326		5313		987	122
	Munkanélküli	1737		2233		496	128
	Inaktív kereső	5325		4615		-710	86
	Eltartott	5694		4997		-697	87
Összesen:		17082		17158		76	100
Nő	Foglalkoztatott	3125		4393		1268	140
	Munkanélküli	880		2077		-1197	236
	Inaktív kereső	7976		6822		-1154	85,5
	Eltartott	6449		5367		-1082	83
Összesen:		18430		18659		-229	101
Együtt	Foglalkoztatott	21%	7451	27%	9706	2255	130
	Munkanélküli	9%	3377	12%	4310	3933	128
	Inaktív kereső	37%	13301	32%	11437	-1864	86
	Eltartott	34%	12143	29%	10364	-1779	85
Összesen:		100%	35657	100%	35817	160	100

A vizsgált időszakban 30%-al növekedett a foglalkoztatottak száma, 28%-al növekedett a munkanélküliek száma, 86%-ra csökkent az inaktív keresők, 85%-ra csökkent az eltartottak száma 2005 évben 2001-hez viszonyítva.

A foglalkoztatottakra ez által nagy teher nehezedik, mivel ennek a rétegnek kell megteremteni a 73% nem foglalkoztatott réteg szociális, társadalmi, egészségügyi stb. ellátásának feltételeit. Ebben a struktúrában is megfigyelhető a nők magasabb aránya.

A munkanélküliek ilyen irányú, gyors növekedése nagy gondot jelent a kistérségben.

A kistérség munkanélküliségi rátája mindig is meghaladta az országos átlagot. Van olyan település, ahol 15%, de van olyan település, ahol a 28%-ot is eléri. Felmerül az a kérdés, hogy meddig terhelhető a ez a réteg. Sajnos térségünkben kevés volt a nagy létszámot foglalkoztató munkahely. Az elmúlt évben több új munkahely jött létre, Baktalórántházán, Nyírkércsen, Nyírmadán, Ramocsaházán, Petneházán (kb. 300 főt foglalkoztat). Ezen túl vannak kisebb 50-100 főt foglalkoztató vállalkozások, (kényszervállalkozások), melyek rendszeres állami támogatás mellett is csak viszonylag rövid ideig alkalmazták a dolgozókat.

A térségben élők főként mezőgazdaságból élnek, mely nem biztosít számukra megélhetést. A termőföld gyenge termőképessége, a szövetkezesek hiánya, az értékesítőszervezetek megszűnése az oka a fentieknek.

Foglalkoztatók száma (jellege szerint) a kistérségben (2005):

- Ipar: 84
- Szolgáltatás: 89
- Kereskedelem, vendéglátás: 188
- Közigazgatás, közszolgáltatás: 86
- Egyéb: 32
- Mezőgazdaság: 129

Vállalkozások száma és megoszlása:

- Szolgáltatás: 285
- Kereskedelem, vendéglátás: 307
- Közigazgatás, közszolgáltatás: 14
- Egyéb: 183

A foglalkoztatottak jelentős része eljár a környező falvakba (Ramocsaháza, Petneháza, Nyírkércs, Nyírmada), illetve városokba (Kisvárd, Nyíregyháza, Baktalórántháza). A munkahelyekre történő ingázás nagy hatással van a dolgozók anyagi helyzetére, szellemi, mentális állapotára egyaránt.

Gyermekjóléti Szolgáltatás a kistérségben

Gyermekjóléti szolgálatok által nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma a kistérségben

Település	Veszélyeztetett kiskorú száma
Apagy	33
Baktalórántháza	82
Berkesz	7
Besenyőd	63
Laskod	53
Levelek	141
Magy	6
Nyíribrony	13
Nyírbákó	0
Nyírkarász	46
Nyírkércs	32
Nyírmada	88
Nyírtass	7
Nyírtét	32
Ófehértó	11
Petneháza	46
Pusztadobos	202
Ramocsaháza	36
Rohod	18
Összesen	916

A kiskorú lakosság száma 2005 év végén 9258 fő volt. Ezen rétegen belül a veszélyeztetett kiskorúak száma 916 fő, mely majdnem eléri a 10 %-ot. Az alapellátás keretei között gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka leginkább környezeti illetve magatartási problémára vezethető vissza. Megfigyelhető, hogy folyamatosan emelkedik a szülők helytelen nevelési attitűdje, szenvedély- és pszichiátriai megbetegedései miatti gondozásba vételek száma.

Leginkább jellemző problémák

- munkanélküli szülők,
- rossz, anyagi és szociális körülmények,
- alkoholizmus,

- szociális, mentális életfelfogás,
- élvezeti cikkfogyasztás,
- nem megfelelő gyermektáplálás,
- szülők szenvedély- és pszichiátriai megbetegedése,
- bűncselekmények és szabálysértések elkövetése,
- egészségügyi és mentálhigiénias problémák,
- iskolába járási gondok, gondozatlanság, fegyelmezetlenség,
- gyermekek tartós betegsége,
- a család halmozottan hátrányos helyzete,
- rossz lakáskörülmények,
- rossz baráti kör

A túlkoros iskolások száma 78 fő, mentális állapotuk:

- enyhén értelmi fogyatékosak,
- bizarr tünetekkel fedett, különböző mértékű deprimáltság,
- lelkiileg sérültek, tűrőképességük minimális,
- válás miatt nevelési hiány

A baktalórántházai Közép-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás a 5/2005 évi (I. 19.) Korm. rendelet alapján 2005. január 31. napján alakult meg. A társulási megállapodás alapján, ezen időponttól kezdve, a Társulás gondoskodik a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló [1993. évi III. tv \(a továbbiakban: Sztv\) 57. §-ának](#) (1) bekezdése szerint a szociális alapszolgáltatások, valamint 67. §-a szerint szakosított ellátást biztosító intézmények közül a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, - 2008. december 31-ig a támogató szolgálat biztosításáról. A gyermekvédelmi törvény alapján a gyermekjóléti szolgáltatás megvalósításáról.

A feladatok ellátásáról a kistérség három mikrotérség létrehozása mellett gondoskodik. Mikrotérségi központok: Baktalórántháza, Levelek, Nyírmada.

A kistérség ellátórendszereinek bemutatása, értékelése

A kistérség ellátó rendszerének alakulása (2002;2005)

9. sz. táblázat

Szociális alapszolgáltatási formák

Település		Szociális alapszolgáltatási formák						Nappali és bentlakást nyújtó ellátási formák		Gyermekjóléti alapellátások			
		Étkeztetés (fő)		Házi segítségnyújtás (fő)		Családsegítés (fő)		Idősek klubja (fő)		Önkormányzat területén élő 0-17 éves gyerekek száma		Gyermekjóléti alapellátás állami normatíva (Ft)	
		2002	2005	2002	2005	2002	2005	2002	2005	2005	2006	2005	2006
1.	Apagy	50	70	8	13	-	-	20	-	518	489	925	950
2.	Baktalórántháza	74	60	21	22	1225	471	94	31	1023	1001	925	950
3.	Berkesz	16	15	12	17	-	-	-	-	202	201	925	950
4.	Besenyőd	19	49	20	18	334	521	19	Sz	230	226	925	950
5.	Laskod	35	30	20	20	15	20	-	-	261	257	925	950
6.	Levelek	15	23	15	14	175	183	Sz	Sz	741	722	925	950
7.	Magy	25	28	20	30	-	14	-	-	283	277	925	950
8.	Nyíribrony	-	-	-	45	-	-	45	-	252	266	925	950
9.	Nyírkáló	20	32	12	18	12	15	10	15	178	171	925	950
10.	Nyírkársz	14	42	27	26	-	60	20	20	593	582	925	950
11.	Nyírkércs	19	14	28	-	190	230	15	18	180	187	925	950
12.	Nyírmada	25	38	9	15	-	163	32	40	1350	1336	925	950
13.	Nyírtass	62	62	78	75	35	18	60	60	571	546	925	950
14.	Nyírtét	18	26	20	22	2	4	-	-	277	271	925	950
15.	Ófehértó	27	61	16	6	-	-	25	30	647	648	925	950
16.	Petneháza	30	40	10	20	-	23	-	-	509	507	925	950
17.	Pusztadobos	25	55	40	75	-	184	-	-	393	404	925	950
18.	Ramocsaháza	37	55	10	25	-	-	33	28	371	373	925	950
19.	Rohod	24	48	24	30	76	114	-	-	317	310	925	950
	Összesen:	535	748	390	491	1988	2020	373	242	8895	8774	925	950

A Baktalórántházi Kistérség településeinek ellátórendszereinek bemutatása során a szociális alapszolgáltatási formák vizsgálatánál a kistérségben nőtt a szociális étkeztetésre szorulóknak száma. A házi segítségnyújtás mértéke nem vagy csak kis mértékben emelkedett. A házi segítségnyújtás a kistérségünkben inkább az ebédkihordásra, a bevásárlásra, gyógyszerírásra illetve egyéb olyan feladatmegoldásra vonatkozik, amit a rászorult mozgáshiánya miatt nem tud ellátni. Az arányszám alakulása még a 2005 januárjában beinduló Kistérségi Támogató Szolgálat, mint új szolgáltatásának is köszönhető, a rászoruló egyének szállítása különböző szociális és egészségügyi problémák megoldása érdekében.

A családsegítés a legtöbb családot érinti a térségünkben, jellemző tulajdonsága, hogy az emberek bizalmatlanok, nem érznek felelősséget a családi problémák miatt, nem merik ezt a mentális problémát felvállalni, és inkább menekülnek a problémák elől. Lehet, hogy nem megfelelően van ez a szolgáltatás ismertetve a családokkal, nagyobb szerepet kellene keresni illetve adni a térségben lévő civil szervezeteknek, egyházaknak a családsegítés fogalmáról a egy megfelelő kommunikációval, programokkal, rendezvényekkel. Térségünkben két egyházi üzemeltetésű alapszolgáltatás van, egy Baktalórántházán a Református Támogató Szolgálat és Idősek klubja, amely nagyon hatékonyan és szervezeten működik. Nyírkarászban a nappali ellátást biztosító idősek klubja közel 20 fővel foglalkozik.

A következő táblázatban a települések a pénzübeni és természetbeni szociális ellátási formák alakulását vizsgáltuk fő, illetve ezer Ft tekintetében a 2002-es és 2005-ös időszakot vizsgálva. A támogatottakat három csoportba sorolhatóak: 1. számú csoport nagy települések: Baktalórántháza, Levelek, Nyíribrony, Nyírmada, ahol a támogatottak száma 2002 és 2005 évet viszonyítva 1,5 szer több. 2. számú csoport közepes és kis települések: (Apagy, Berkesz, Besenyőd, Laskod, Magy, Nyírbákó, Nyírkarász, Ófehértó, Petneháza, Rohod) itt kb: 1,2 szer többen kapnak támogatást. 3. számú csoport (Nyírtass, Nyírtét, Pusztadobos, Ramocsaháza) itt csökkent a támogatottak száma. Össességében a kistérségben 1,2 szer többen kapnak támogatást, míg a támogatás mértéke kb. másfélszer több mint 2002-ben. Tehát jelentősen nőtt a támogatás ez annak is magyarázható, hogy új ellátási formák kerültek bevezetésre, például a lakásfenntartási támogatás támogathatói köre jobban, szélesebb körben lett igényelhető.

T á m o g a t ó S z o l g á l a t

Az intézmény neve: Humán Szolgáltató Központ

Az intézmény székhelye: 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49. sz.

Az intézmény adószáma: 16824375-1-15

Az intézmény nyitva álló helyiségei:

4561 Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. /támogató szolgáltatás/

4555 Levelek, Rákóczi u. 32. /támogató szolgáltatás/

4544 Nyírkarász, Szabadság tér 1. /családsegítés/

4565 Pusztadobos, Kossuth u. 39. /családsegítés/

Az intézmény területi irodái:

4544 Nyírkarász, Szabadság tér 1. /gyermekjóléti szolgáltatás/

4565 Pusztadobos, Kossuth u. 39. /gyermekjóléti szolgáltatás/

4. Az ellátottak köre:

A társult települések – ellátandó lakosság lélekszáma – illetve a szolgáltatásra jogosultak köre a támogató szolgálatra vonatkozóan (2011):

Megye	Kistérség	Település	Magasabb összegű családi pótlékban részesülők (fő) 2011.04 havi adatok alapján	Fogyatékos támogatásban részesülők száma (fő)	Vakok személyi járadékában részesülők száma (fő)	Összes jogosultak száma (fő)
Szabolcs	Baktalórántházai	Apagy	36	44	4	84
		Baktalórántháza	80	53	0	133
		Berkesz	14	13	0	27
		Besenyőd	12	18	0	30
		Laskod	14	17	0	31
		Levelek	49	37	2	88
		Magy	12	19	1	32
		Nyíribrony	17	17	1	35
		Nyírkékó	14	10	3	27
		Nyírkarász	44	38	1	83
		Nyírkércs	16	16	0	32
		Nyírmada	87	57	4	148
		Nyírtass	51	29	2	82
		Nyírtét	19	11	0	30
		Ófehértó	48	43	1	92
		Petneháza	56	38	3	97
		Pusztadobos	23	24	7	54
		Ramocsaháza	34	24	1	59
		Rohod	36	20	2	58
Összesen:			662	528	32	1222

A TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT célja és feladata

A Támogató Szolgálat programjának konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Feladata a fogyatékoság jellegének megfelelően – különösen:

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi – szociális ellátásokhoz, valamint fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önszorgító csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének igénybevétele elősegítése.

A Szociális törvény 59/A §-ának 1. bekezdésének c. pontja alapján a szociális rászorultságot vizsgálni kell a támogató szolgáltatás igénybevétele során.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során szociálisan rászorultnak minősül a súlyosan fogyatékos személy, aki a külön jogszabály szerinti fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesül.

A súlyos fogyatékoságot igazolni lehet:

- az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal, vagy más okirattal,
- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

Az intézményvezető a szociális rászorultság fennállását a szolgáltatás igénybevételel megelőzően, valamint az igénybevétele során legalább két évente felülvizsgálja. Ha a szakvélemény a következő felülvizsgálat (ellenőrző vizsgálat) időpontját, illetve az állapot fennállásának várható idejét tartalmazza, a jogosultság eddig az időpontig áll fenn.

A szakmai program megvalósításának várható következményei-, eredményessége-, az ellátó rendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése:

A támogató szolgálat szakmai programjának célja, a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önrendelkező képességének, önálló életvitelének, a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása az egészségügy, a foglalkoztatás, a szociális, az oktatás különböző területein, szinterein. A szakmai program átfogóan tartalmazza mindazokat az elveket, célokat és feladatokat, amelyek az esélyegyenlőségi törvény figyelembe vételével az önkormányzatok és intézményeik, a civil szervezetek, valamint a fogyatékos személyek aktív részvételét és a társadalom egészének segítőkészségét kívánja megcélozni, összehangolni.

További cél, hogy a fogyatékoságból eredő társadalmi hátrányok enyhüljenek; az egyes emberek fizikai, szellemi és mentális állapotából származó társadalmi egyenlőtlensége csökkenjen, és a fogyatékos emberek minél teljesebb, hasznosabb tagjai legyenek a társadalomnak.

A szakmai program megvalósulásának eredményessége abban mutatkozik leginkább meg, hogy hatékonyan elősegíti azt a szemléletváltást, amelynek értelmében a társadalom tagjainak, szervezeteinek és az állami szerveknek oly módon kell tevékenységüket végezni, hogy az a fogyatékos emberek teljes társadalmi egyenrangúságát biztosítsa.

A szakmai program alapvető elvei, melyeknek szem előtt tartása a fogyatékos személyek esetében fokozottabban hangsúlyos, az alapvető emberi jogok érvényesülése, melyek a következők:

- A prevenció elve, melynek értelmében a társadalomnak mindent meg kell tennie a fogyatékoságot okozó balesetek és betegségek megelőzése érdekében. A prevenció szellemében a fogyatékos személyekkel kapcsolatos magatartás, tevékenység során úgy kell eljárni, hogy ez a fogyatékos állapot rosszabbodását megelőzze.
- A normalizáció elve, mely szerint minden fogyatékos (akadályozott) személy számára olyan életminták és hétköznapi életfeltételek váljanak elérhetővé, melyek a társadalom megszokott feltételeinek és életmódjának a lehető legteljesebb mértékben megfelelnek.
- Az integráció elve feltételezi, hogy a fogyatékos emberek kapcsolatot létesíthessenek és kapcsolatokat tarthassanak fenn más emberekkel és a társadalmi, gazdasági intézmények legszélesebb körével. Az érintkezés feltételeinek biztosítása magában foglalja a fizikai helyváltozáshoz szükséges sajátos körülmények erősítését (közlekedés, akadálymentesítés, szállító szolgálatok), a megfelelő kommunikációs eszközök használatát, a tömegkommunikáció és a személyes kommunikáció (távközlés, jelnyelvi tolmácsok, „olvasható” információk stb.) terén egyaránt.

Amennyiben a társadalmi kapcsolatok megteremtésének és ápolásának feltételei a megfelelő technikai eszközökkel sem biztosíthatóak, úgy törekedni kell olyan személyi segítségnyújtási

formák, szolgáltatások feltételeinek megteremtésére, amelyek révén a mindennapos társadalmi érintkezés fenntartható. Ennek megvalósítása tulajdonképpen a támogató szolgálat működtetésének alapvető mottója.

- Az önrendelkezés elve értelmében a fogyatékos emberek megmaradt képességeik és lehetőségeik keretein belül szabadon rendelkeznek életük alakításáról, az általuk helyesnek, tisztességesnek tartott és érdekeiknek megfelelő elvek követéséről. Az önállóság kiterjed a személyes mozgás, az idő, a tulajdon feletti önrendelkezésre.

- A hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elvei a társadalom valamennyi területén érvényesítendő elvek. Fogyatékos személy nem részesülhet hátrányos megkülönböztetésben, rá nézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben. Miután a fogyatékos személyek az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni, ezért indokolt, hogy előnyben részesüljenek.

- A rehabilitáció elvének megfelelően a fogyatékos embereket képessé kell tenni arra, hogy érdemi erőfeszítéseket telessenek állapotuk és képességeik javítására, vagy azok romlásának megállítására, lassítására. A rehabilitáció elve feltételezi a fogyatékos emberek együttműködését a megfelelő közszolgálati intézményekkel, így lehetőségük van arra, hogy befolyásolják a rehabilitáció konkrét céljait és eszközeit, hogy együttműködésüket egyenlő felek megállapodásaként, írásban rögzített, és kölcsönös garanciákat tartalmazó rehabilitációs szerződések, egyéni rehabilitációs tervek foglalják keretbe.

- A személyhez fűződő jogok védelmének elve.

A rehabilitációval kapcsolatos célok

A rehabilitáció során törekedni kell arra, hogy a fogyatékos ember képessé váljon, illetve megőrizze képességét az/a

- alapvető fiziológiai és egyéb létszükségleteinek önálló vagy segítséggel történő ellátására,
- emberi kapcsolatok létesítésére és azok fenntartására, családi, rokoni, közösségi kapcsolatrendszer szintjén egyaránt,
- önálló értékteremtésre, önbecsülésének és társadalmi megbecsülésének ápolására és az előbbre jutásra minden területen,

- saját épüléséhez az oktatás, a szakképzés, a sport, a kultúra, a rekreáció lehetőségeinek felhasználására,
- szabad akarata és állampolgári jogai alapján való részvételre a közéletben.

Ahhoz, hogy a fogyatékos személyek teljesebb életet élhessenek, rehabilitációs segítséget kell számukra biztosítani.

A támogató szolgálat céljainak megvalósulása hosszú távon hozhat értékelhető és kedvező változásokat. A helyi közösségekben, a közvetlen környezetben a segítőkészség erősítésével, a társadalmi szolgáltatások bővítésével együtt lehet alapvető változásokat elindítani. Arra kell törekedni, hogy egyre több egészséges gyermek és felnőtt pozitív élményként élje meg a fogyatékos emberekkel való napi kapcsolatait.

A fogyatékos személyek számára nyújtott segítségnyújtás formái különböző területeken valósulhatnak meg:

- A motorizáció, telekommunikáció és informatika mai szintjén a jelenleginél sokkal szélesebb körben lehet kellő rugalmassággal adaptálható technikai eszközök használatát biztosítani.
- A szociális intézményi ellátások szabályozására és fejlesztésére irányuló szociálpolitikai prioritások mellett, egyre jelentősebb figyelem fordítandó az alapellátási körbe tartozó személyi segítő szolgálatok kiépítésére és szabályozására, az önkormányzati, állami és nem állami kötelezettségvállalás pontosítására. Erősíteni szükséges a civil szervezetek nagyobb részvételét az ellátásokban.
- Növelni szükséges a nappali elfoglaltságot és megfelelő ellátást biztosító szolgáltatási kört, amelynek igénybevétele segíti a fogyatékos személyek szüleit, hozzátartozóit a munkavállalásban.
- Ösztönözni kell a fogyatékos személyek támogatási szolgáltatásaira felkészítő és életfeltételeinek a javítását célzó szakemberképzést.
- Ösztönözni kell a fogyatékos személyek oktatásban történő integrációját, különösen az életfeltételeiket javító felsőfokú végzettség megszerzését.
- A munkahelyi integráció elősegítése érdekében szélesíteni kell azokat az eszközöket, feltételeket, amelyek igénybevétele mellett több fogyatékos ember dolgozhat az ép emberekkel együtt.
- Bővíteni szükséges mindazon információszolgáltató, tanácsadó, közvetítő szolgálatokat és tréningeket, amelyek révén a fogyatékos emberek tájékozódhatnak az

általuk igénybe vehető szolgáltatások köréről, s amelyek segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az igényeiket érvényesíthessék.

- A fogyatékos személyek aktív részvételének elősegítése a társadalom életében

Az elemi létszükségletek biztosításán túlmenően alapvető prioritás azon feltételek és támogatások erősítése, amelyek lehetőséget teremtenek ahhoz, hogy a fogyatékos emberek érintkezésbe léphessenek más emberekkel és intézményekkel.

A Támogató Szolgálat Szakmai Programja által érintett fogyatékossgal élő népesség társadalmi helyzetének bemutatása országos és helyi adatok felhasználásával

A fogyatékossg definíciója, a fogyatékossg minősítése

A WHO 2001-ben adta ki a „Funkcióképesség, fogyatékossg és egészség nemzetközi osztályozása” c. dokumentumot (a továbbiakban: FNO), ami ma a legkorszerűbb minősítési rendszer. Az FNO legfontosabb üzenete, hogy az emberi tevékenységek korlátozottságának, a társadalmi életben való részvétel akadályozottságának az egészségi állapot mellett - azzal azonos hangsúllyal - környezeti és személyes tényezők is okai lehetnek. A minősítés új alapokra helyezése érdekében ki kell dolgozni az FNO - mint interdiszciplináris, komplex minősítési rendszer - gyakorlati alkalmazásának jogszabályi feltételeit, biztosítani szükséges a szakemberek képzését, illetve a minősítő eljáráshoz szükséges tárgyi feltételeket.

A fogyatékos személyek létszámának felmérésére az 1990. évi és a 2001. évi népszámláláskor került sor, ez utóbbi szerint 577 ezer fő volt a számuk, ez a népesség 5,7%-át tette ki. Az adatfelvétel - a KSH szerint is - alulbecsüli a fogyatékos népesség adatait, így a létszám 600 ezer főre becsülhető. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá. A fogyatékos személyek között a 60 évnél idősebbek aránya 44,8%, több mint kétszerese a népesség egészében képviselt arányhoz viszonyítva. A fogyatékossgot leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (53,8%). A fogyatékos személyek 17%-a születése óta szenved fogyatékossgban.

A 2001. évi népszámlálás kategóriái szerint megállapítható, hogy a fogyatékos személyek közül legnagyobb arányt a testi fogyatékosok és a mozgássérültek képviselik együttesen (43,6%), míg az értelmi fogyatékosok aránya megközelítőleg 10%, a vakok és gyengénlátók aránya 14,4%. Az egyéb fogyatékosokban szenvedők aránya az 1990. évi adathoz képest (6,7%) 21,6%-ra növekedett. Hallás-, beszédzavar-fogyatékosokban kb. 10%-uk szenved.

A fogyatékos személyek 22,7%-a egyedül élt, 57%-a lakott másodmagával (de nem fogyatékos személlyel), további 10,5%-uk három vagy annál nagyobb létszámú háztartásban élt, míg megközelítőleg 8%-uk intézetben kapott elhelyezést.

A fogyatékos személyeket magukba foglaló családok 19%-ában van fogyatékos gyermek. A kétszülős családoknál ez a mutató 15%, az egyszülős családoknál 45%. Különösen nehéz helyzetben vannak azok a családok, ahol mindkét, illetve mindhárom gyermek fogyatékos. A fogyatékos gyermeket gondozó családok 2,9%-a, illetve 0,3%-a tartozik ebbe a körbe.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 13,2%-a valamilyen speciális általános iskolában végezte tanulmányait. Az általános iskolánál magasabb fokú végzettséggel általában a mozgássérültek rendelkeznek, ennél kisebb arányban a vakok és a hallássérültek, az értelmi fogyatékos tanulók pedig ebből szinte teljesen kirekesztődnek. A tanulásban akadályozott (enyhén értelmi fogyatékos) tanulók a 2004/2005. évi statisztikai adatok szerint 126 speciális szakiskolában tanulhatnak, létszámuk 8369 fő. Ez a létszám duplája az 1991. évinek. A fogyatékos személyek iskolai végzettsége összességében alacsonyabb, mint a népesség egészéé. A népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 32%-a nem fejezte be az általános iskolát, s befejezett alapkülső iskolázottsággal csak 39%-uk rendelkezett. Ez ugyan jelentős, 9%-os emelkedés, mégis a nem fogyatékos személyek iskolai végzettségének arányától messze elmarad. Szakképesítéssel, illetve érettségivel 25%-uk rendelkezik, míg egyetemi, főiskolai végzettsége a fogyatékos személyek 5%-ának van. A 2001. évi népszámlálási adatok kiegészítésre kerültek a fogyatékosokkal élők foglalkoztatási adatainak bemutatásával. A fogyatékos személyek minél teljesebb társadalmi integrációjához elengedhetetlenül szükséges az integrált, illetve védett munkaerőpiacon való növekvő jelenlétük. A 2001. évi népszámlálás szerint a fogyatékos személyek foglalkoztatási mutatója 9%-os volt az 1990. évi 16,6%-hoz képest. Ezzel párhuzamosan a munkanélküli fogyatékos személyek 0,7%-os aránya „csak” 2%-ra emelkedett. Ez azzal magyarázható, hogy az érintettek inaktív

keresővé (57,5%-ról 76,7%-ra) váltak. 2000-ben, 2001-ben, 2002-ben és 2003-ban az érintettek 1/3-át sikerült a munkaerőpiacon elhelyezni.

A fogyatékos személyek részére a szociális ellátórendszer három speciális pénzbeli és négy speciális személyes gondoskodást nyújtó ellátási formát biztosít. A pénzbeli ellátásban, illetve a személyes gondoskodásban részesülő fogyatékos személyek száma megközelítőleg összesen 410 ezer, bár többen részesülnek kettő vagy többszörös ellátásban. A baktalórántházai kistérségben az ellátások adatai a következőképpen alakulnak:

Megye	Kistérség	Település	Magasabb összegű családi pótlékban részesülők (fő) 2011.04 havi adatok alapján	Fogyatékos támogatásban részesülők száma (fő)	Vakok személyi járadékában részesülők száma (fő)	Összes jogosultak száma (fő)
Szabolcs	Baktalórántházai	Apagy	36	44	4	84
		Baktalórántháza	80	53	0	133
		Berkesz	14	13	0	27
		Besenyőd	12	18	0	30
		Laskod	14	17	0	31
		Levelek	49	37	2	88
		Magy	12	19	1	32
		Nyíribrony	17	17	1	35
		Nyírkákó	14	10	3	27
		Nyírkarász	44	38	1	83
		Nyírkércs	16	16	0	32
		Nyírmada	87	57	4	148
		Nyírtass	51	29	2	82
		Nyírtét	19	11	0	30
		Ófehértó	48	43	1	92
		Petneháza	56	38	3	97
		Pusztadobos	23	24	7	54
		Ramocsaháza	34	24	1	59
		Rohod	36	20	2	58
Összesen:			662	528	32	1222

Legnagyobb mértékű a pénzbeli támogatásban részesülők száma. Vakok személyi járadékában a 2005. szeptember havi adatok alapján - amelyet a 18 éven felüli vak személyek kapnak, akikről intézményben nem gondoskodnak - 8 ezer fő részesül. A magasabb összegű családi pótlékot - amelyet a fogyatékos, illetve a tartós, krónikus betegségben szenvedő gyermekek és súlyosan fogyatékos fiatal felnőttek kapnak - 122 ezer fő veszi igénybe. Mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában - amelyet a súlyos mozgáskorlátozott személyek kapnak, akik a tömegközlekedést nem képesek igénybe venni - hozzávetőlegesen 270 ezer fő részesül. A 2001-ben bevezetett új pénzbeli támogatási

formát, a fogyatékosági támogatást a 2005. szeptember havi adatok szerint 100 ezer fő veszi igénybe.

A személyes szociális gondoskodási szakellátások közül nappali ellátás keretében 95 intézetben 2299 fő részére biztosítanak ellátást döntően az önkormányzatok. Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma igen kevés. Tartós ellátásban, ápoló-gondozó otthonokban 16 ezer fő, rehabilitációs intézményekben 5 ezer fő került elhelyezésre. A bentlakásos intézmények többsége súlyos értelmi fogyatékosok ellátását, míg a rehabilitációs intézmények főként a mozgássérült, értelmi fogyatékosok és vak személyek gondozását végzik.

A fogyatékos és nem fogyatékos emberek régiónkénti területi megoszlása jelentősen eltér egymástól. A dél-alföldi és észak-magyarországi régióban nagyobb a fogyatékos emberek aránya. A településtípus szerinti megoszlás adatai alapján a fogyatékos emberek magasabb arányban élnek a községekben (40,3%) és kevésbé a fővárosban (14,2%), valamint más városokban (29,6%), mint a nem fogyatékos népesség, akiknek 17,6%-a él a fővárosban, 47,2%-a egyéb városokban és csupán 35,2%-a él községekben.

További problémaként jelentkezik, hogy a szolgáltatások messze vannak a családok lakóhelyétől, sokak számára nem, vagy csak részben hozzáférhetőek. Éppen erre jelent megoldást a helyi szükségletek kielégítését célzó, tudatosan megtervezett támogató szolgáltatás további biztosítása a baktalórántházai kistérségben.

Az ellátottak köre:

Az Európai Unió jogának való megfelelés alapján:

Nyírmada, Nyírkarász, Petneháza, Pusztadobos, Baktalórántháza, Levelek, Apagy, Berkesz, Besenyőd, Laskod, Magy, Nyíribrony, Nyírkék, Nyírkércs, Nyírtass, Nyírtét, Ófehértó, Ramocsaháza, Rohod települések önkormányzatainak közigazgatási területén élő fogyatékos személyek és családtagjaik.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége:

A Támogató Szolgálat segítséget nyújt a mozgásukban, hallásukban, látásukban, értelmükben fogyatékos embereknek, tehát valamennyi típusú fogyatékkal élő személynek - az alapvető szükségleteinek kielégítésére, szállító szolgáltatás igénybevételére.

A személyi segítő szolgálat működtetésével segítséget nyújt a fogyatékos ember személyi higiénié, életvitele, életfenntartási szükségleteinek kielégítéséhez:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása;
- az orvos utasításának megfelelő alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása;
- segítségnyújtás a higiénia betartásában;
- közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében;
- segítségnyújtás az ellátás igénybevevőnek a környezettel való kapcsolattartásban, egészségügyi - szociális ellátásokhoz való hozzájutásban;
- a veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében,
- a kialakult veszélyhelyzet elhárításában;
- részvétel egyéni és csoportos szabadidős foglalkoztató és rehabilitációs programok részvételében;
- az egyszerűsített előgondozást végző személlyel való együttműködés.

A társadalmi életbe való teljes jogú részvételhez segítséget nyújt:

- az információnyújtással, ügyintézással, tanácsadással, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájárulás biztosításával.
- Szükség szerint jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása.

A szállító szolgálat lehetőséget biztosít az arra igényt tartóknak:

- az önálló munkavégzéshez,
- a tanulmányok folytatásához,
- a szociális- egészségügyi szolgáltatások,
- kulturális, művészeti, sport- szabadidős tevékenységekhez való hozzájutást.

A Támogató Szolgálat ellátásában részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni (kivéve, ha a szolgáltatást csak tanácsadásra vagy szállításra veszi igénybe).

Az egyéni gondozási feladatok megvalósítása:

Az egyéni bánásmód megvalósítása érdekében, a Támogató Szolgálat ellátásában részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni. Amennyiben a házi orvos véleménye alapján ápolási feladatok ellátása is szükséges, a gondozási terv, ápolási tervvel egészül ki.

A gondozási terv egyénre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozást, ápolási, fejlesztési feladatokat és azok megvalósításának módszereit.

A gondozási tervet az ellátás igénybevételét követően egy hónapon belül kell elkészíteni.

A gondozási tervet, annak módosítását, az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen kell elkészíteni. A gondozási terv eredményességének feltétele az ellátást igénybevevő aktív közreműködése.

A gondozási terv elkészítéséről a gondozást végző személy, az abban meghatározott feladatok teljesítésének biztosításáról a szolgáltatás szakmai vezetője gondoskodik.

Az egyéni gondozási terv tartalmazza:

- Az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét.
- Állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeli ütemezését.
- Az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeit.

Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti a gondozási tervben meghatározottak érvényesülését. Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport, illetve a nappali ellátások és az alapellátások esetében a gondozási tervet készítő személy évente – jelentős állapotváltozás esetén annak bekövetkeztekor – átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

A szolgáltatás igénybevételének módja, feltételei

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli, vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik, melyet a Támogató Szolgálat vezetőjéhez lehet benyújtani, a 4564 Nyírmada, Kossuth út 49. szám alatt.

Ha az ellátást igénybe vevő cselekvőképtelen, a kérelmet, illetve indítványt – az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő.

A korlátozottan cselekvőképes személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselő beleegyezésével, vagy, ha a bíróság e tekintetben nem korlátozta, önállóan terjeszti elő.

Támogató szolgáltatás esetén a kérelem előterjesztésekor mellékelni kell a **9/1999 (XI. 24.) SzCsM rendelet** az 1. számú melléklet I. része szerinti orvosi igazolást.

A [Szt. 115/A. §](#)-a vagy a fenntartó döntése alapján térítésmentesen biztosítandó ellátások kivételével valamennyi személyes gondoskodási forma esetén a kérelem előterjesztésekor be kell nyújtani az 1. számú melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatot.

Támogató szolgáltatás esetén az a személy is ellátható, aki a szolgáltató vagy intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén tartózkodik, de ott nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

Az előgondozás keretében az állami fenntartású intézménynél az intézményvezető vagy az általa megbízott személy, egyházi és nem állami fenntartású intézménynél a megállapodás megkötésére feljogosított személy vagy az intézményfenntartó által megbízott más személy (a továbbiakban: előgondozást végző személy) tájékozódik az intézményi ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, szociális helyzetéről a megfelelő, személyre szabott szolgáltatás biztosítása érdekében, továbbá felkészíti az ellátást igénybe vevőt az intézményi elhelyezésre.

Egyszerűsített előgondozást kell végezni személyi segítő szolgáltatás esetén a támogató szolgáltatást megelőzően.

Egyszerűsített előgondozás esetén az előgondozást végző személy a helyszínen tájékozódik az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, szociális helyzetéről, egészségi állapotáról, valamint mérlegeli azt, hogy a szolgáltató, illetve intézmény által nyújtott szolgáltatás megfelel-e az igénybe vevő állapotának és szükségleteinek. Egyszerűsített előgondozás során az előgondozást végző személy a fenti rendelet 4. számú melléklete szerinti adatlapot tölti ki.

Támogató szolgáltatás esetében a szolgáltatás igénybevételére irányuló kérelemhez mellékelni kell a szociális rászorultságot igazoló iratokat, illetve azok másolatát.

A szociális rászorultság igazolására a következő iratokat, nyilatkozatokat lehet elfogadni:

- az egészségi állapoton, illetve a betegségen alapuló szociális rászorultság esetében a külön jogszabály szerinti, két évnél nem régebbi 1. számú melléklet I. része szerinti orvosi igazolást, illetve
- pszichiáter vagy neurológus szakorvosi szakvéleményt;
- az egyedül élés igazolására a szolgáltatás igénybevételére irányuló kérelemben feltüntetett adatokat;
- az életkor igazolására a személyazonosításra alkalmas okmány másolatát;
- a súlyos fogyatékoság igazolására az Szt. 65/C. §-ának (6) bekezdése szerinti iratot.

Amennyiben a szociális rászorultság az [Szt.](#) alapján több feltétel egyidejű fennállásán alapul, valamennyi feltételt külön igazolni kell.

Az intézményvezető a szociális rászorultság fennállását vagy annak hiányát rögzíti az [Szt. 20. §-a](#) szerinti nyilvántartásban.

A szociálisan nem rászorult igénylőt írásban tájékoztatni kell arról, hogy a szolgáltatást részére az intézmény, szolgáltató biztosítja-e, illetve a térítési díj összegéről.

Ha a szolgáltatást igénylő a kérelem benyújtásakor nem rendelkezik a rászorultságot igazoló irattal, az intézményvezető döntése alapján legfeljebb 60 napig a szociálisan rászorultakra

vonatkozó szabályok szerint biztosítható a szolgáltatás. Ha az igénybe vevő a kérelem benyújtásától számított 60 napon belül nem csatolja a szociális rászorultságát igazoló iratot, rá a kérelem benyújtására visszamenő hatállyal a szociálisan nem rászorult személyekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Ha az igénybe vevő a szociális rászorultságát igazoló iratot 60 napon belül csatolja, a kérelem benyújtására visszamenő hatállyal szociálisan rászorultnak kell tekinteni.

Ha a szociális rászorultság határozott ideig áll fenn, a határozott idő leteltét követő 60 napig a felülvizsgálat alatt álló személy számára továbbra is a szociálisan rászorultakra vonatkozó szabályok szerint kell biztosítani az ellátást. Ha az igénybe vevő

- a határozott idő leteltétől számított 60 napon belül nem csatolja a szociális rászorultságát igazoló iratot, rá a határozott idő leteltére visszamenő hatállyal a szociálisan nem rászorult személyekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni,
- a szociális rászorultságát igazoló iratot 60 napon belül csatolja, a határozott idő leteltére visszamenő hatállyal szociálisan rászorultnak kell tekinteni.

Ezt követően az intézményvezető értesíti az ellátottat a szolgáltatás igénybevételének kezdetéről, illetve annak feltételeiről. A megállapodást az intézményi ellátás igénybevételének időpontjában, írásban kell megkötni.

A megállapodás tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítésidő-fizetési kötelezettséggel jár,
- egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- az ellátás megszüntetésének módjait.
- az igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

Igényelhető szolgáltatások: - a segített személy részvételével személyi segítség körében:

- bevásárlás
- közreműködés a lakókörnyezeti higiénia megtartásában

- ügyintézés, érdekképviselés
- közreműködés a személyi higiénia megtartásában
- kíséret biztosítása, mobilizálás lakáson kívül
- segítség a háztartásban
- mentális támogatás, információ
- fizikai támogatás, mobilizálás
- társalgás, szórakoztatáshoz való hozzájutás elősegítése
- egyéb

Igényelhető szolgáltatások: - a személyi szállítás körében:

- szállítás és orvosi igazolás alapján személyi kíséret szállításkor
 - egészségügyi szolgáltatóhoz
 - oktatási intézménybe
 - munkahelyre
 - egyéb szolgáltatókhoz, intézményekhez
 - családtaghoz, rokonhoz
 - sportrendezvényre
 - kirándulásra
 - egyéb szabadidős tevékenységre
 - egyéb, fel nem sorolt helyekre.

Az ellátásért fizetendő térítési díj

Ha a törvény másképpen nem rendelkezik, a személyes gondoskodásért nyújtó ellátásért térítési díjat kell fizetni. Az ellátásért fizetendő mindenkori intézményi térítési díjat a Nyírmada Városi Önkormányzat Képviselőtestületének a Szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. által szabályozott pénzübeni és természetbeni ellátás helyi szabályairól szóló és a térítési díjakról szóló rendelete állapítja meg.

Az ellátás rendszeressége:

A szolgálat igény – szükség szerint biztosítja az ellátást, melyet előre egyeztetni kell a szolgálat vezetőivel.

A szolgáltató és az igénybe vevő közötti kapcsolattartás módja:

A szolgáltató és az igénybevevő kapcsolattartásának módja az ellátott gondozási szükségleteinek felmérése, szükséglet kielégítése és az élethelyzetének folyamatos figyelemmel kísérése.

A szociális munka egyik alapvető szemléletmódja, hogy az embert egészében, környezetével kölcsönhatásban szemléli és a szociális munka eszközeit, módszereit használja fel a feladat ellátására.

Az ellátás jellegéből fakadóan napi személyes kapcsolat van az igénybevevő és a szolgáltató között.

A hozzátartozóval a kapcsolattartás személyesen, távközlés útján vagy postai úton történik.

A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések leírása:

Mivel már korábban működő támogató szolgálatok összevonásával jött létre az új szolgálat, a teljesített óraszámok és megtett szállítási kilométerek külön jogszabályban meghatározottak szerint a feladategységek kiszámítása megtörtént. Ez alapján került mérlegelésre a meglévő és működő három támogató szolgálat összevonása a fenntarthatóság és a kapacitás-, valamint a teljesítményalapú finanszírozás szem előtt tartásával.

Támogató Szolgálat - fogadóóra:

A szolgálat intézményvezetője napi 4 órában a szolgálat székhelyén található nyitva álló helyiségben: a 4564 Nyírmada, Kossuth út 49. szám alatt 8.00 órától 12.00 óráig.

A szolgálat vezetői a további két nyitva álló helyiségeiben:

4561 Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. – naponta 8.00 órától 12.00 óráig.

4555 Levelek, Rákóczi u. 32. – naponta 8.00 órától 12.00 óráig.

Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátottak minden tagja jogosult szociális helyzete, egészségi és mentális állapota figyelembevételével az ellátás által biztosított szolgáltatásokat igénybe venni.

Az ellátást igénybe vevők között nincs hátrányos megkülönböztetés a nemük, vallásuk, nemzeti, etnikai hovatartozásuk, politikai vagy más véleményük, koruk, cselekvőképességük hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékoságuk, születési vagy egyéb helyzetük miatt. Az ellátottakat megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletükkel kapcsolatos titokvédelem.

Az ellátottak jövedelmi helyzetét csak a jogszabályban meghatározott esetekben lehet vizsgálni. A szolgáltatás olyan módon van végezve, hogy maradéktalanul és teljes körűen tiszteletben tartja az ellátottakat megillető alkotmányos jogokat, különös tekintettel az élethez, az emberi méltóságához, testi épséghez, testi-lelki egészséghez való jogokra.

Az ellátott panasz esetén panaszával a gondozójához – személyi segítőjéhez, ill. a Támogató Szolgálat vezetőjéhez, továbbá a fenntartó felé fordulhat. Az intézmény vezetője 15 napon belül írásban értesíti az ellátottat a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A szociális szolgáltatást végzők számára biztosítani kell, hogy a munkavégzésükhöz kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyes jogukat, munkájukat elismerjék, valamint megfelelő munkavégzési körülmények legyenek a számukra biztosítva.

A szociális szolgáltatást végzők részére szükség szerint, de legalább kéthetenként értekezletet – esetmegbeszélést - tart a Szolgálat vezetője az egységes jogszabály értelmezés illetve az általános tájékoztatás érdekében.

Ellátott jogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alapellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részeső részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátott jogi képviselő:

- megkeresésre, illetve saját kezdeményezésre tájékoztatást nyújthat az ellátottat érintő legfontosabb alapjogok tekintetében, az intézmény kötelezettségéről és az ellátást igénybe vevőket érintő jogokról,
- segíti az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos panasz megfogalmazásban, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézmény vezetőjénél és a fenntartónál,
- a jogviszony keletkezése és megszűnése, továbbá az áthelyezés kivételével eljárhat az intézményi eljárással kapcsolatosan az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, illetve az arra illetékes hatóságnál, és ennek során- írásbeli meghatalmazás alapján- képviselheti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét,
- az intézmény vezetőjével történt előzetes egyeztetés alapján tájékoztatja a szociális intézményben foglalkoztatottak az ellátottak jogairól, továbbá ezen jogok érvényesüléséről és a figyelembevételéről a szakmai munka során
- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál a jogszabálysértő gyakorlat megszüntetésére,

- észrevételt tehet az intézményben folytatott gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél,
- amennyiben az ellátottak meghatározott körét érintő jogsértés fennállását észleli, intézkedés megtételét kezdeményezheti az illetékes hatóság felé,
- a korlátozó intézkedésre, eljárásokra vonatkozó dokumentációt megvizsgálhatja.

A gondozott kérésére az ellátott jogi képviselő elérhetőségét az intézmény dolgozói biztosítani köteles.

Az ellátott jogi képviselő nevét és elérhetőségét az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni.

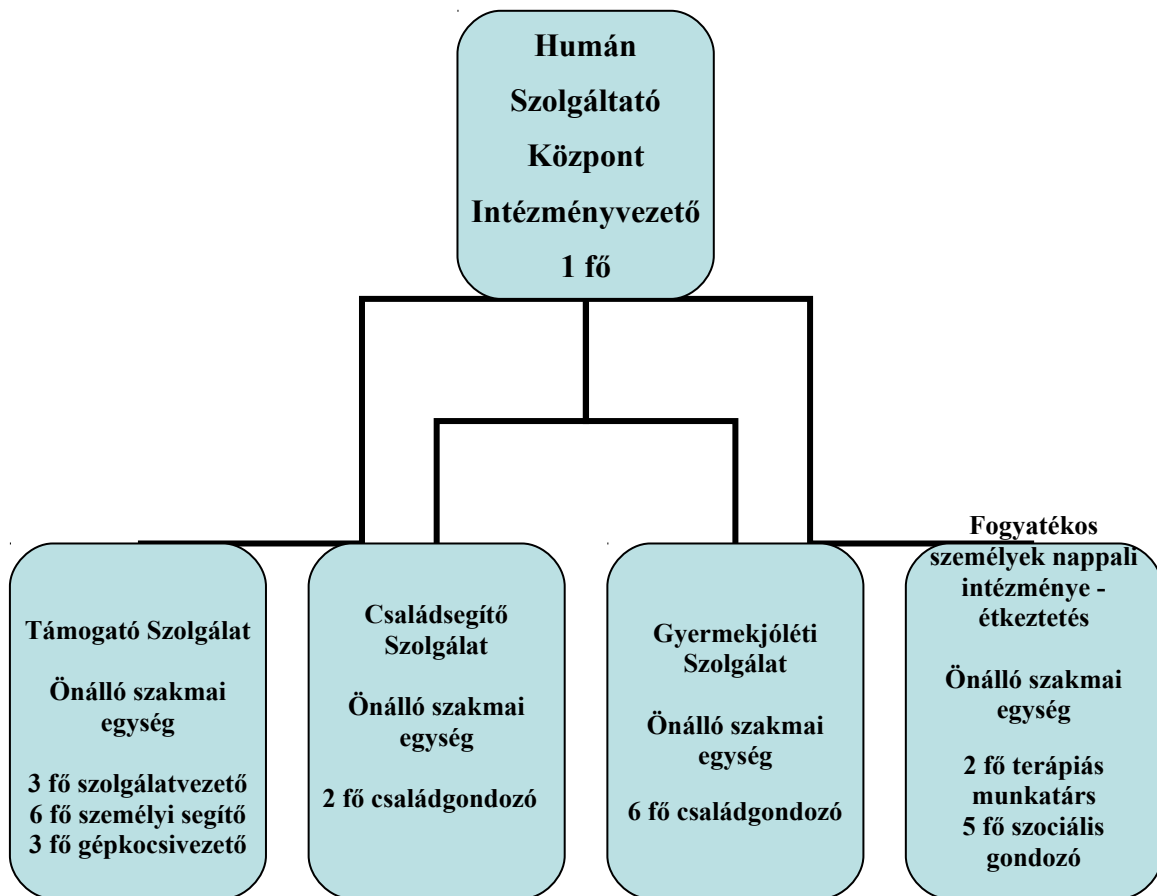
Ellátottjogi képviselő – Lakatosné Virág Katalin /elérhetőségei - telefonon: 06-20-489-9616, személyesen Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. - Kistérségi Szociális Szolgálat; minden hónap harmadik szerdáján 17-18 óra között/ a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában. Működése során tekintettel van az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény rendelkezéseire.

Az integrált intézmény szervezeti formája és ellátási típusok együttműködési rendje:

A Humán Szolgáltató Központ, mint részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv működik, önkormányzati fenntartásban, mint tiszta profilú intézmény.

Az intézmény vezetője a Támogató Szolgálat, mint szakmai egység irányítását is ellátja.

Az ellátás szervezeti ábrája

Létszám és szakképzettség

Támogató Szolgálat: 3×4 fő = 12 fő

- 3X1 fő szolgálatvezető, közülük Nyírmada szolgálatvezetője egyben az intézmény vezetését is ellátja, a másik két vezető, mint az egyes körzetek szolgálatvezetői vesznek részt
- 3X2 fő személyi segítő

- 3X1 fő gépkocsivezető

A Támogató Szolgálat vezetőjének, mint intézményvezetőnek a szakképzettsége:

Szociális munkás, illetve pedagógus, egészségügyi szociális munka mesterszakos diplomával rendelkezik, szociális szakvizsgáját gyermekjóléti alapellátás területén szerezte meg. A támogató szolgálat vezetői tanfolyamot elvégezte.

A további két fő szolgálatvezető közül egyikük szociális munkás diplomával rendelkezik, szociális szakvizsgáját gyermekjóléti alapellátás területén szerezte meg. A támogató szolgálat vezetői tanfolyamot elvégezte. A másik szolgálatvezető szociálpedagógus diplomával rendelkezik, a támogató szolgálat vezetői tanfolyamot elvégezte.

A Támogató Szolgálat személyi segítői feladatát az 1/2000 (I. 7.) SzCsM rendelet 3. számú mellékletének megfelelően 5 fő szociális gondozó-ápoló és 1 fő szociális asszisztens látja el, közülük 4 fő elvégezte a támogató szolgálat személyi segítői tanfolyamot, ketten pedig bejelentkeztek a képzésre.

A három fő gépkocsivezető a gépjármű vezetésére alkalmas jogosítvánnyal rendelkező alkalmazott, a támogató szolgálat gépjárművezetői tanfolyamot valamennyien elvégezték.

Helyettesítések rendje:

Az intézményvezető helyettesítését a - helyettesítéssel megbízott - családgondozó látja el.

A két szolgálatvezető egymás helyettesítését látja el.

A személyi segítők egymás helyettesítését látják el.

A támogató szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módjai:

A szociális ellátást a társuló településeken személyesen, az együttműködő intézmények útján, hirdetményeken-, szórólapokon, települési újságokban, például a Madai Hírekben, rádióműsorokban, például Hajó Rádió, televíziós műsorokban, mint például a Szamos TV-n keresztül propagáljuk.

Nagy hangsúlyt fektetünk a személyes kapcsolatfelvételre – elbeszélgetésre.

Más intézményekkel történő együttműködés, annak módjai:

- Helyi Önkormányzatok
- Munkaügyi Kirendeltségek
- Háziorvosi Szolgálat

- Családsegítő szolgálat
- Egyéb szociális intézmények
- Iskola, Óvoda
- Könyvtár
- Művelődési Ház
- Egyesületek, Alapítványok

A szolgálatvezető a területen dolgozó és az ellátásba bevont személyek, szakemberek részvételével kéthetente esetmegbeszélést tart.

Évente két alkalommal „szociális kerek-asztal” megbeszélés keretében lehetőség nyílik a helyi szociális ellátórendszer fejlesztésére, a helyi szükséglet hiány-változások időbeli észlelésére és annak megfelelően a helyi közösség fejlesztésére is.

A támogató szolgálatnál használatos hivatalos fejléc:

Humán Szolgáltató Központ

4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Tel/Fax: 06 45/492-509

email: nyirmadacssk@citromail.hu

Levelezési cím:

Humán Szolgáltató Központ

Székhely: 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Adószám: 16824375-1-15

Nyitva álló helyiségek /támogató szolgálat/:

4555 Levelek, Rákóczi út 32. sz.

4561 Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. sz.

Tel:

Ügyint:

Ikt:

A szolgálat bélyegzője: kör alakú, benne a szolgálat megnevezése és a város neve. Pl: Humán Szolgáltató Központ Nyírmada

Az alapszolgáltatásban részt vevő, gondozási feladatokat ellátó személy részére az intézmény vezetője munkáltatói igazolványt állít ki, annak érdekében, hogy a gondozási, ápolási feladatok elvégzése során a feladat ellátására vonatkozó felhatalmazását igazolni tudja.

A Társulás dolgozóira vonatkozó alapvető etikai és magatartási szabályok

Az intézmény valamennyi dolgozójának egymáshoz való viszonya a személyiség tiszteletére épül. Elvárja a kölcsönös tapintatot, udvariasságot, megértést és ésszerű határokig a toleranciát.

Általános elvárások:

- A személyzet külső megjelenésére (öltözék), személyi higiéniájára fordítson kiemelt figyelmet.
- A szolgálat dolgozóinak legfontosabb személyiségjegyei:
 - jó megfigyelőképesség, szakismereten alapuló logikus gondolkodás,
 - pontosság (a feladatokat megfelelő módon és időben kell teljesíteni),
 - megbízhatóság,
 - együttműködési készség,
 - felelősség,
 - udvariasság,
 - tapintatosság,
 - pártatlanság,
 - empátia készség,
 - önfegyelem,
 - pozitív hozzáállás.
- A személyzet eredményes munkájának feltétele a saját egészsége. Kötelező az időszakos foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálatokon való részvétel.
Fertőző betegségben szenvedő munkatárs az intézményben nem tartózkodhat, munkát nem végezhet.

Egyéb szakmai követelmények

- A személyzet munkáját a munkaköri leírásában foglaltak alapján, az intézmény munkarendje, szabályzatai és a szakma általános elvei szerint köteles elvégezni.

- Alapkövetelmény, hogy a családgondozó az általa gondozott klienseket név szerint ismerje, kívánságuk szerint szólítsa.

Etikai kérdések

- Az intézmény dolgozója tevékenységét csak a kliensek és munkatársai személyhez fűződő jogainak és vagyoni érdekeinek messzemenő figyelembevételével végezheti.
- Az intézmény dolgozója munkahelyi és munkaidőn kívüli viselkedésével sem a gondozottak emberi méltóságát, sem az intézmény jó hírét nem sértheti.
- Az intézmény dolgozója az általa végzett tevékenységért, okozott kárért, mulasztásért felelősséggel tartozik.
- Az intézmény dolgozója, valamint a közös háztartásban élő közeli hozzátartozója az intézmény kliensével tartási-, életjáradéki- és örökösödési szerződést a gondozás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b.) pontja értelmében.
- Az intézmény dolgozója munkájáért a kliensektől pénzt, egyéb ellenszolgáltatást nem követelhet, nem fogadhat el.

Titoktartási kötelezettség

- Az intézmény dolgozóját a kliens és hozzátartozó egész állapotával-, családi vagy egyéb körülményeivel kapcsolatban tudomására jutott adat, tény vonatkozásával időkorlátozás nélkül titoktartási kötelezettség terheli, függetlenül attól, hogy az információt milyen módon ismerte meg.
- A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha ez alól az érintett cselekvőképes kliens felmentést adott, vagy ha jogszabály adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő.

Nyírmada, 2012. október 01.

Intézményvezető

Nyilvántartási szám:...../2012.

**Megállapodás
Támogató szolgálat igénybevételére**

Amely létrejött egyrészről a Humán Szolgáltató Központ 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49. Támogató Szolgálat, mint ellátást biztosító - képviselőjében eljáró személy, Haklik Attiláné (továbbiakban intézményvezető/Szolgálatvezető), másrészt:

Név: _____

Születési név: _____

Anyja születési neve: _____

Születési hely, idő: _____

Lakcím: _____ szám alatti lakos

(továbbiakban Ellátott), illetve a nevében eljáró törvényes képviselő,

Név: _____

Születési név: _____

Anyja születési neve: _____

Születési hely, idő: _____

Lakcím: _____ szám alatti lakos

(továbbiakban törvényes képviselő) mint ellátást kérelmező között, az alulírott helyen és napon az alábbi feltételekkel:

Szociálisan rászorult

Szociálisan nem rászorult

(megfelelő aláhúzendó)

Az szolgáltatás igénybevételéről

Az Ellátott illetve törvényes képviselője által, **20** . _____ **hó** _____ napján beadott kérelme alapján a szolgálatvezető biztosítja a kérelmező részére a Támogató szolgálat, mint személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatás igénybevételének lehetőségét.

A szolgáltató a jelen szerződésben biztosítja az Ellátott részére az alábbi szolgáltatást, szolgáltatásokat):

személyi segítség

szállító szolgálat

A felek megállapodnak abban, hogy a szolgáltatás kezdetének időpontja:

Az ellátás időtartama **határozott** időtartamú, **20** __ év _____ **hó** _____ **napjáig**.

Az ellátás időtartama **határozatlan** idejű.

A szolgáltatást munkanapokon hétfőtől csütörtökig: 7.30- tól 16.00 –ig, pénteki napokon 7.30-tól 13.00 óráig biztosítjuk.

A szolgáltatás munkaidőn túl, munkaszüneti napokon előzetes egyeztetéssel, a Szolgálatvezető egyedi elbírálása alapján vehető igénybe.

A szolgáltatás igazolásáról

Az igénybevett szolgáltatást az Ellátott, az Ellátott törvényes képviselője, vagy az általa mellékelten megjelölt személy/személyek aláírásával igazolja.

Név: _____

Születési név: _____

Anyja születési neve: _____

Születési hely, idő: _____

Lakcím: _____

Térítési díj fizetéséről

Az Ellátott a Támogató Szolgálat igénybevételéért térítési díjat köteles fizetni.

Személyszállítás személyi térítési díja: 0 Ft/km

A szállító szolgálat térítési díja a teljesített kilométerek és a kilométerdíj szorzata.

Személyi segítség személyi térítési díja: 0 Ft/óra

A személyi segítség térítési díja a gondozásra fordított, órában kifejezett idő és az óradíj szorzata.

A térítési díj megállapításához az ellátott által aláírt jövedelemigazolás szükséges. **Személyi segítség esetén** az ellátott, illetve törvényes képviselője a személyi segítség keretében végzett tevékenységet minden nap a személyi segítő által dokumentált gondozási naplóban aláírásával igazolja. A gondozási napló képezi az ellátásért fizetendő térítési díjak számításának alapját.

Személyi szállítás esetén a térítési díj megállapításakor az intézmény a csoportos szállítási elszámolás kilométerosztással alkalmazott módszerét használja, mely módszer alapelve, hogy az azonos útszakaszon együtt szállított ellátottak között az adott útszakasz kilométere megosztásra kerül a szociálisan rászorult és nem rászorult ellátottak között. A szolgáltatást igénybe vevő, illetve törvényes képviselője a személyi szállítás teljesülését minden alkalommal a gépkocsivezető által vezetett menetlevélen, illetve szállítási elszámoló adatlapon aláírásával igazolja, kivéve az utóbbi esetben, ha a szolgálatvezető a menetlevelet naponta aláírásával igazolja.

(Azon esetekben ahol, és amennyiben az aláírás az ellátott által nem megvalósítható, úgy a megállapodáshoz csatolni kell egy meghatalmazást, amely tartalmazza azon személyek nevét és aláírását, akik a teljesítést igazolhatják.)

A térítési díj fizetése – Ellátott döntése szerint - készpénzfizetési számlával, banki átutalással, vagy Szolgáltató pénztárába való készpénzbefizetéssel utólag történik.

Folyamatos ellátás esetén a térítési díjat az ellátottal egyeztetve egy összegben kell kifizetni a teljesített naptári hónap lezárását követő hónap 10. napjáig, vagy a szolgáltató és az ellátott által közös megegyezéssel megállapított határidőig.

A személyi térítési díj nem haladhatja meg a szociálisan rászorult szolgáltatást igénybevevő rendszeres havi jövedelmének 30 %-át, kiskorú igénybe vevő esetén a közös háztartásban élő szülők egy főre jutó rendszeres havi jövedelmének 20 %-át.

A Szolgálatvezető a mindenkori térítési díjakról, illetve azok változásairól írásos értesítést küld az Ellátott részére.

A térítési díjat fizető személy az Ellátott, az Ellátott törvényes képviselője:

Név: _____

Cím: _____

A szociális rászorultság vizsgálatáról

A szolgálat vezetője a szolgáltatás igénybevételére vonatkozó jogosultságot az igazoló dokumentumban szereplő időszak végén, de legalább 2 évente felülvizsgálja. Az Ellátott köteles a felülvizsgálathoz szükséges dokumentumokat a szolgálatvezető rendelkezésére bocsátani.

Amennyiben a szociális rászorultság ténye nem igazolható, az ellátás az igazoló dokumentumban szereplő időpont, illetve a szociális rászorultság felülvizsgálatának dátumával a Megállapodás megszűnik.

Adatváltozások bejelentéséről

Az Ellátott köteles a szolgáltatásra vonatkozó jogosultsági feltételekben és a jövedelmi viszonyaiban beállt változásról 15 napon belül a szolgálatvezetőt értesíteni.

Megállapodás megszűnéséről és megszüntetéséről

Jelen megállapodás alapján az ellátás megszűnik:

Az intézményi jogviszony azonnali hatállyal és automatikusan megszűnik, ha:

- Határozott idejű megállapodás esetén a megjelölt időtartam lejártával.
- A Támogató Szolgálat jogutód nélküli megszűnésével.
- A szolgáltatást igénybe vevő halálával.

A megállapodás megszüntetésének feltételei

- Jelen megállapodás írásban megszüntethető a felek közös megegyezésével.
- A szolgáltatást igénybe vevő, illetve kötelezett a megállapodás felmondását írásban, indoklás nélkül kezdeményezheti.

A szolgálatvezető a megállapodást felmondással, írásban megszünteti, ha:

- a szolgáltatást igénybe vevő részéről a jogosultság jogszabályi feltételei nem állnak fenn,
 - a szolgáltatást igénybevevő számára másik intézménybe történő elhelyezés indokolt,
 - a szolgáltatást igénybe vevő kéthavi térítési díjjal hátralékba esik, feltéve ha a szolgálatvezető felszólítására 15 napon belül azt nem teljesíti,
 - a szolgáltatást igénybe vevő a megállapodásban nem rögzített szolgáltatásokat végeztet,
 - a szolgáltatást igénybe vevő veszélyezteti a támogató szolgálat munkatársának egészségét és testi épségét,
 - a szolgáltatást igénybe vevő elköltözik az ellátási területről.
- A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg.
 - Ha a megállapodás felmondásának jogszerűségét bármely fél vitatja, kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását. Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.
 - A megállapodás megszűnése, vagy megszüntetése esetén a felek egymással elszámolnak, amely ügylet kiterjed a fizetendő térítési díjakra, és az esetleges hátralékaira, illetve minden olyan dologra, amely a megállapodás megszűnéséhez, megszüntetéséhez okszerűen kapcsolódik. Ha az ellátott súlyosan megsérti az intézmény házirendjét:

A jogviszony megszüntetéséről a szolgálat vezetője írásos értesítés küld. A felmondási idő 15 nap, kivéve ha az Ellátott vagy törvényes képviselője azonnali hatállyal vagy meghatározott idő ponttól kéri a jogviszony megszüntetését.

Ha a szolgálat által kezdeményezett megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Ebben az esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítjuk, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

A megállapodás megszüntetésekor a felek elszámolnak, mely magába foglalja a térítési díj fizetését, az átadott és átvett tárgyi eszközök visszaadására, visszavételezésére.

Panaszok kezeléséről

Az igénylő (vagy törvényes képviselője) panaszával a támogató szolgálat vezetőjéhez fordulhat. Amennyiben a szolgálat vezetője a panasz írásos benyújtásától számított 15 napon belül nem vizsgálja ki a panaszt, úgy az igénylő a szolgálat fenntartójához fordulhat.

A Megállapodást aláíró felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen tárgyalás útján kívánják rendezni. Ha a panaszt ezt követően sem sikerül tisztázni, az ellátott a támogató szolgáltatás működési területe szerint illetékes önkormányzat jegyzőjéhez fordulhat vagy/és panaszai kivizsgálásában az ellátottjogi képviselő segítheti.

A terület ellátottjogi képviselője: Lakatosné Virágh Katalin elérhetőségei - telefonon: 06-20-489-9616, személyesen Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. - Kistérségi Szociális Szolgálat; minden hónap harmadik szerdáján 17-18 óra között.

Személyes adatok kezeléséről

A szolgáltató az ellátott adatait az 1993. évi III. törvény rendelkezései alapján nyilvántartja. Az adatokat az 1992. évi LXIII. (személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló) törvény előírásainak megfelelően titkosan kezeli.

Egyéb rendelkezések

A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Ptk., továbbá az szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló és azokhoz kapcsolódó jogszabályok rendelkezései az irányadók.

Alulírott, szolgáltatást igénybe vevő, illetve kötelezett kijelentem, hogy a biztosított támogató szolgáltatás igénybevételének feltételeiről, tartalmáról; a vezetett nyilvántartásokról; a házirendről; a fizetendő térítési díjról, a teljesítés feltételeiről, illetve a mulasztás következményeiről; a szolgáltatást igénybe vevő jogairól és kötelezettségeiről; a panaszjog gyakorlásának módjáról; az ellátottjogi képviselőről és elérhetőségéről; a megszűnés eseteiről szóló tájékoztatást megkaptam, és azt tudomásul vettem.

Alulírott, szolgáltatást igénybe vevő, illetve kötelezett a mai napon a megállapodás egy példányát átvettem, és a benne foglaltakat tudomásul vettem.

Alulírottak a jelen megállapodást elolvasás után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írják alá.

Nyírmada, 2012. ____ hónap ____ napján.

Ellátott / Ellátott törvényes képviselője

Támogató szolgálat vezetője

P.H.

Tartásra kötelezett személy

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Telefon: 06-45/492-509

_____/2012.

SZAKMAI PROGRAM

FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK NAPPALI INTÉZMÉNYE

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

2005. május 31. napján a helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-ában és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvényben foglaltak alapján

- **Nyírkarász Község Önkormányzata 4544 Nyírkarász, Fő u. 21. sz.**
- **Nyírmada Nagyközség Önkormányzata 4564 Nyírmada, Ady u. 16. sz.**
- **Petneháza Község Önkormányzata 4542 Petneháza, Magyar u.2. sz.**
- **Pusztadobos Község Önkormányzata, 4565 Pusztadobos, Petőfi u.4. sz.**

önkéntes és szabad elhatározásukból, egyenjogúságuk tiszteletben tartásával, a kölcsönös előnyök és arányos teherviselés alapján, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglalt közös támogató szolgálat és családsegítő szolgálat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben foglaltaknak megfelelő gyermekjóléti feladatok ellátására közös intézményt hozott létre.

2008-ban a helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-ában és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvényben foglaltak alapján

- Nyírmada Nagyközség-, Baktalórántháza Város-, Levelek Község-, Petneháza Község-, Nyírkarász Község-, Pusztadobos Község-, Berkesz Község-, Besenyőd Község-, Laskod Község-, Nyíribrony Község-, Nyírjákó Község-, Nyírkércs Község-, Nyírtass Község-, Nyírtét Község-, Ófehértó Község-, Magy Község-, Apagy Község-, Rohod Község-, Ramocsaháza Község Önkormányzatai -
önkéntes és szabad elhatározásukból – a korábban már 2005. évtől működő három támogató szolgálat összevonásával - közös támogató szolgálatot hozott létre Nyírmada Nagyközség fenntartásában 2009. január 01. napjával.

Fenti döntésüket a 191/2008. (VII.30.) „A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről” Kormányrendeletben foglaltak indokolták, különösen a szolgáltatás hatékonyságának növelése, fenntarthatósága, valamint a teljesítményalapú finanszírozás bevezetése.

2011. január 01. napján, ugyanezen jogszabályi háttérre való hivatkozással a társulási megállapodás módosul. A fenti társulásból Petneháza Község a 2010. szeptember 30. napján kelt 237/2010. (IX. 30.) számú határozatában tájékoztatta a társult településeket a következő változásokról: „Kijelenti, hogy 2010. december 31. napjával kiválik a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást érintően a Szociális Támogató, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (4564 Nyírmada, Kossuth L. u. 49.) társulásból.”

Ennélfogva 2010. január 01. napjától a társulásban lévő önkormányzatok a következők a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat vonatkozásában:

- *Nyírmada Város Önkormányzata 4564 Nyírmada, Ady Endre u. 16. sz.*
- *Nyírkarász Község Önkormányzata 4544 Nyírkarász, Fő u. 21. sz.*
- *Pusztadobos Község Önkormányzata, 4565 Pusztadobos, Petőfi u.4. sz.*

2012. október 01. napjával kezdte meg működését - a TIOP – 3.5.1 - -09/1-2010-0002 jelű „Fogyatékkal élő emberek ellátása a kistérségben” címmel elnyert pályázat keretében felújított épületben létrehozott - fogyatékos személyek nappali intézménye.

2012-ben a helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-ában és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvényben foglaltak alapján

- Nyírmada Város-, Baktalórántháza Város-, Levelek Község-, Petneháza Község-, Nyírkarász Község-, Pusztadobos Község-, Berkesz Község-, Besenyőd Község-, Laskod Község-, Nyíribrony Község-, Nyírjákó Község-, Nyírkércs Község-, Nyírtass Község-,

**Nyírtét Község-, Ófehértó Község-, Magy Község-, Apagy Község-, Rohod Község-, Ramocsaháza Község Önkormányzatai -
önkéntes és szabad elhatározásukból közös fogyatékos személyek nappali intézményét
hozott létre Nyírmada Város fenntartásában 2012. október 01. napjával.**

A fent említett települések önkormányzatainak társulása által létrehozott mikrotérség az ország legkeletibb megyéjében, Szabolcs- Szatmár- Bereg megyében helyezkedik el.

A térség lakosságának szociális helyzete az országos átlagnál kedvezőtlenebb jövedelmi viszonyokkal, halmozottan hátrányos rétegek nagy számával jellemezhető.

Megközelíthetőségét tekintve mind közúton – 41. számú főút – mind pedig vasúton könnyen elérhető.

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

BAKTALÓRÁNTHÁZI KISTÉRSÉG HELYZETELEMZÉS

Földrajzi adottságok

A baktalórántházai kistérség az Észak-Alföldi Régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, Nyíregyházától 35 km-re, az ukrán – román határtól 40-50 km-re helyezkedik el. A 2004. január 1-jétől érvényes statisztikai lehatárolás alapján a kistérséghez a következő 19 település tartozik:

Apagy, Baktalórántháza, Berkesz, Besenyőd, Laskod, Levelek, Magy, Nyíribrony, Nyírájkó, Nyírkarász, Nyírkércs, Nyírmada, Nyírtass, Nyírtét, Ófehértó, Petneháza, Pusztadobos, Ramocsaháza, Rohod.

Település szerkezet

A kistérség területe összesen 452,75km², Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye területének 7,6 %-a, lakosainak száma 35.817 fő (2005), a megye lakosságának 6,7 %-a.

Népsűrűsége 79 fő/km², ami jóval alacsonyabb a megyei (99 fő/km²) és az országos átlagnál (109 fő/km²).

Az ország 168 kistérségéből a baktalórántházai kistérség - a közgazdasági mutatók alapján - a 48 hátrányos, ezen belül a **7 leghátrányosabb helyzetű kistérségek** közé tartozik.

A megye gazdagágilag és társadalmilag legelmaradottabb térségeiben a települési struktúra meglehetősen elaprózott. A település hálózat jellege erősen befolyásolja a lakosság életmódját, az egészségügyi-szociális ellátás formáját, azok elérési lehetőségeit. A régióban e tekintetben a legnehezebb helyzetben Szabolcs-Szatmár-Bereg megye van, ahol a kistelepülések száma igen magas.

A kistérségben a településszerkezet a következőképpen alakul:

1000 fő	alatti települések száma:	4
1000-2000	fő közötti települések száma:	8
2000-3000	fő közötti települések száma:	5
<u>3000</u>	<u>fő feletti települések száma:</u>	<u>2</u>

Összesen: 19

A kistérségi központ a kistérség egyetlen városában, Baktalórántházán van, állandó lakosainak száma 3.839. fő (2005). A kistérségben nincs 10.000 főnél nagyobb lélekszámú város.

Infrastrukturális jellemzők

Közlekedés

A kistérségi közutak nagy része településeket összekötő mellékútvonal. Az utak mennyisége összességében megfelelő, a települések közti úthálózat sűrűsége meghaladja az országos átlagot. A kistérségen áthaladó főutak közül a 41. számú főút (Nyíregyháza-Vásárosnamény-Beregszász) hét települést érint. 2005. évben elkészült a 4-es számú főút (Nyírtass, Berkesz) településeket elkerülő szakasza, mely nagymértéken csökkentette a településeket érő zajártalmakat és biztonságosabbá tette azokat. A 41-es számú út mellett fekvő települések közül Leveleken, Apagyon és Baktalórántházán gondot okoz a főúton való átkelés, amely az elmúlt évek során több esetben is súlyos balesetekhez vezetett. A kistérséget jelenleg nem érinti sztráda, legközelebb Nyíregyháza határában végződik az M3-as autópálya. A kistérség leginkább Nyíregyháza vonzáskörzetéhez tartozik, de szoros gazdasági kapcsolatok fűzik Kisvárdához, Mátészalkához és Vásárosnaményhoz. A megyeszékhely közúton körülbelül háromnegyed óra alatt érhető el, vonattal átlagosan 1,25 óra, ami a távolság tekintetében soknak mondható. A főváros közúton 3,5 óra alatt érhető el, vonattal 3 óra alatt. A kistérségen áthaladó Romániát és Ukrajnát bekapcsoló 41. és 4. számú főútvonalak jelentős nemzetközi áru és személyforgalmat bonyolítanak le, ebből adódóan sűrű az átmenő forgalom, de összességében még mindig az alacsony zajártalom és légszennyezettség jellemzi a térséget. A

kistérség területén lévő összekötő utak nagy hányada már több mint tizenöt éve nem kapott új burkolatot (pl.: Baktalórántháza-Ramocsaháza, Baktalórántháza-Ófehértó, Baktalórántháza-Nyírfákó- Petneháza-Nyírkársz), így állaga leromlott és a megnövekedett gépjárműforgalmat nem képes hatékonyan kiszolgálni.

A térség belső kapcsolatrendszere is sokat javult, a már meglévő településeket összekötő mellékútvonalak jelentős mértékben lecsökkentik az utazási időt mind a térségközpont, mind a megyeszékhely felé.

A kistérség külső kapcsolatrendszere az M3-as autópálya teljes szakaszának megépítésével jelentős mértékben javulni fog.

Egészségügyi intézmények

Minden településen működik orvosi rendelő, azonban néhány település társulás formában biztosítja az egészségügyi ellátást. A kistérségben kórház nincs. Baktalórántházán működik tudógondozó. A központi orvosi rendelőben szemészet, ideggyógyászat, dietetikus szakrendelés folyik.

Oktatási intézmények

Óvoda: minden településen működik óvoda. Az óvodások száma növekedett, melynek egyik oka a térítési díjak önkormányzatok által történő átvállalása.

Általános iskolák: Minden település rendelkezik általános iskolával. Az általános iskolák technikai felszereltség kielégítő. Minden épület rendelkezik tornateremmel vagy tornaszobával, amely az egészséges életmódot és testmozgást szolgálja. Ezek a tornatermek elsősorban az iskoláskorúaknak biztosítanak sportolási lehetőséget, ugyanakkor a teljes lakosság mozgás igényét is kielégítik.

Középiskola: A kistérség területén egy középiskola működik Baktalórántházán. Ebben az intézményben jelenleg 1200 diák tanul és tölti el mindennapjait a megye egész területéről.

Szabadidő eltöltésére alkalmas intézmények a településeken az általános iskolák és művelődési központok. Tornacsarnok a baktalórántházai szakközépiskolában működik.

Népesedés

Egy ország, ezen belül egy kistérség népesedési helyzete alapvetően a múltjában gyökerezik, demográfiai jövőjét pedig erősen meghatározza a történetileg kialakult jelen. Hasonlóan igaz

lehet ez a megállapítás, a gazdaság, a kultúra és a tudomány területén is. Talán ezzel a megköttéssel, hogy ezeken a területeken a jelen kevésbé determinálja a jövőt. A gazdaság, a tudomány, és a kultúra az élet olyan területei, amelyek egymással is szorosan összefüggenek, az egyik feltétele, meghatározója, segítője, támogatója vagy esetleg gátja, korlátja a másiknak. Közös bennük az, hogy mindegyik alkotóeleme, mozgatórugója az ember, aki egyben a demográfia tárgya is. Ily módon egy ország, egy kistérség demográfiai helyzetének jelenét és jövőjét nem lehet elszigetelten a társadalmi környezetből kiragadva öncélúan vizsgálni, hanem óhatatlanul felmerül a szélesebb körű összefüggések vizsgálatának igénye, vagyis a demográfiai folyamatok társadalmi, gazdasági, szociális és egészségi, hatásainak és következményeinek feltárása és elemzése. A leghátrányosabb térségek demográfiai jellemzőit nagyban meghatározza az összességében idősebb korstruktúra, az ebből adódó halálozási gyakoriság, valamint a számottevő elvándorlás.

Demográfia (2001-2005)

1. sz. táblázat

Év	Állandó népesség (fő)	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes szaporodás, fogyás (fő, egyenleg)	Belföldi vándorlás (fő, egyenleg)	Kisebbség cigány (fő)
2001	35.657	454	430	24	-122	2.280
2002	35.689	432	431	1	-18	-
2003	35.644	405	428	-23	-44	-
2004	35.638	384	377	7	-38	-
2005	35.817	380	404	-24	186	4.419

A kistérség **népességszáma** a vizsgált időszakban a bázishoz (2001) képest **0,4 %-os emelkedést** mutat.

- A *születések száma* **16,3 %-kal csökkent** öt év alatt. Az alacsony termékenység alacsony jövőbeni reprodukciót jelent, rövidtávon csökkenti a gyermekekkel kapcsolatos társadalmi kiadásokat, javítja az eltartási teher mutatóit. Hosszú távú következménye azonban számos problémával jár, mely már előre látható. Érinti a családok életét, a háztartások összetételét, a munkaerőpiacot, ezeken keresztül a gazdasági életet és az egész társadalmat. Az alacsony termékenység mellett született gyermekgenerációk közül többen érzelmileg jobban függnek szüleiktől. A tartósan alacsony termelékenységgel kapcsolatos legfőbb probléma az, hogy a várható élettartam emelkedésével egyidejűleg gyorsítja a népesség öregedési folyamatát. Nem az a baj, hogy a népesség öregszik, hanem a

folyamat gyorsasága, a társadalmi, gazdasági, szociális következményei és ezek kezelésének módjai okozzák a legtöbb problémát.

- A *halálozások száma* 2005. évben 0,6 %-kal csökkent 2001. évhez viszonyítva. A kistérség összhálalozása férfiak vonatkozásában jelentősen meghaladja az amúgy is magas megyei halandósági szintet.
- A *természetes szaporodás, fogyás* mutatóinak összehasonlításából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy 15 fővel kevesebb ember született (5 év alatt) azaz, természetes úton tovább fogy a térség lakossága. A fiatalodó korstruktúrát mutató települések némelyikénél - Baktalórántháza, Nyírmada, Ramocsaháza és Rohod – a lakosság természetes szaporodása és a fiatalok többsége a roma lakosság magas arányával hozható összefüggésbe, hiszen a roma népességre a természeti népek demográfiai sajátosságai, a fiatalabb korban történő szülés, a magasabb számú gyerekvállalás és az alacsonyabb átlagéletkor a jellemzőek.
- Az *elvándorlás* igen nagy a kistérségből a vizsgált időszakban. Az elvándorlók nagy részét a képzettebb, fiatal korosztály teszi ki, így ezen rétegek aránya csökken a teljes lakosságon belül. Az állandó népességszám növekedését a bevándorlás idézte elő, mely mutató 2005. évben pozitív irányba mozdult el 186 fővel. Ennek oka a térség felzárkóztatása: az oktatásban, egészségügyben, közigazgatásban, munkahelyteremtésben elindult pozitív folyamatok, valamint a kistérség szerepének erősödése, a több, magasabb színvonalú szolgáltatás elterjedése.
- A demográfiai jellemzőket erőteljesen meghatározzák az etnikai sajátosságok. Így van ez a mi kistérségünkben is, ahol a hazai kisebbségek közül jelentős számban élnek cigány nemzetiségűek: 2001. évhez viszonyítva szinte megduplázódott számuk, 2005. évben 4.419 fő. Magas halandósági gyakoriság jellemző rájuk. A 40-49 évesek halálozási arányszáma magas. A 10 éves és idősebb népességből pedig az általános iskola első osztályát sem végzettek száma az országos átlag felett van. Ennek a problémának az orvosolása kiemelt feladat a kistérség számára. A térségben tíz kisebbségi önkormányzat működik.

A népesség számának és korösszetételének alakulása

2. sz. táblázat

Korcsoport	Népességszám				Különbözet 2001-2005	Hányados 2001=100
	2001		2005			
	fő	arány	fő	arány		
0-14 év	7679	21,5	7168	20,0	-511	93,3
14-18 év között	2653	7,4	2090	5,8	-563	78,8

18-35 év között	8407	23,6	9667	27,0	1260	115,0
35-60 év között	10901	30,6	11418	31,9	517	104,7
60 év felett	6017	16,9	5474	15,3	-543	91,0
	35657	100,0	35817	100,0	160	

A leghátrányosabb kistérségekben az **időskorúak**, a **60 évesek** és idősebbek népességén belüli aránya a megye átlagot (18%) meghaladja. Nálunk ennek a korcsoportnak az aránya **15,3 %-ra**, számuk 543 főre csökkent öt év alatt. A népesség öregedéséből (60 évhez közeli réteg) fakadóan növekszik az aktív korúak eltartási terhe, öregszik az aktív korosztály is. Az **időskorúak** arányával párhuzamosan csökkent a gyermekkorúak (0-18 év) aránya. Kistérségünkben ez az arány 25,8 %, mely magasabb a megyei átlagnál (21,4 %). A gyermekkorúak (0-18) száma sajnos nagymértékben csökken, 1.074. fővel a vizsgált időszakban. Az **aktív korosztály** (18-60) az összes lakosság **57 %-a**, számuk növekedett 1.777 fővel.

A népesség ilyen arányú összetétele a lakosság előregedéséhez vezet az alacsony születésszám miatt, és olyan változásokat indukál, melyek az egészségi kockázatnak és halandóságnak jobban kitett népességcsoportok részarányát és súlyát növeli. Emelkedik az időskorúak, az egyedül élők abszolút száma, a népességén belüli aránya.

A népesség változása nemek szerint

3. sz. táblázat

Nemek	2001		2005	
	<i>fő</i>	<i>arány (%)</i>	<i>fő</i>	<i>arány (%)</i>
Férfi	17508	49,1	17547	48,9
Nő	18149	50,9	18270	51,1
Összesen	35657	100	35817	100

A nemek aránya a vizsgált időszakban tulajdonképpen alig változott.

A népesség több mint 50 %-a nő. Az előregedő népességnél általános jelenség a nőtöbblet. A nők átlagéletkora meghaladja a férfiakét, az utóbbiak igen kedvezőtlen halálozási viszonyai miatt. A férfi lakosság is öregszik a születésszám csökkenés miatt, de ez jóval kisebb mértékű, mint a nőknél. A nemek aránya a megyeinél kiegyenlítettebb, 1.000. férfira a leghátrányosabb kistérségekben 1.079. nő jut, míg a megyében 1.088

Iskolai végzettség alakulása

Befejezett legmagasabb iskolai végzettség alakulása (legalább 15 éves népesség esetén 2001; 2005)

Megnevezés	2001		2005	
	Fő	Fő	Fő	Fő
Állandó lakosság	--	35657	--	35817
8 osztálynál kevesebbet végzett ö.	3511	9,9	2545	7,1
Ebből nő:	2290	6,4	1737	4,9
15-24 éves	191	0,5	159	0,4
25-54 éves	526	1,5	415	1,2
55-64 éves	584	1,6	247	0,7
65 éves és idősebb	2210	6,2	1724	4,8
8 osztályt végzett ö.	16723	46,9	17120	47,8
Ebből nő:	8932	25,05	9098	25,04
15-24 éves	4528	12,7	4191	11,7
25-54 éves	8575	24,05	6232	17,4
55-64 éves	2496	7,0	3438	9,6
65 éves és idősebb	1126	3,2	3259	9,1
Szaktanús végzettségű ö.	3872	10,9	4290	12,0
Ebből nő:	1098	3,1	1248	3,5
15-24 éves	847	2,4	662	1,8
25-54 éves	2972	8,3	3316	9,3
55-64 éves	53	0,2	312	0,9
65 éves és	0	0	0	0,0

idősebb				
Középfokú végzettségű ö.	2588	7,3	3328	9,3
Ebből nő:	1574	4,4	2115	5,9
15-24 éves	725	2,0	1068	3,0
25-54 éves	1633	4,6	1894	5,3
55-64 éves	158	0,4	254	0,7
65 éves és idősebb	72	0,2	112	0,3
Felsőfokú végzettségű ö.	715	2,0	1018	2,8
Ebből nő:	413	1,2	524	1,5
15-24 éves	51	0,1	76	0,2
25-54 éves	531	1,5	720	2,0
55-64 éves	99	0,3	160	0,4

- Kistérségünkben élők iskolázottsága elmarad az egyébként gyenge megyei átlagtól. Az iskolai végzettség arányai nem változott 2005 évben 2001 évhez viszonyítva.
- A kistérségben a **nyolc osztályt el nem végeztek** száma sajnos igen magas, **9,9%-a** az állandó lakosoknak 2001 évben. 2005 évben számuk kedvezőbben alakult (7,1%).
- A **nyolc osztállyal 46,9%-a** rendelkezik az összlétszámnak 2001. évben, hasonló az arány 2005 évben is.
- A **középfokú** végzettségűek közül nagyobb arányt képviselnek a szakmunkás, illetve szakközépfokú végzettségűek, arányuk **10,9%**. Az érettségivel rendelkezők aránya elmarad a megyei átlagtól (7,3%).
- **Egyetemi** végzettséggel **2%** rendelkezik. A diplomások aránya alacsonyabb azokban a kistérségekben, melyekben a megyeszékhely elszívó hatása érezhető, ilyen a baktalórántházai kistérség is.
- Az iskolai végzettség ilyen irányú alakulása több problémát hordoz magában:
 - A diplomás és középfokú réteg mérsékeltebb jelenléte azzal jár, hogy az ennél alacsonyabb végzettségűek népességben belüli aránya a megyei átlag feletti. A képzettebb rétegek egészét a kistérség nem tudja megtartani.

- Az alacsony iskolai végzettség befolyásolja:
 - az életkörülmények alakulását,
 - szemléletet,
 - betegség idejében történő felismerését,
 - betegségek megelőzését terjedésének megakadályozását.

Egészségügyi jellemzők - Megbetegedések (Morbiditás)

Haláloki struktúra a kistérségben (2005)

5.sz. táblázat

<i>Megnevezés Betegségek</i>	<i>Nő (fő)</i>	<i>Férfi (fő)</i>	<i>Együtt</i>	<i>Összesből: 0-18 év</i>		<i>Betegek aránya az állandó lakosokhoz 35817 fő</i>
				Fő	%	
<i>Csont, izomrendszer</i>	2941	2374	5315	198	3,7	14,8
<i>Sérülés, mérgezés</i>	396	399	795	146	18,4	2,1
<i>Légzőszervi</i>	1995	2386	4381	462	10,5	12,2
<i>Keringési rendszer</i>	4507	4234	8741	281	3,2	24,4
<i>Emésztőrendszer</i>	1368	1577	2945	269	9,1	8,2
<i>Fertőző és parazitás</i>	35	34	69	34		0,1
<i>Mentális és viselkedészavar</i>	394	310	704	85	12,1	1,8
<i>Túlsúly</i>	4526	3930	8456	1101	13,1	23,6
<i>Alkoholizmus</i>	1363	3145	3508	0	--	9,7

Szociális jellemzők - *Életszínvonal alakulása (lakások tekintetében 2002; 2005)*

Életszínvonalának alakulása							
Település		Új lakások építése		Első lakáshoz jutók támogatása			
				fő/év		e Ft/év	
		2002	2005	2002	2005	2002	2005
1.	Apagy	4	10	10	8	1800	1400
2.	Baktalórántháza	9	18	3	18	600	3200
3.	Berkesz	-	-	1	-	100	0
4.	Besenyőd	2	3	3	3	150	150
5.	Laskod	-	6	-	6	-	600
6.	Levelek	9	14	7	14	700	1400
7.	Magy	-	4	1	10	100	1400
8.	Nyíribrony	1	4	-	4	-	400
9.	Nyírfákó	1	1	5	6	250	600
10.	Nyírkarász	6	6	-	2	-	100
11.	Nyírkércs	1	-	5	5	430	500
12.	Nyírmada	13	16	-	30	-	2310
13.	Nyírtass	1	2	5	8	500	800
14.	Nyírtét	2	4	5	9	500	900
15.	Ófehértó	4	3	13	11	1102	2750
16.	Petneháza	8	6	9	13	-	600
17.	Pusztadobos	-	-	-	-	-	-
18.	Ramocsaháza	7	5	2	7	200	500
19.	Rohod	8	6	3	8	90	100
	Összesen:	72	102	57	140	5092	15510

A kistérségben a lakásépítési kedv, ezáltal az életszínvonal növekvő tendenciát mutat. Az első lakáshoz jutók száma több mint az új lakásépítések száma, mivel drágább építeni egy új lakást, mint használtat venni és azt felújítani. 2002 évhez viszonyítva 2005 évben az első lakáshoz jutók száma és a támogatásukra fordított összeg kb. háromszorosára növekedett. A kistelepüléseken 0-5, közepes településeken 5-10, a nagyobb településeken Apagy, Baktalórántháza, Levelek, Nyírmada, 58 lakás épült a vizsgált időszakban. Az önkormányzatok az első lakáshoz jutók támogatásával a település népességmegtartó képességét igyekeznek biztosítani.

Település	Település lakosság száma	Segélyezettek száma		Aktív korúak rendszeres szociális segély				Szociális segély				A szociális ellátás aránya a település költségvetésben	
		2005	2006	Nő		Férfi		Nő		Férfi		2005	2006 április
				2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006		
Apagy	2385	57	53	19	16	38	37	59	21	44	11	25,35	24,50
Baktalórántháza	3839	128	146	42	61	77	74	9	10	0	1	6,00	7,00
Berkesz	866	45	32	27	18	18	14	0	0	0	0	14,00	13,00
Besenyőd	723	94	72	35	29	59	43	4	1	2	1	34,53	10,82
Laskod	1105	41	42	17	16	24	26	1	1	0	0	15,00	15,00
Levelek	2978	226	188	93	75	133	113	5	5	0	0	23,92	14,72
Magy	1033	63	51	31	27	32	23	12	10	5	7	35,00	30,00
Nyíribrony	1208	62	61	28	28	33	33	1	1	0	0	11,74	12,49
Nyírfákó	934	45	39	21	16	24	23	2	1	1	1	14,00	7,00
Nyírkarász	2424	74	78	25	20	49	58	0	0	1	1	13,00	17,00
Nyírkércs	845	35	28	21	18	14	10	0	0	0	0	12,50	11,00
Nyírmada	5036	398	388	184	148	214	240	17	17	9	9	15,00	
Nyírtass	2208		140		101		39		62				
Nyírtét	1165	58	64	26	23	32	41	128	12	153	13	15,14	11,39
Ófehértó	2692	208	230	79	95	129	135	103	50	68	19	21,00	17,00
Petneháza	1976	138	112	54	49	84	63	1	1	0	0	17,50	15,40
Pusztadobos	1475	125	122	44	43	81	79	2	3	2	2	25,00	23,00
Ramocsháza	1564	107	83	22	17	81	62	2	2	2	2	15,40	4,40
Rohod	1361	155	117	65	56	78	50	7	7	5	4	21,40	10,40
Összesen:	23921	2059	2046	883	856	1200	1163						

A kistérség demográfiai, gazdasági helyzetének következtében a lakosság igen széles körének egyetlen bevételi forrása a helyi önkormányzatok által biztosított szociális ellátás (7.sz. táblázat):

- A segélyezettek száma közel azonos szinten van a vizsgált időszakban
- A nőkhöz képest 36 %-kal több aktív korú férfi részesül rendszeres szociális segélyben
- a szociális ellátás egyes önkormányzatoknál a költségvetés 30% -a. (ez az összeg nem tartalmazza az egyéb jogcímenek adott támogatásokat). Átlagban 15-20 % ez az arány.

Minden szociális ellátás az egyén, illetve a család sérült, hiányos önellátó képességét pótolja, alapján függő helyzetet teremt, amely tovább gyengíti az ellátott személynél, családnál a saját erőforrásokra történő támaszkodó képességet. Ezért általánosan elfogadott alapelv, hogy a szociális ellátásnak olyan módon kell a megfelelő színvonalú szükséglet kielégítését biztosítani, hogy közben az ellátást igénybe vevő személy függetlensége csak a legszükségesebb mértékben korlátozódjon.

Az önkormányzatok eltérő adottságaik és lehetőségeik révén nem tudnak megfelelő színvonalú ellátást biztosítani a rászorultaknak. Ezért társulnak a feladatok hatékonyabb, magasabb színvonalon történő ellátására.

Foglalkoztatás A népesség, gazdasági aktivitás nemek szerint (2001-2005) 8 sz. táblázat

Gazdasági aktivitás		2001		2005		Különbség 2005-2001	% 2001=100
Férfi	Foglalkoztatott	4326		5313		987	122
	Munkanélküli	1737		2233		496	128
	Inaktív kereső	5325		4615		-710	86
	Eltartott	5694		4997		-697	87
Összesen:		17082		17158		76	100
Nő	Foglalkoztatott	3125		4393		1268	140
	Munkanélküli	880		2077		-1197	236
	Inaktív kereső	7976		6822		-1154	85,5
	Eltartott	6449		5367		-1082	83
Összesen:		18430		18659		-229	101
Együtt	Foglalkoztatott	21%	7451	27%	9706	2255	130
	Munkanélküli	9%	3377	12%	4310	3933	128
	Inaktív kereső	37%	13301	32%	11437	-1864	86
	Eltartott	34%	12143	29%	10364	-1779	85
Összesen:		100%	35657	100%	35817	160	100

Férfi: 48,3% 47,9%
Nő: 51,7% 52,1%

A vizsgált időszakban 30%-al növekedett a foglalkoztatottak száma, 28%-al növekedett a munkanélküliek száma, 86%-ra csökkent az inaktív keresők, 85%-ra csökkent az eltartottak száma 2005 évben 2001-hez viszonyítva.

A foglalkoztatottakra ez által nagy teher nehezedik, mivel ennek a rétegnek kell megteremteni a 73% nem foglalkoztatott réteg szociális, társadalmi, egészségügyi stb. ellátásának feltételeit. Ebben a struktúrában is megfigyelhető a nők magasabb aránya.

A munkanélküliek ilyen irányú, gyors növekedése nagy gondot jelent a kistérségben.

A kistérség munkanélküliségi rátája mindig is meghaladta az országos átlagot. Van olyan település, ahol 15%, de van olyan település, ahol a 28%-ot is eléri. Felmerül az a kérdés, hogy meddig terhelhető a ez a réteg. Sajnos térségünkben kevés volt a nagy létszámot foglalkoztató munkahely. Az elmúlt évben több új munkahely jött létre, Baktalórántházán, Nyírkércsen, Nyírmadán, Ramocsaházán, Petneházán (kb. 300 főt foglalkoztat). Ezen túl vannak kisebb 50-100 főt foglalkoztató vállalkozások, (kényszervállalkozások), melyek rendszeres állami támogatás mellett is csak viszonylag rövid ideig alkalmazták a dolgozókat.

A térségben élők főként mezőgazdaságból élnek, mely nem biztosít számukra megélhetést. A termőföld gyenge termőképessége, a szövetkezesek hiánya, az értékesítőszervezetek megszűnése az oka a fentieknek.

Foglalkoztatók száma (jellege szerint) a kistérségben (2005):

- Ipar: 84
- Szolgáltatás: 89
- Kereskedelem, vendéglátás: 188
- Közigazgatás, közszolgáltatás: 86
- Egyéb: 32
- Mezőgazdaság: 129

Vállalkozások száma és megoszlása:

- Szolgáltatás: 285
- Kereskedelem, vendéglátás: 307
- Közigazgatás, közszolgáltatás: 14
- Egyéb: 183

A foglalkoztatottak jelentős része eljár a környező falvakba (Ramocsaháza, Petneháza, Nyírkércs, Nyírmada), illetve városokba (Kisvárd, Nyíregyháza, Baktalórántháza). A munkahelyekre történő ingázás nagy hatással van a dolgozók anyagi helyzetére, szellemi, mentális állapotára egyaránt.

Gyermekjóléti Szolgáltatás a kistérségben

Gyermekjóléti szolgálatok által nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma a kistérségben

Település	Veszélyeztetett kiskorú száma
Apagy	33
Baktalórántháza	82
Berkesz	7
Besenyőd	63
Laskod	53
Levelek	141
Magy	6
Nyíribrony	13
Nyírfákó	0
Nyírkarász	46
Nyírkércs	32
Nyírmada	88
Nyírtass	7
Nyírtét	32
Ófehértó	11
Petneháza	46
Pusztadobos	202
Ramocsaháza	36
Rohod	18
Összesen	916

A kiskorú lakosság száma 2005 év végén 9258 fő volt. Ezen rétegen belül a veszélyeztetett kiskorúak száma 916 fő, mely majdnem eléri a 10 %-ot. Az alapellátás keretei között gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka leginkább környezeti illetve magatartási problémára vezethető vissza. Megfigyelhető, hogy folyamatosan emelkedik a szülők helytelen nevelési attitűdje, szenvedély- és pszichiátriai megbetegedései miatti gondozásba vételek száma.

Leginkább jellemző problémák

- munkanélküli szülők,
- rossz, anyagi és szociális körülmények,
- alkoholizmus,
- szociális, mentális életfelfogás,

- élvezeti cikkfogyasztás,
- nem megfelelő gyermektáplálás,
- szülők szenvedély- és pszichiátriai megbetegedése,
- bűncselekmények és szabálysértések elkövetése,
- egészségügyi és mentálhigiéniai problémák,
- iskolába járási gondok, gondozatlanság, fegyelmezetlenség,
- gyermekek tartós betegsége,
- a család halmozottan hátrányos helyzete,
- rossz lakáskörülmények,
- rossz baráti kör

A túlkoros iskolások száma 78 fő, mentális állapotuk:

- enyhén értelmi fogyatékosak,
- bizarr tünetekkel fedett, különböző mértékű deprimáltság,
- lelkiileg sérültek, túróképességük minimális,
- válás miatt nevelési hiány

A baktalórántházai Közép-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás a 5/2005 évi (I. 19.) Korm. rendelet alapján 2005. január 31. napján alakult meg. A társulási megállapodás alapján, ezen időponttól kezdve, a Társulás gondoskodik a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló [1993. évi III. tv \(a továbbiakban: Sztv\) 57. §-ának](#) (1) bekezdése szerint a szociális alapszolgáltatások, valamint 67. §-a szerint szakosított ellátást biztosító intézmények közül a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, - 2008. december 31-ig a támogató szolgálat biztosításáról. A gyermekvédelmi törvény alapján a gyermekjóléti szolgáltatás megvalósításáról.

A feladatok ellátásáról a kistérség három mikrotérség létrehozása mellett gondoskodik. Mikrotérségi központok: Baktalórántháza, Levelek, Nyírmada.

A kistérség ellátórendszereinek bemutatása, értékelése

A kistérség ellátó rendszerének alakulása (2002;2005)

9. sz. táblázat

Szociális alapszolgáltatási formák

A Baktalórántházi Kistérség településeinek ellátórendszereinek bemutatása során a

Település	Szociális alapszolgáltatási formák						Nappali és bentlakást nyújtó ellátási formák		Gyermekjóléti alapellátások			
	Étkeztetés (fő)		Házi segítségnyújtás (fő)		Családsegítés (fő)		Idősek klubja (fő)		Önkormányzat területén élő 0-17 éves gyerekek száma		Gyermekjóléti alapellátás állami normatíva (Ft)	
	2002	2005	2002	2005	2002	2005	2002	2005	2005	2006	2005	2006
1. Apagy	50	70	8	13	-	-	20	-	518	489	925	950
2. Baktalórántháza	74	60	21	22	1225	471	94	31	1023	1001	925	950
3. Berkesz	16	15	12	17	-	-	-	-	202	201	925	950
4. Besenyőd	19	49	20	18	334	521	19	Sz	230	226	925	950
5. Laskod	35	30	20	20	15	20	-	-	261	257	925	950
6. Levelek	15	23	15	14	175	183	Sz	Sz	741	722	925	950
7. Magy	25	28	20	30	-	14	-	-	283	277	925	950
8. Nyíribrony	-	-	-	45	-	-	45	-	252	266	925	950
9. Nyírkjókó	20	32	12	18	12	15	10	15	178	171	925	950
10. Nyírkarász	14	42	27	26	-	60	20	20	593	582	925	950
11. Nyírkércs	19	14	28	-	190	230	15	18	180	187	925	950
12. Nyírmada	25	38	9	15	-	163	32	40	1350	1336	925	950
13. Nyírtass	62	62	78	75	35	18	60	60	571	546	925	950
14. Nyírtét	18	26	20	22	2	4	-	-	277	271	925	950
15. Ófehértó	27	61	16	6	-	-	25	30	647	648	925	950
16. Petneháza	30	40	10	20	-	23	-	-	509	507	925	950
17. Pusztadobos	25	55	40	75	-	184	-	-	393	404	925	950
18. Ramocsaháza	37	55	10	25	-	-	33	28	371	373	925	950
19. Rohod	24	48	24	30	76	114	-	-	317	310	925	950
Összesen:	535	748	390	491	1988	2020	373	242	8895	8774	925	950

szociális alapszolgáltatási formák vizsgálatánál a kistérségben nőtt a szociális étkeztetésre szorulóknak száma. A házi segítségnyújtás mértéke nem vagy csak kis mértékben emelkedett. A házi segítségnyújtás a kistérségünkben inkább az ebédkihordásra, a bevásárlásra, gyógyszerírásra illetve egyéb olyan feladatmegoldásra vonatkozik, amit a rászorult mozgáshiánya miatt nem tud ellátni. Az arányszám alakulása még a 2005 januárjában beinduló Kistérségi Támogató Szolgálat, mint új szolgáltatásának is köszönhető, a rászoruló egyének szállítása különböző szociális és egészségügyi problémák megoldása érdekében.

A családsegítés a legtöbb családot érinti a térségünkben, jellemző tulajdonsága, hogy az emberek bizalmatlanok, nem érznek felelősséget a családi problémák miatt, nem merik ezt a mentális problémát felvállalni, és inkább menekülnek a problémák elől. Lehet, hogy nem megfelelően van ez a szolgáltatás ismertetve a családokkal, nagyobb szerepet kellene keresni illetve adni a térségben lévő civil szervezeteknek, egyházaknak a családsegítés fogalmáról a egy megfelelő kommunikációval, programokkal, rendezvényekkel. Térségünkben két egyházi üzemeltetésű alapszolgáltatás van, egy Baktalórántházán a Református Támogató Szolgálat és Idősek klubja, amely nagyon hatékonyan és szervezeten működik. Nyírkarászban a nappali ellátást biztosító idősek klubja közel 20 fővel foglalkozik.

A következő táblázatban a települések a pénzübeni és természetbeni szociális ellátási formák alakulását vizsgáltuk fő, illetve ezer Ft tekintetében a 2002-es és 2005-ös időszakot vizsgálva. A támogatottakat három csoportba sorolhatóak: 1. számú csoport nagy települések: Baktalórántháza, Levelek, Nyíribrony, Nyírmada, ahol a támogatottak száma 2002 és 2005 évet viszonyítva 1,5 szer több. 2. számú csoport közepes és kis települések: (Apagy, Berkesz, Besenyőd, Laskod, Magy, Nyírbákó, Nyírkarász, Ófehértó, Petneháza, Rohod) itt kb: 1,2 szer többen kapnak támogatást. 3. számú csoport (Nyírtass, Nyírtét, Pusztadobos, Ramocsaháza) itt csökkent a támogatottak száma. Összességében a kistérségben 1,2 szer többen kapnak támogatást, míg a támogatás mértéke kb. másfélszer több mint 2002-ben. Tehát jelentősen nőtt a támogatás ez annak is magyarázható, hogy új ellátási formák kerültek bevezetésre, például a lakásfenntartási támogatás támogathatói köre jobban, szélesebb körben lett igényelhető.

Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye

Az intézmény neve: Humán Szolgáltató Központ

Az intézmény székhelye: 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49. sz.

Az intézmény adószáma: 16824375-1-15

Az ellátottak köre: az ellátott településeken élő fogyatékkal élő személyek

A társult települések – ellátandó lakosság lélekszáma – illetve a szolgáltatásra jogosultak köre (2011):

Megye	Kistérség	Település	Magasabb összegű családi pótlékban részesülők (fő) 2011.04 havi adatok alapján	Fogyatékos támogatásban részesülők száma (fő)	Vakok személyi járadékában részesülők száma (fő)	Összes jogosultak száma (fő)
Szabolcs	Baktalórántházai	Apagy	36	44	4	84
		Baktalórántháza	80	53	0	133
		Berkesz	14	13	0	27
		Besenyőd	12	18	0	30
		Laskod	14	17	0	31
		Levelek	49	37	2	88
		Magy	12	19	1	32
		Nyíribrony	17	17	1	35
		Nyírfákó	14	10	3	27
		Nyírkársz	44	38	1	83
		Nyírkéres	16	16	0	32
		Nyírmada	87	57	4	148
		Nyírtass	51	29	2	82
		Nyírtét	19	11	0	30
		Ófehértó	48	43	1	92
		Petneháza	56	38	3	97
		Pusztadobos	23	24	7	54
		Ramocsaháza	34	24	1	59
		Rohod	36	20	2	58
Összesen:			662	528	32	1222

A Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye célja és feladata

A Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye programjának konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A fogyatékos személyek nappali intézményében a Szt. 65/F. §-ának értelmében hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi a fogyatékos személyek napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül.

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított, Gyvt. szerinti gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a nappali intézményben ellátott fogyatékos gyermekek ellátása során nyújtott étkeztetésre.

A szolgáltatás biztosítása a Humán Szolgáltató Központ intézményen belül integrált formában valósul meg, különálló szervezeti egység formájában.

A fogyatékkal élők nappali intézménye a látás-, hallás-, értelmi-, mozgásfogyatékkal élők, halmozottan fogyatékos személyek, illetve autisták részére - megfelelő szakemberekből álló team közreműködésével színvonalas szolgáltatást biztosít: egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, hivatalos ügyintézésben segítségnyújtás, munkavégzés lehetőségének szervezése, mozgásfejlesztés, mozgásszervi rehabilitáció. Mindezen szolgáltatások mellett kiemelten hangsúlyozott szerep jut a sérült személyek családjainak, hiszen a nappali intézmény igénybevételével a családok tehermentesítése is kiemelt cél. Kapacitását illetően a fogyatékkal élők nappali intézménye napi rendszerességgel 40 fő ellátását biztosítja.

A szakmai program megvalósításának várható következményei-, eredményessége-, az ellátó rendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése:

A fogyatékos személyek nappali intézménye szakmai programjának célja, a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önrendelkező képességének, önálló életvitelének, a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása az egészségügy, a foglalkoztatás, a szociális, az oktatás különböző területein, szinterein. A szakmai program átfogóan tartalmazza mindazokat az elveket, célokat és feladatokat, amelyek az esélyegyenlőségi törvény figyelembe vételével az önkormányzatok és intézményeik, a civil szervezetek, valamint a fogyatékos személyek aktív részvételét és a társadalom egészének segítőkészségét kívánja megcélozni, összehangolni.

További cél, hogy a fogyatékoságból eredő társadalmi hátrányok enyhüljenek; az egyes emberek fizikai, szellemi és mentális állapotából származó társadalmi egyenlőtlensége csökkenjen, és a fogyatékos emberek minél teljesebb, hasznosabb tagjai legyenek a társadalomnak.

A szakmai program megvalósulásának eredményessége abban mutatkozik leginkább meg, hogy hatékonyan elősegíti azt a szemléletváltást, amelynek értelmében a társadalom

tagjainak, szervezeteinek és az állami szerveknek oly módon kell tevékenységüket végezni, hogy az a fogyatékos emberek teljes társadalmi egyenrangúságát biztosítsa.

A szakmai program alapvető elvei, melyeknek szem előtt tartása a fogyatékos személyek esetében fokozottabban hangsúlyos, az alapvető emberi jogok érvényesülése, melyek a következők:

- A prevenció elve, melynek értelmében a társadalomnak mindent meg kell tennie a fogyatékos állapotot okozó balesetek és betegségek megelőzése érdekében. A prevenció szellemében a fogyatékos személyekkel kapcsolatos magatartás, tevékenység során úgy kell eljárni, hogy ez a fogyatékos állapot rosszabbodását megelőzze.

- A normalizáció elve, mely szerint minden fogyatékos (akadályozott) személy számára olyan életminták és hétköznapi életfeltételek váljanak elérhetővé, melyek a társadalom megszokott feltételeinek és életmódjának a lehető legteljesebb mértékben megfelelnek.

- Az integráció elve feltételezi, hogy a fogyatékos emberek kapcsolatot létesíthessenek és kapcsolatokat tarthassanak fenn más emberekkel és a társadalmi, gazdasági intézmények legszélesebb körével. Az érintkezés feltételeinek biztosítása magában foglalja a fizikai helyváltozáshoz szükséges sajátos körülmények erősítését (közlekedés, akadálymentesítés, szállító szolgálatok), a megfelelő kommunikációs eszközök használatát, a tömegkommunikáció és a személyes kommunikáció (távközlés, jelnyelvi tolmácsok, „olvasható” információk stb.) terén egyaránt.

Amennyiben a társadalmi kapcsolatok megteremtésének és ápolásának feltételei a megfelelő technikai eszközökkel sem biztosíthatóak, úgy törekedni kell olyan személyi segítségnyújtási formák, szolgáltatások feltételeinek megteremtésére, amelyek révén a mindennapos társadalmi érintkezés fenntartható. Ennek megvalósítása tulajdonképpen a támogató szolgálat működtetésének alapvető mottója.

- Az önrendelkezés elve értelmében a fogyatékos emberek megmaradt képességeik és lehetőségeik keretein belül szabadon rendelkeznek életük alakításáról, az általuk helyesnek, tisztességesnek tartott és érdekeiknek megfelelő elvek követéséről. Az önállóság kiterjed a személyes mozgás, az idő, a tulajdon feletti önrendelkezésre.

- A hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elvei a társadalom valamennyi területén érvényesítendő elvek. Fogyatékos személy nem részesülhet hátrányos megkülönböztetésben, rá nézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben. Miután a fogyatékos személyek az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni, ezért indokolt, hogy előnyben részesüljenek.

- A rehabilitáció elvének megfelelően a fogyatékos embereket képessé kell tenni arra, hogy érdemi erőfeszítéseket tehessenek állapotuk és képességeik javítására, vagy azok romlásának megállítására, lassítására. A rehabilitáció elve feltételezi a fogyatékos emberek együttműködését a megfelelő közszolgálati intézményekkel, így lehetőségük van arra, hogy befolyásolják a rehabilitáció konkrét céljait és eszközeit, hogy együttműködésüket egyenlő felek megállapodásaként, írásban rögzített, és kölcsönös garanciákat tartalmazó rehabilitációs szerződések, egyéni rehabilitációs tervek foglalják keretbe.
- A személyhez fűződő jogok védelmének elve.

A rehabilitációval kapcsolatos célok

A rehabilitáció során törekedni kell arra, hogy a fogyatékos ember képessé váljon, illetve megőrizze képességét az/a

- alapvető fiziológiai és egyéb létszükségleteinek önálló vagy segítséggel történő ellátására,
- emberi kapcsolatok létesítésére és azok fenntartására, családi, rokoni, közösségi kapcsolatrendszer szintjén egyaránt,
- önálló értékteremtésre, önbecsülésének és társadalmi megbecsülésének ápolására és az előbbre jutásra minden területen,
- saját épüléséhez az oktatás, a szakképzés, a sport, a kultúra, a rekreáció lehetőségeinek felhasználására,
- szabad akarata és állampolgári jogai alapján való részvételre a közéletben.

Ahhoz, hogy a fogyatékos személyek teljesebb életet élhessenek, rehabilitációs segítséget kell számukra biztosítani.

A fogyatékos személyek nappali intézménye céljainak megvalósulása hosszú távon hozhat értékelhető és kedvező változásokat. A helyi közösségben, a közvetlen környezetben a segítőkészség erősítésével, a társadalmi szolgáltatások bővítésével együtt lehet alapvető változásokat elindítani. Arra kell törekedni, hogy egyre több egészséges gyermek és felnőtt pozitív élményként élje meg a fogyatékos emberekkel való napi kapcsolatait.

A fogyatékos személyek számára nyújtott segítségnyújtás formái különböző területeken valósulhatnak meg:

- A motorizáció, telekommunikáció és informatika mai szintjén a jelenleginél sokkal szélesebb körben lehet kellő rugalmassággal adaptálható technikai eszközök használatát biztosítani.

- A szociális intézményi ellátások szabályozására és fejlesztésére irányuló szociálpolitikai prioritások mellett, egyre jelentősebb figyelem fordítandó az alapellátási körbe tartozó személyi segítő szolgálatok kiépítésére és szabályozására, az önkormányzati, állami és nem állami kötelezettségvállalás pontosítására. Erősíteni szükséges a civil szervezetek nagyobb részvételét az ellátásokban.
- Növelni szükséges a nappali elfoglaltságot és megfelelő ellátást biztosító szolgáltatási kört, amelynek igénybevétele segíti a fogyatékos személyek szüleit, hozzátartozóit a munkavállalásban.
- Ösztönözni kell a fogyatékos személyek támogatási szolgáltatásaira felkészítő és életfeltételeinek a javítását célzó szakemberképzést.
- Ösztönözni kell a fogyatékos személyek oktatásban történő integrációját, különösen az életfeltételeiket javító felsőfokú végzettség megszerzését.
- A munkahelyi integráció elősegítése érdekében szélesíteni kell azokat az eszközöket, feltételeket, amelyek igénybevétele mellett több fogyatékos ember dolgozhat az ép emberekkel együtt.
- Bővíteni szükséges mindazon információszolgáltató, tanácsadó, közvetítő szolgálatokat és tréningeket, amelyek révén a fogyatékos emberek tájékozódhatnak az általuk igénybe vehető szolgáltatások köréről, s amelyek segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az igényeiket érvényesíthessék.

- A fogyatékos személyek aktív részvételének elősegítése a társadalom életében

Az elemi létszükségletek biztosításán túlmenően alapvető prioritás azon feltételek és támogatások erősítése, amelyek lehetőséget teremtenek ahhoz, hogy a fogyatékos emberek érintkezésbe léphessenek más emberekkel és intézményekkel.

A Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye – étkeztetés szakmai programja által érintett fogyatékossgal élő népesség társadalmi helyzetének bemutatása országos és helyi adatok felhasználásával

A fogyatékossg definíciója, a fogyatékossg minősítése

A WHO 2001-ben adta ki a „Funkcióképesség, fogyatékossg és egészség nemzetközi osztályozása” c. dokumentumot (a továbbiakban: FNO), ami ma a legkorszerűbb minősítési rendszer. Az FNO legfontosabb üzenete, hogy az emberi tevékenységek korlátozottságának, a társadalmi életben való részvétel akadályozottságának az egészségi állapot mellett - azzal

azonos hangsúllyal - környezeti és személyes tényezők is okai lehetnek. A minősítés új alapokra helyezése érdekében ki kell dolgozni az FNO - mint interdiszciplináris, komplex minősítési rendszer - gyakorlati alkalmazásának jogszabályi feltételeit, biztosítani szükséges a szakemberek képzését, illetve a minősítő eljáráshoz szükséges tárgyi feltételeket.

A fogyatékos személyek létszámának felmérésére az 1990. évi és a 2001. évi népszámláláskor került sor, ez utóbbi szerint 577 ezer fő volt a számuk, ez a népesség 5,7%-át tette ki. Az adatfelvétel - a KSH szerint is - alulbecsüli a fogyatékos népesség adatait, így a létszám 600 ezer főre becsülhető. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá. A fogyatékos személyek között a 60 évnél idősebbek aránya 44,8%, több mint kétszerese a népesség egészében képviselt arányhoz viszonyítva. A fogyatékos állapotot leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (53,8%). A fogyatékos személyek 17%-a születése óta szenved fogyatékos állapotban.

A 2001. évi népszámlálás kategóriái szerint megállapítható, hogy a fogyatékos személyek közül legnagyobb arányt a testi fogyatékosok és a mozgássérültek képviselik együttesen (43,6%), míg az értelmi fogyatékosok aránya megközelítőleg 10%, a vakok és gyengénlátók aránya 14,4%. Az egyéb fogyatékos állapotban szenvedők aránya az 1990. évi adathoz képest (6,7%) 21,6%-ra növekedett. Hallás-, beszédzavar-fogyatékos állapotban kb. 10%-uk szenved.

A fogyatékos személyek 22,7%-a egyedül élt, 57%-a lakott másodmagával (de nem fogyatékos személlyel), további 10,5%-uk három vagy annál nagyobb létszámú háztartásban élt, míg megközelítőleg 8%-uk intézetben kapott elhelyezést.

A fogyatékos személyeket magukba foglaló családok 19%-ában van fogyatékos gyermek. A kétszülős családoknál ez a mutató 15%, az egyszülős családoknál 45%. Különösen nehéz helyzetben vannak azok a családok, ahol mindkét, illetve mindhárom gyermek fogyatékos. A fogyatékos gyermeket gondozó családok 2,9%-a, illetve 0,3%-a tartozik ebbe a körbe.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 13,2%-a valamilyen speciális általános iskolában végezte tanulmányait. Az általános iskolánál magasabb fokú végzettséggel általában a mozgássérültek rendelkeznek, ennél kisebb arányban a vakok és a hallássérültek, az értelmi fogyatékos tanulók pedig ebből szinte teljesen kirekesztődnek. A tanulásban akadályozott (enyhén értelmi fogyatékos) tanulók a 2004/2005. évi statisztikai adatok szerint 126 speciális szakiskolában tanulhatnak, létszámuk 8369 fő. Ez a létszám duplája az 1991. évinek. A fogyatékos személyek iskolai végzettsége összességében alacsonyabb, mint a népesség egészéé. A népszámlálás adatai szerint a fogyatékos

személyek 32%-a nem fejezte be az általános iskolát, s befejezett alapközü iskolázottsággal csak 39%-uk rendelkezett. Ez ugyan jelentős, 9%-os emelkedés, mégis a nem fogyatékos személyek iskolai végzettségének arányától messze elmarad. Szakképesítéssel, illetve érettségivel 25%-uk rendelkezik, míg egyetemi, főiskolai végzettsége a fogyatékos személyek 5%-ának van. A 2001. évi népszámlálási adatok kiegészítésre kerültek a fogyatékos-sággal élők foglalkoztatási adatainak bemutatásával. A fogyatékos személyek minél teljesebb társadalmi integrációjához elengedhetetlenül szükséges az integrált, illetve védett munkaerőpiacon való növekvő jelenlétük.

A 2001. évi népszámlálás szerint a fogyatékos személyek foglalkoztatási mutatója 9%-os volt az 1990. évi 16,6%-hoz képest. Ezzel párhuzamosan a munkanélküli fogyatékos személyek 0,7%-os aránya „csak” 2%-ra emelkedett. Ez azzal magyarázható, hogy az érintettek inaktív keresővé (57,5%-ról 76,7%-ra) váltak.

2000-ben, 2001-ben, 2002-ben és 2003-ban az érintettek 1/3-át sikerült a munkaerőpiacon elhelyezni.

A fogyatékos személyek részére a szociális ellátórendszer három speciális pénzübeli és négy speciális személyes gondoskodást nyújtó ellátási formát biztosít. A pénzübeli ellátásban, illetve a személyes gondoskodásban részesülő fogyatékos személyek száma megközelítőleg összesen 410 ezer, bár többen részesülnek kettő vagy többszörös ellátásban. A baktalórántházai kistérségben az ellátások adatai a következőképpen alakulnak:

Megye	Kistérség	Település	Magasabb összegű családi pótlékban részesülők (fő) 2011.04 havi adatok alapján	Fogyatékos támogatásban részesülők száma (fő)	Vakok személyi járadékában részesülők száma (fő)	Összes jogosultak száma (fő)
Szabolcs	Baktalórántházai	Apagy	36	44	4	84
		Baktalórántháza	80	53	0	133
		Berkesz	14	13	0	27
		Besenyőd	12	18	0	30
		Laskod	14	17	0	31
		Levelek	49	37	2	88
		Magy	12	19	1	32
		Nyíribrony	17	17	1	35
		Nyírfákó	14	10	3	27
		Nyírkarász	44	38	1	83
		Nyírkércs	16	16	0	32

	Nyírmada	87	57	4	148
	Nyírtass	51	29	2	82
	Nyírtét	19	11	0	30
	Ófehértó	48	43	1	92
	Petneháza	56	38	3	97
	Pusztadobos	23	24	7	54
	Ramocsaháza	34	24	1	59
	Rohod	36	20	2	58
Összesen:		662	528	32	1222

Legnagyobb mértékű a pénzbeli támogatásban részesülők száma. Vakok személyi járadékában a 2005. szeptember havi adatok alapján - amelyet a 18 éven felüli vak személyek kapnak, akikről intézményben nem gondoskodnak - 8 ezer fő részesül. A magasabb összegű családi pótlékot - amelyet a fogyatékos, illetve a tartós, krónikus betegségben szenvedő gyermekek és súlyosan fogyatékos fiatal felnőttek kapnak - 122 ezer fő veszi igénybe. Mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában - amelyet a súlyos mozgáskorlátozott személyek kapnak, akik a tömegközlekedést nem képesek igénybe venni - hozzávetőlegesen 270 ezer fő részesül. A 2001-ben bevezetett új pénzbeli támogatási formát, a fogyatékosági támogatást a 2005. szeptember havi adatok szerint 100 ezer fő veszi igénybe.

A személyes szociális gondoskodási szakellátások közül nappali ellátás keretében 95 intézetben 2299 fő részére biztosítanak ellátást döntően az önkormányzatok. Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma igen kevés. Tartós ellátásban, ápoló-gondozó otthonokban 16 ezer fő, rehabilitációs intézményekben 5 ezer fő került elhelyezésre. A bentlakásos intézmények többsége súlyos értelmi fogyatékosok ellátását, míg a rehabilitációs intézmények főként a mozgássérült, értelmi fogyatékosok és vak személyek gondozását végzik.

A fogyatékos és nem fogyatékos emberek régiónkénti területi megoszlása jelentősen eltér egymástól. A dél-alföldi és észak-magyarországi régióban nagyobb a fogyatékos emberek aránya. A településtípus szerinti megoszlás adatai alapján a fogyatékos emberek magasabb arányban élnek a községekben (40,3%) és kevésbé a fővárosban (14,2%), valamint más városokban (29,6%), mint a nem fogyatékos népesség, akiknek 17,6%-a él a fővárosban, 47,2%-a egyéb városokban és csupán 35,2%-a él községekben.

További problémaként jelentkezik, hogy a szolgáltatások messze vannak a családok lakóhelyétől, sokak számára nem, vagy csak részben hozzáférhetőek. Éppen erre jelent megoldást a helyi szükségletek kielégítését célzó, tudatosan megtervezett támogató szolgáltatás további biztosítása a baktalórántházai kistérségben.

Az ellátottak köre:

Az Európai Unió jogának való megfelelés alapján:

Nyírmada, Nyírkársz, Petneháza, Pusztadobos, Baktalórántháza, Levelek, Apagy, Berkesz, Besenyőd, Laskod, Magy, Nyíribrony, Nyírbákó, Nyírkércs, Nyírtass, Nyírtét, Ófehértó, Ramocsaháza, Rohod települések önkormányzatainak közigazgatási területén élő fogyatékos személyek és családtagjaik.

A fogyatékos személyek önellátásának szintje emelkedik, a megvalósítást követően lehetővé válik, hogy a rendelkezésre álló eszközöket segítség nélkül, önállóan használják. A személyi higiéniai lehetőségek kiszélesítésével az önállóan élhető élettér bővül. A rászorultak önállóságának növekedése folytán felszabaduló gondozást végző munkaerő kapacitás átcsoportosításával az életminőség további javítására fordítható és esetleges további rászorult csoportok támogatása válik lehetővé.

Siketek és nagyothallók: Akiknek hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértése segédeszközzel sem képes és halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad. (hallás fogyatékos)

Vakok és gyengén látók: Akiknek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló látó életmód folytatására képes. (látási fogyatékos)

Értelmi fogyatékos személyek: Akiknek értelmi akadályozottsága genetikailag, illetőleg magzati károsodása vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű.

Mozgásszervi fogyatékosok: akiknél a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségzerű használatát igényli, vagy külön jogszabály szerint mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható.

Autisták: IQ értéktől függetlenül autistának kell tekinteni azt a személyt, aki a fejlődés átható (pervazív) zavarában szenved, és az autonómia – tesztek alapján állapota súlyos vagy középsúlyos.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége:

A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Napközbeni tartózkodás az intézetben, egyszeri meleg étkezés. Tisztálkodási szükségletek, valamint társas kapcsolatok kielégítése és megtartása. Ezen belül elsősorban a szociális és mentálisra szoruló, önmaguk ellátására részben képes fogyatékosok napközbeni ellátása.

Aktivitást segítő tevékenységeket – az ellátást igénybe vevő közreműködésével előre kell tervezni és a megvalósítás folyamatosságát, rendszerességet biztosítani szükséges.

Az intézményi életformához való alkalmazkodás elősegítése, az igénybe vevők mentálhigiénés ellátásának biztosítása az intézmény valamennyi dolgozójának feladata.

A nappali ellátást biztosító intézmény az ellátást igénybevevők részére szociális, egészségügyi, mentális állapotuknak megfelelő életritmust biztosító, közösségi szolgáltatásokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. Biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Az intézmény rendelkezik közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, személyes ruházat tisztítására, szükség esetén étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiségekkel. Az intézményben többfunkciós helyiség is megtalálható, melyben lehetőség van a foglalkoztatás és szabadidős programok lebonyolítására.

A nappali ellátást nyújtó intézmények szolgáltatásai különösen

- a) igény szerint meleg étel biztosítása, kivéve időskorúak nappali ellátása esetén,
- b) szabadidős programok szervezése,
- c) szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- d) hivatalos ügyek intézésének segítése,
- e) munkavégzés lehetőségének szervezése,
- f) életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- g) speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése.

Az igényelt napi egyszeri meleg étkezésről a [21. § \(3\) bekezdésében](#) foglaltaknak megfelelően kell gondoskodni.

Szabadidős programok szervezésének minősül az is, ha az intézmény az ellátást igénybe vevők részére sajtótermékeket, könyveket, kártya- és társasjátékokat, tömegkommunikációs eszközöket biztosít, rendezvényeket szervez.

Az intézmény által nyújtott egészségügyi ellátás körébe tartozik a felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása, valamint a mentális gondozás.

Ha az ellátást igénybe vevők foglalkoztatását a nappali ellátást nyújtó intézmény biztosítja, a foglalkoztatásból származó, a ráfordítás összegével csökkentett bevétel legalább ötven százalékát az ellátást igénybe vevő részére ki kell adni. A bevétel ki nem fizetett részét közösségi célra kell felhasználni.

Az intézmény vezetője a nappali ellátást nyújtó intézményekben a 10. számú melléklet szerinti látogatási és eseménynaplót vezeti. Az intézményvezető az ellátottak számát a 10. számú melléklet szerinti nyilvántartásban havonta és évente összesíti. Ez az összesítés képezi az alapját az állami normatíva felhasználásának és elszámolásának, a mindenkori éves központi költségvetésről szóló törvény figyelembevételével.

Nappali ellátás esetén az [Szt. 94/C. §](#) szerinti megállapodások száma meghaladhatja a működési engedélyben meghatározott férőhelyek számát.

A nappali ellátásban részesülő személyre a gondozást végző személy egyéni gondozási tervet készít. A gondozási tervet az igénybevételt követő egy hónapon belül kell elkészíteni. Nem kell gondozási tervet készíteni abban az esetben, ha az ellátott kizárólag

- a) tanácsadásban,
- b) alacsonyküszöbű vagy ártalomcsökkentő szolgáltatásban,
- c) nappali melegedő szolgáltatásában
- d) klubfoglalkozásban részesül.

Fogyatékkal élők nappali ellátása keretében biztosított szolgáltatások a helyi szükségletek figyelembe vételével:

Gondozás biztosítása – munkanapokon:

- Értelmi-, látás-, hallás- és mozgássérült fiatalok és felnőttek napközbeni ellátása, gondozása. Ezen belül: ebéd biztosítása, higiéniai feltételek biztosítása, tanítása, tisztálkodás, öltözködés, szükség szerinti szállítás és kísérés megszervezése.

Fejlesztés – foglalkoztatás biztosítása folyamatosan:

- Fejlesztő és szinten tartó, oktató programok biztosítása: önálló gondolkodást, döntést előkészítő programok, szocializációt, kommunikációt, kapcsolatépítést/ápolást segítő programok. Egyéni képességeket, tudást bővítő programok. Önkiszolgálás fejlesztése.
- Szabadidős és közösségi programok biztosítása: intézményen belüli és kívüli szabadidős és kulturális programok szervezése, látogatása, sport és mozgásos tevékenységek szervezése.
- Művészeti, kreatív tevékenységek: egyénre szabottan megnyilvánuló kedv és tehetség szerinti zenei, irodalmi és alkotói tevékenységek.

Mentális ellátás – folyamatosan:

- Az ellátottak közérzetének folyamatos figyelemmel kísérése, problémafeltáró beszélgetések szervezése, szükség esetén egyéni beszélgetések, pszichoterápia szervezése.

Életmód, életvezetés- folyamatosan:

- Egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek bővítése és mindezek szervezése:
- Higiénia, mozgásfejlesztés, sporttevékenységek, test-lelki egészség őrzése, betegségek ápolása, elsősegélynyújtás.
- Önálló életvitelre, döntésre való felkészítés: háztartási, életvezetési, ügyintézési tudnivalók. Problémamegoldás, döntéshozatal, segítségkérés és elutasítás, személyi biztonság programja, veszélyhelyzetek felismerése és kezelése.
- Közösségi szolgáltatások/fejlesztés: társas kapcsolatok kialakítása, beilleszkedés segítése, konfliktuskezelés, párkapcsolatok támogatása.

Család igényeinek számbavétele:

- Az intézmény korlátozott lehetőségein belül a családokat segítő, igényeiket számba vevő módon működteti a szolgáltatásokat.
- Családok, családtagok segítése, tanácsadó, ügyintéző, támogató rendszer.

Társadalmi befogadás:

- A programok és az ellátás során a társadalmi befogadás, önrendelkezés szempontjainak elősegítése.

Szakmai színvonal:

- Az egyéni gondozási, fejlesztési, foglalkoztatási feladatok és közösségi programok magas szakmai színvonalú megvalósítása.

A Humán Szolgáltató Központ az ellátottak szükség szerinti étkeztetését a Nyírmada Város Önkormányzat által fenntartott konyháról szállított ebéd formájában biztosítja. Az étkeztetéssel esetenként felmerülő teendőket a fogyatékos személyek nappali intézményében egy fő terápiás munkatárs látja el csatolt munkakörben.

A feladatellátás módszerei:

- Egyéni és csoportos oktatás
- Egyéni és csoportos foglalkozások
- Közösségi tevékenységek
- Terápiás foglalkozások
- Tréningek

A nappali ellátást nyújtó intézmény házirendje tartalmazza

- a) az intézmény nyitvatartási idejét,
- b) az intézmény által nyújtott szolgáltatások körét,
- c) étkeztetés biztosítása esetén az étkezések számát és az étkeztetés rendjét,
- d) az intézmény által szervezett foglalkoztatásból származó bevétel felhasználására vonatkozó előírásokat,
- e) az intézményi jogviszony megszűnésének szabályait,
- f) az intézmény alapfeladatát meghaladó program, szolgáltatás körét és térítési díját.

A fogyatékos személyek nappali intézményére vonatkozó különös szabályok

Fogyatékos személyek nappali intézményében három éven aluli gyermek nem gondozható.

Fogyatékos személyek nappali intézményében nem gondozható az a személy, aki

- a) veszélyeztető magatartást tanúsít,
- b) orvosi ellátást és állandó ápolást igényel.

A fentieken túl az a gyermek sem gondozható fogyatékosok nappali intézményében, aki gyógypedagógiai nevelésre, oktatásra alkalmas és felvétele, elhelyezése a korának, állapotának megfelelő nevelési, oktatási intézményben biztosítható. Nem vonatkozik ez a tilalom a tanköteles és a tanítási év során nevelési, oktatási intézményi ellátásban részesülő fogyatékos gyermek tanítási szünet idején történő ellátására.

Fogyatékos személyek intézményébe az ellátottakat csak próbaidővel lehet felvenni. A próbaidő tartama három hónapnál hosszabb nem lehet.

A fogyatékos személyek nappali intézményében hat - nyolc fős gondozási csoportot kell kialakítani. A gondozási csoportok kialakítása során figyelemmel kell lenni az ellátást igénybe vevők életkorára és fejlettségi szintjére.

A fogyatékos személyek nappali intézménye az ellátást igénybe vevők számára egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozást szervez.

A társadalmi életbe való teljes jogú részvételhez segítséget nyújt:

- az információnyújtással, ügyintézésel, tanácsadással, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájárulás biztosításával.

- Szükség szerint jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása.

A fogyatékos személyek nappali intézménye szoros együttműködésben áll a Támogató Szolgálat személyi szállítás szolgáltatásával, az érintett ellátottak intézménybe történő beutaztatását, illetve hazautaztatását illetően, hiszen az ellátási terület igen nagy területen fekszik.

A fogyatékos személyek nappali intézménye ellátásában részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni (kivéve, ha a szolgáltatást csak tanácsadásra veszi igénybe).

Az egyéni gondozási feladatok megvalósítása:

Az egyéni bánásmód megvalósítása érdekében, a fogyatékos személyek nappali intézménye ellátásában részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni. Amennyiben a háziorvos véleménye alapján ápolási feladatok ellátása is szükséges, a gondozási terv, ápolási tervvel egészül ki.

A gondozási terv egyénre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozást, ápolási, fejlesztési feladatokat és azok megvalósításának módszereit.

A gondozási tervet az ellátás igénybevételét követően egy hónapon belül kell elkészíteni.

A gondozási tervet, annak módosítását, az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen kell elkészíteni. A gondozási terv eredményességének feltétele az ellátást igénybevevő aktív közreműködése.

A gondozási terv elkészítéséről a gondozást végző személy, az abban meghatározott feladatok teljesítésének biztosításáról a szolgáltatás szakmai vezetője gondoskodik.

Az egyéni gondozási terv tartalmazza:

– Az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét.

- Állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeli ütemezését.
- Az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeit.

Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti a gondozási tervben meghatározottak érvényesülését. Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport, illetve a nappali ellátások és az alapellátások esetében a gondozási tervet készítő személy évente – jelentős állapotváltozás esetén annak bekövetkeztekor- átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

A szolgáltatás igénybevételének módja, feltételei

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli, vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik, melyet az intézmény vezetőjéhez lehet benyújtani, a 4564 Nyírmada, Kossuth út 49. szám alatt.

Ha az ellátást igénybe vevő cselekvőképtelen, a kérelmet, illetve indítványt – az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselő beleegyezésével, vagy, ha a bíróság e tekintetben nem korlátozta, önállóan terjeszti elő.

A fogyatékos személyek nappali intézménye szolgáltatás esetén a kérelem előterjesztésekor mellékelni kell a **9/1999 (XI. 24.) SzCsM rendelet** az 1. számú melléklet I. része szerinti orvosi igazolást, továbbá nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy igényli-e az étkeztetést.

A [Szt. 115/A. §](#)-a vagy a fenntartó döntése alapján térítésmentesen biztosítandó ellátások kivételével valamennyi személyes gondoskodási forma esetén a kérelem előterjesztésekor be kell nyújtani az 1. számú melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatot.

A fogyatékos személyek nappali intézményében az a személy is ellátható, aki a szolgáltató vagy intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén tartózkodik, de ott nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

Az előgondozás keretében az állami fenntartású intézménynél az intézményvezető vagy az általa megbízott személy, egyházi és nem állami fenntartású intézménynél a megállapodás megkötésére feljogosított személy vagy az intézményfenntartó által megbízott más személy (a továbbiakban: előgondozást végző személy) tájékozik az intézményi ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, szociális helyzetéről a megfelelő, személyre szabott szolgáltatás biztosítása érdekében, továbbá felkészíti az ellátást igénybe vevőt az intézményi elhelyezésre.

Egyszerűsített előgondozást kell végezni a fogyatékos személyek nappali intézményében történő ellátást megelőzően.

Egyszerűsített előgondozás esetén az előgondozást végző személy a helyszínen tájékozódik az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, szociális helyzetéről, egészségi állapotáról, valamint mérlegeli azt, hogy a szolgáltató, illetve intézmény által nyújtott szolgáltatás megfelel-e az igénybe vevő állapotának és szükségleteinek. Egyszerűsített előgondozás során az előgondozást végző személy a fenti rendelet 4. számú melléklete szerinti adatlapot tölti ki.

A fogyatékos személyek nappali intézménye esetében a szolgáltatás igénybevételére irányuló kérelemhez mellékelni kell a fogyatékoság fennállását igazoló,

- a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleményét, vagy
- a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet, vagy
- a Szt. 65/C. §-ának (6) bekezdése szerinti dokumentumokat.

Ezt követően az intézményvezető értesíti az ellátottat a szolgáltatás igénybevételének kezdetéről, illetve annak feltételeiről. A megállapodást az intézményi ellátás igénybevételének időpontjában, írásban kell megkötni.

A megállapodás tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítésidő-fizetési kötelezettséggel jár,
- egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- az ellátás megszüntetésének módjait.
- az igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

Az ellátásért fizetendő térítési díj

Ha a törvény másképpen nem rendelkezik, a személyes gondoskodásért nyújtó ellátásért térítési díjat kell fizetni. Az ellátásért fizetendő mindenkor intézményi térítési díjat a Nyírmada Városi Önkormányzat Képviselőtestületének a Szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. által szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátás helyi szabályairól szóló és a térítési díjakról szóló rendelete állapítja meg. Az intézményi ellátásért

fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 15%-át a nappali ellátás, 30%-át a nappali ellátás és ottani étkezés esetén.

Az ellátás rendszeressége:

A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét meg kell határozni, mely nem lehet kevesebb hat óránál.

A szolgálat igény – szükség szerint is biztosítja az ellátást, melyet előre egyeztetni kell az intézményvezetővel.

A szolgáltató és az igénybe vevő közötti kapcsolattartás módja:

A szolgáltató és az igénybevevő kapcsolattartásának módja az ellátott gondozási szükségleteinek felmérése, szükséglet kielégítése és az élethelyzetének folyamatos figyelemmel kísérése.

A szociális munka egyik alapvető szemléletmódja, hogy az embert egészében, környezetével kölcsönhatásban szemléli és a szociális munka eszközeit, módszereit használja fel a feladat ellátására.

Az ellátás jellegéből fakadóan napi személyes kapcsolat van az igénybevevő és a szolgáltató között.

A hozzátartozóval a kapcsolattartás személyesen, távközlés útján vagy postai úton történik.

A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések leírása:

A fogyatékos személyek nappali intézménye iránti igényt a 2005. óta működő támogató szolgálatnál megmutatkozó kliensi szükségletiány támasztja alá. Mindazonáltal az intézmény szervezeti keretei között a szolgáltatások egymásra épülése, hatékony összekapcsolódása növeli az ellátotti réteg elégedettségét, a szolgáltatások minőségi biztosítását, a fogyatékkal élő személyek családjainak tehermentesítését, a fogyatékos személyek önálló életvitelét.

Fogyatékkal élő személyek nappali intézménye - fogadóóra:

Az intézményvezető napi 4 órában a székhely irodájában: a 4564 Nyírmada, Kossuth út 49. szám alatt.

Nyitvatartási idő:

Hétfőtől- csütörtökig: reggel 7.30-tól délután 16.00-ig

Pénteken: reggel 7.30-tól délután 13.30-ig.

Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátottak minden tagja jogosult szociális helyzete, egészségi és mentális állapota figyelembevételével az ellátás által biztosított szolgáltatásokat igénybe venni.

Az ellátást igénybe vevők között nincs hátrányos megkülönböztetés a nemük, vallásuk, nemzeti, etnikai hovatartozásuk, politikai vagy más véleményük, koruk, cselekvőképességük hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékoságuk, születési vagy egyéb helyzetük miatt. Az ellátottakat megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletükkel kapcsolatos titokvédelem.

Az ellátottak jövedelmi helyzetét csak a jogszabályban meghatározott esetekben lehet vizsgálni. A szolgáltatás olyan módon van végezve, hogy maradéktalanul és teljes körűen tiszteletben tartja az ellátottakat megillető alkotmányos jogokat, különös tekintettel az élethez, az emberi méltóságához, testi épséghez, testi-lelki egészséghez való jogokra.

Az ellátott panasza esetén panaszával a gondozójához – személyi segítőjéhez, ill. a Támogató Szolgálat vezetőjéhez, továbbá a fenntartó felé fordulhat. Az intézmény vezetője 15 napon belül írásban értesíti az ellátottat a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A szociális szolgáltatást végzők számára biztosítani kell, hogy a munkavégzésükhöz kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyes jogait, munkájukat elismerjék, valamint megfelelő munkavégzési körülmények legyenek a számukra biztosítva.

A szociális szolgáltatást végzők részére szükség szerint, de legalább kéthetenként értekezletet – esetmegbeszélést - tart a Szolgálat vezetője az egységes jogszabály értelmezés illetve az általános tájékoztatás érdekében.

Ellátott jogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alapellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részeső részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátott jogi képviselő:

- megkeresésre, illetve saját kezdeményezésre tájékoztatást nyújthat az ellátottat érintő legfontosabb alapjogok tekintetében, az intézmény kötelezettségéről és az ellátást igénybe vevőket érintő jogikról,
- segíti az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos panasz megfogalmazásban, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézmény vezetőjénél és a fenntartónál,

- a jogviszony keletkezése és megszűnése, továbbá az áthelyezés kivételével eljárhat az intézményi eljárással kapcsolatosan az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, illetve az arra illetékes hatóságnál, és ennek során- írásbeli meghatalmazás alapján- képviselheti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét,
- az intézmény vezetőjével történt előzetes egyeztetés alapján tájékoztatja a szociális intézményben foglalkoztatottak az ellátottak jogairól, továbbá ezen jogok érvényesüléséről és a figyelembevételéről a szakmai munka során
- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál a jogszabálysértő gyakorlat megszüntetésére,
- észrevételt tehet az intézményben folytatott gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél,
- amennyiben az ellátottak meghatározott körét érintő jogsértés fennállását észleli, intézkedés megtételét kezdeményezheti az illetékes hatóság felé,
- a korlátozó intézkedésre, eljárásokra vonatkozó dokumentációt megvizsgálhatja.

A gondozott kérésére az ellátott jogi képviselő elérhetőségét az intézmény dolgozói biztosítani köteles.

Az ellátott jogi képviselő nevét és elérhetőségét az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni.

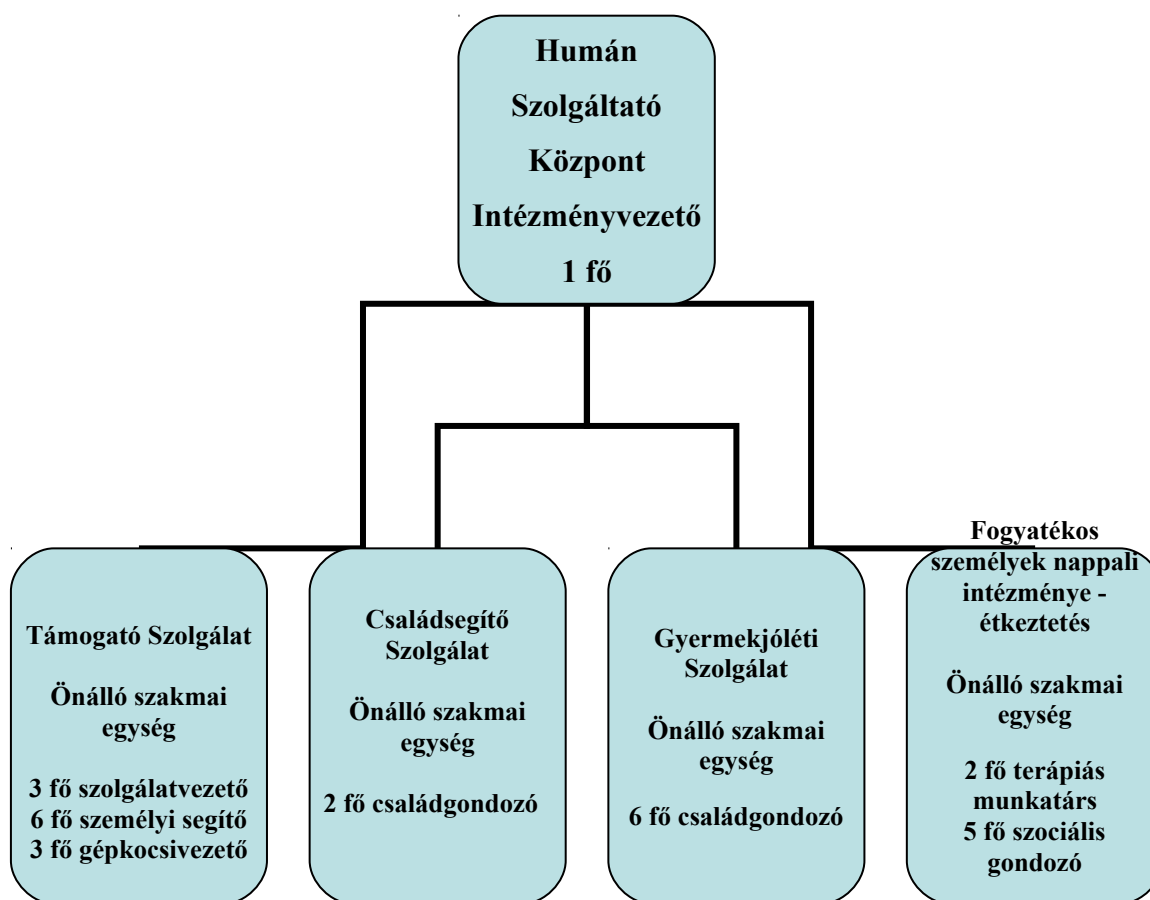
Ellátottjogi képviselő – Lakatosné Virág Katalin /elérhetőségei - telefonon: 06-20-489-9616, személyesen Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. - Kistérségi Szociális Szolgálat; minden hónap harmadik szerdáján 17-18 óra között/ a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában. Működése során tekintettel van az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény rendelkezéseire.

Az integrált intézmény szervezeti formája és ellátási típusok együttműködési rendje:

A Humán Szolgáltató Központ, mint részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv működik, önkormányzati fenntartásban, mint tiszta profilú intézmény.

Az intézmény vezetője a Fogyatékos személyek nappali intézménye, mint szakmai egység irányítását is ellátja.

Az ellátás szervezeti ábrája

Létszám és szakképzettség

Fogyatékos személyek nappali intézménye 5 gondozási csoportra számítva: $2+5=7$ fő

- 2 fő terápiás munkatárs

- 5 fő szociális gondozó

Az intézményvezető a fogyatékos személyek nappali intézményének, mint önálló szakmai egység vezetését is ellátja.

Az intézményvezető szakképzettsége:

Szociális munkás, illetve pedagógus és egészségügyi szociális munka mesterszakos diplomával rendelkezik, szociális szakvizsgáját gyermekjóléti alapellátás területén szerezte meg. A támogató szolgálat vezetői tanfolyamot elvégezte.

A szociális gondozói feladatokat az 1/2000 (I. 7.) SzCsM rendelet 3. számú mellékletének megfelelően 4 fő szociális gondozó-ápoló és 1 fő egészségügyi szakápoló/asszisztens látja el.

Helyettesítések rendje:

Az intézményvezető helyettesítését a - helyettesítéssel megbízott - családgondozó látja el.

A két fő terápiás munkatárs egymás helyettesítését látja el. A szociális gondozók egymás helyettesítését látják el.

A fogyatékos személyek nappali intézménye szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módjai:

A szociális ellátást a társuló településeken személyesen, az együttműködő intézmények útján, hirdetményeken-, szórólapokon, települési újságokban, például a Madai Hírekben, rádióműsorokban, például Hajó Rádió, televíziós műsorokban, mint például a Szamos TV-n keresztül propagáljuk.

Nagy hangsúlyt fektetünk a személyes kapcsolatfelvételre – elbeszélgetésre.

Más intézményekkel történő együttműködés, annak módjai:

- Helyi Önkormányzatok
- Munkaügyi Kirendeltségek
- Háziorvosi Szolgálat
- Családsegítő szolgálat
- Egyéb szociális intézmények
- Iskola, Óvoda
- Könyvtár
- Művelődési Ház
- Egyesületek, Alapítványok
- Fogyatékosügyi érdekképviselői szervezetek.

Az intézményvezető a területen dolgozó és az ellátásba bevont személyek, szakemberek részvételével kéthetente esetmegbeszélést tart.

Évente két alkalommal „szociális kerek-asztal” megbeszélés keretében lehetőség nyílik a helyi szociális ellátórendszer fejlesztésére, a helyi szükséglet hiány-változások időbeli észlelésére és annak megfelelően a helyi közösség fejlesztésére is.

A fogyatékos személyek nappali intézményénél használatos hivatalos fejléc:

Humán Szolgáltató Központ

4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Tel/Fax: 06 45/492-509

email: nyirmadacssk@citromail.hu

Levelezési cím:

Humán Szolgáltató Központ

Székhely: 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Adószám: 16824375-1-15

Tel:

Ügyint:

Ikt:

A szolgálat bélyegzője: kör alakú, benne a szolgálat megnevezése és a város neve. Pl: Humán Szolgáltató Központ Nyírmada

Az alapszolgáltatásban részt vevő, gondozási feladatokat ellátó személy részére az intézmény vezetője munkáltatói igazolványt állít ki, annak érdekében, hogy a gondozási, ápolási feladatok elvégzése során a feladat ellátására vonatkozó felhatalmazását igazolni tudja.

A Társulás dolgozóira vonatkozó alapvető etikai és magatartási szabályok

Az intézmény valamennyi dolgozójának egymáshoz való viszonya a személyiség tiszteletére épül. Elvárja a kölcsönös tapintatot, udvariasságot, megértést és ésszerű határokig a toleranciát.

Általános elvárások:

A személyzet külső megjelenésére (öltözék), személyi higiéniájára fordítson kiemelt figyelmet.

A szolgálat dolgozóinak legfontosabb személyiségjegyei:

- jó megfigyelőképesség,
- szakismereten alapuló logikus gondolkodás,
- pontosság (a feladatokat megfelelő módon és időben kell teljesíteni),
- megbízhatóság,
- együttműködési készség,
- felelősség,
- udvariasság,
- tapintatosság,
- pártatlanság,
- empátia készség,
- önfegyelem,
- pozitív hozzáállás.

A személyzet eredményes munkájának feltétele a saját egészsége. Kötelező az időszakos foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálatokon való részvétel.

Fertőző betegségben szenvedő munkatárs az intézményben nem tartózkodhat, munkát nem végezhet.

Egyéb szakmai követelmények

- A személyzet munkáját a munkaköri leírásában foglaltak alapján, az intézmény munkarendje, szabályzatai és a szakma általános elvei szerint köteles elvégezni.
- Alapkövetelmény, hogy a családgondozó az általa gondozott klienseket név szerint ismerje, kívánságuk szerint szólítsa.

Etikai kérdések

- Az intézmény dolgozója tevékenységét csak a kliensek és munkatársai személyhez fűződő jogainak és vagyoni érdekeinek messzemenő figyelembevételével végezheti.
- Az intézmény dolgozója munkahelyi és munkaidőn kívüli viselkedésével sem a gondozottak emberi méltóságát, sem az intézmény jó hírét nem sértheti.
- Az intézmény dolgozója az általa végzett tevékenységért, okozott kárért, mulasztásért felelősséggel tartozik.
- Az intézmény dolgozója, valamint a közös háztartásban élő közeli hozzátartozója az intézmény kliensével tartási-, életjáradéki- és örökösödési szerződést a gondozás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b.) pontja értelmében.
- Az intézmény dolgozója munkájáért a kliensektől pénzt, egyéb ellenszolgáltatást nem követelhet, nem fogadhat el.

Titoktartási kötelezettség

- Az intézmény dolgozóját a kliens és hozzátartozó egész állapotával-, családi vagy egyéb körülményeivel kapcsolatban tudomására jutott adat, tény vonatkozásával időkorlátozás nélkül titoktartási kötelezettség terheli, függetlenül attól, hogy az információt milyen módon ismerte meg.
- A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha ez alól az érintett cselekvőképes kliens felmentést adott, vagy ha jogszabály adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő.

Nyírmada, 2012. október 01.

Intézményvezető

Nyilvántartási szám:...../2012.

**Megállapodás
Fogyatékos Személyek Nappali Intézményének
igénybevételére**

Amely létrejött egyrészről a Humán Szolgáltató Központ 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49., adószám: 16824375-1-15 - Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye, mint ellátást biztosító - képviselőjében eljáró személy, Haklik Attiláné (továbbiakban intézményvezető/Szolgálatvezető), másrészt:

Név: _____

Születési név: _____

Anyja születési neve: _____

Születési hely, idő: _____

Lakcím: _____ szám alatti lakos

(továbbiakban Ellátott), illetve a nevében eljáró törvényes képviselő,

Név: _____

Születési név: _____

Anyja születési neve: _____

Születési hely, idő: _____

Lakcím: _____ szám alatti lakos

(továbbiakban törvényes képviselő) mint ellátást kérelmező között, az alulírott helyen és napon az alábbi feltételekkel:

Az szolgáltatás igénybevételéről

Az Ellátott illetve törvényes képviselője által, 20__ . _____ hó _____ napján beadott kérelme alapján az intézményvezető biztosítja a kérelmező részére a fogyatékos személyek nappali intézménye, mint személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatás igénybevételének lehetőségét.

A szolgáltató a jelen szerződésben biztosítja az Ellátott részére az alábbi szolgáltatást, szolgáltatásokat):

Az Intézmény enyhe-, közép- és súlyos értelmi-, látás-, hallás-, mozgás fogyatékossgal élő, és autista, valamint halmozott fogyatékkal élő személyeknek folyamatos segítséget (gondozást, fejlesztést, ápolást, támogatást) nyújt. A fogyatékkal élők napközbeni ellátására alkalmas helyiségekkel, akadálymentes WC-vel rendelkezik.

Gondozás biztosítása – munkanapokon:

- Értelmi-, látás-, hallás- és mozgássérült fiatalok és felnőttek napközbeni ellátása, gondozása. Ezen belül: ebéd biztosítása, higiéniai feltételek biztosítása, tanítása, tisztálkodás, öltözködés, szükség szerinti szállítás és kísérés megszervezése.

Fejlesztés – foglalkoztatás biztosítása folyamatosan:

- Fejlesztő és szinten tartó, oktató programok biztosítása: önálló gondolkodást, döntést előkészítő programok, szocializációt, kommunikációt, kapcsolatépítést/ápolást segítő programok. Egyéni képességeket, tudást bővítő programok. Önkiszolgálás fejlesztése.
- Szabadidős és közösségi programok biztosítása : intézményen belüli és kívüli szabadidős és kulturális programok szervezése, látogatása, sport és mozgásos tevékenységek szervezése.
- Művészeti, kreatív tevékenységek: egyénre szabottan megnyilvánuló kedv és tehetség szerinti zenei, irodalmi és alkotói tevékenységek.

Mentális ellátás – folyamatosan:

- Az ellátottak közérzetének folyamatos figyelemmel kísérése, problémafeltáró beszélgetések szervezése, szükség esetén egyéni beszélgetések, pszichoterápia szervezése.

Életmód, életvezetés- folyamatosan:

- Egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek bővítése és mindezek szervezése:
- Higiénia, mozgásfejlesztés, sporttevékenységek, test-lelki egészség őrzése, betegségek ápolása, elsősegélynyújtás.
- Önálló életvitelre, döntésre való felkészítés: háztartási, életvezetési, ügyintézési tudnivalók. Problémamegoldás, döntéshozatal, segítségkérés és elutasítás, személyi biztonság programja, veszélyhelyzetek felismerése és kezelése.
- Közösségi szolgáltatások/fejlesztés: társas kapcsolatok kialakítása, beilleszkedés segítése, konfliktuskezelés, párkapcsolatok támogatása.

Család igényeinek számbavétele:

- Az intézmény korlátozott lehetőségein belül a családokat segítő, igényeiket számba vevő módon működteti a szolgáltatásokat.
- Családok, családtagok segítése, tanácsadó, ügyintéző, támogató rendszer.

Társadalmi befogadás:

- A programok és az ellátás során a társadalmi befogadás, önrendelkezés szempontjainak elősegítése.

Szakmai színvonal:

- Az egyéni gondozási, fejlesztési, foglalkoztatási feladatok és közösségi programok magas szakmai színvonalú megvalósítása.

A feladatellátás módszerei:

- Egyéni és csoportos oktatás
- Egyéni és csoportos foglalkozások
- Közösségi tevékenységek
- Terápiás foglalkozások
- Tréningek

Az intézmény rendelkezik a működéshez szükséges egyéb helyiségekkel, központi fűtéssel, állandó meleg-víz ellátással, mosási lehetőséggel az ÁNTSZ által engedélyezett módon. A helyiségek foglalkozásokra és terápiás kezelésekre alkalmasak. Az intézmény megfelelő követelmények tekintetében a szakhatósági rendelkezéseknek.

A Szerződő Felek ezekre a lehetőségekre és feltételekre alapozva őszintén és komolyan elhatározzák, hogy tartós szerződéses kapcsolatot létesítenek, egymás érdekeinek kölcsönös tiszteletben tartásával, az alábbiakban meghatározott kikötések szerint.

1./ Az igénybevevő a jogszabályok szerint előírt valamint létszüksége és igénye szerint gondoskodást, gondozást, fejlesztést, ellátást és ápolást kap az intézményben, amit térítésmentesen biztosít. Az igénybevevő/felhasználó (törvényes képviselő, tartásra kötelezett vagy azt vállaló személy) vállalja a térítési díj megfizetését. A térítési díj megállapításáról Nyírmada Város Önkormányzata dönt.

2./ Az Intézmény 2012 év október hó 01. napjától határozatlan időre biztosítja a napközbeni ellátás feltételeit a fogyatékkal élők számára.

Az intézményben a próbaidő 3 hónap.

Az Intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével;
- az ellátott halálának esetén;
- amennyiben azt a megállapodó felek felmondják. A felmondási idő 15 nap.

A fenntartó, ill. képviselője a megállapodást akkor mondhatja fel, ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti.

Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézmény vezetője értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét

- a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről;
- az esedékes, illetve hátralékos étkezési díj befizetési kötelezettségéről;
- az intézménnyel, illetve a jogosulttal szembeni követelésről, kárigényről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.

Ha az intézmény vezetője illetve annak meghatalmazott képviselője a megállapodást felmondja és az intézményi jogviszonyt megszünteti, de az ellátott illetve törvényes képviselője az intézkedés jogszerűségét vitatja, panaszával és jogorvoslati kérelmével a fenntartóhoz fordulhat.

Az intézményvezető az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, ill. törvényes képviselőjét.

Ha a Megállapodás felmondásának jogszerűségét az ellátott, a törvényes képviselője, a térítési megfizető személy, illetőleg a fenntartó vitatja, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a bírósághoz fordulhat, és kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását.

Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.

3./ A Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye gondoskodik a napi 6 órás szakképzett gondozásról (gondozói felügyeletről). Az intézet hétfő-csütörtökön reggel 7.³⁰- 16.⁰⁰ óráig, pénteken 7.³⁰-tól 13.³⁰-ig tart nyitva, és a szülők és az ellátottak igénye szerint egyénre szóló megbeszéléssel ez meghosszabbítható.

4./ Az Intézmény szükség esetén értesíti a Hozzátartozót a Gondozott egészségügyi állapotának lényeges változásáról, ill. kórházba kerüléséről.

5./ Az Igénybevevő az intézményi ellátás igénybevétele előtt köteles szűrővizsgálaton részt venni és annak dokumentumait bemutatni.

Az **Intézmény gondozási** naplóban rögzíti a gondozás, ápolás időtartamát és annak módját. A naplóba az Igénybevevő (Gondozott) és törvényes képviselője, hozzátartozója bármikor betekinthes.

6./ Az Igénybevevő (Gondozott) (és/vagy törvényes képviselő, tartásra kötelezett vagy azt vállaló személy) tudomásul veszi és elfogadja, hogy orvosi indok esetén az intézmény dolgozói az Igénybevevőt (Gondozottat) saját és a többi igénybevevő érdekében orvoshoz viszik, vagy kihívják, a más jogszabályban meghatározott intézkedést megtenni. Az intézmény dolgozói betegség esetén rendszeres kapcsolatot tartanak a családdal, és szükség szerint a kezelőorvossal.

7./ Az **Intézmény** igény szerint térítés ellenében legalább napi egyszeri étkezést biztosít. Az Igénybevevők (Gondozottak) az egyéni gondozási tervben meghatározottak szerint közreműködnek az étkezések előkészületi munkáiban, és a háztartási teendőkben.

8./ Az **Intézmény** rendelkezik mosási lehetőséggel. Az igénybevevők közreműködésével, gondozói irányítással a házirendben rögzítettek szerint történik a Gondozottak holmijának a tisztántartása és a lakó-, közös helyiségek takarításának a megszervezése.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatásokra az igénybevevő a szakmai programban foglaltak szerint jogosult. Ezen szolgáltatások körét meghaladó, egyéni szolgáltatási igény kielégítésére, írásbeli megállapodás alapján, térítés ellenében kerülhet sor.

9./ A megállapodás megszüntetésének feltételei

- Jelen megállapodás írásban megszüntethető a felek közös megegyezésével.
- A szolgáltatást igénybe vevő, illetve kötelezett a megállapodás felmondását írásban, indoklás nélkül kezdeményezheti.

A szolgálatvezető a megállapodást felmondással, írásban megszünteti, ha:

- a szolgáltatást igénybe vevő részéről a jogosultság jogszabályi feltételei nem állnak fenn,
 - a szolgáltatást igénybevevő számára másik intézménybe történő elhelyezés indokolt,
 - a szolgáltatást igénybe vevő kéthavi térítési díjjal hátralékba esik, feltéve ha a szolgálatvezető felszólítására 15 napon belül azt nem teljesíti,
 - a szolgáltatást igénybe vevő a megállapodásban nem rögzített szolgáltatásokat végeztet,
 - a szolgáltatást igénybe vevő veszélyezteti az intézmény munkatársának egészségét és testi épségét,
 - a szolgáltatást igénybe vevő elköltözik az ellátási területről.
- A megállapodás a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában 15 nap felmondási idővel szűnik meg.
 - Ha a megállapodás felmondásának jogszerűségét bármely fél vitatja, kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását. Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.
 - A megállapodás megszűnése, vagy megszüntetése esetén a felek egymással elszámolnak, amely ügylet kiterjed a fizetendő térítési díjakra, és az esetleges hátralékaira, illetve minden olyan dologra, amely a megállapodás megszűnéséhez, megszüntetéséhez okszerűen kapcsolódik. Ha az ellátott súlyosan megsérti az intézmény házirendjét:

A jogviszony megszüntetéséről a szolgálat vezetője írásos értesítés küld. A felmondási idő 15 nap, kivéve, ha az Ellátott vagy törvényes képviselője azonnali hatállyal vagy meghatározott időponttól kéri a jogviszony megszüntetését.

Ha a szolgálat által kezdeményezett megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Ebben az esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítjuk, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

A megállapodás megszüntetésekor a felek elszámolnak, mely magába foglalja a térítési díj fizetését, az átadott és átvett tárgyi eszközök visszaadására, visszavételezésére.

10./ Panaszok kezeléséről

Az igénylő (vagy törvényes képviselője) panaszával a támogató szolgálat vezetőjéhez fordulhat. Amennyiben a szolgálat vezetője a panasz írásos benyújtásától számított 15 napon belül nem vizsgálja ki a panaszt, úgy az igénylő a szolgálat fenntartójához fordulhat.

A Megállapodást aláíró felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődlegesen tárgyalás útján kívánják rendezni. Ha a panaszt ezt követően sem sikerül tisztázni, az ellátott a támogató szolgáltatás működési területe szerint illetékes önkormányzat jegyzőjéhez fordulhat vagy/és panaszai kivizsgálásában az ellátottjogi képviselő segítheti.

11./ A terület ellátottjogi képviselője: Lakatosné Virágh Katalin elérhetőségei - telefonon: 06-20-489-9616, személyesen Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. - Kistérségi Szociális Szolgálat; minden hónap harmadik szerdáján 17-18 óra között.

12./ Személyes adatok kezeléséről

A szolgáltató az ellátott adatait az 1993. évi III. törvény rendelkezései alapján nyilvántartja. Az adatokat az 1992. évi LXIII. (személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló) törvény előírásainak megfelelően titkosan kezeli.

13./ Egyéb rendelkezések

A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Ptk., továbbá az szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló és azokhoz kapcsolódó jogszabályok rendelkezései az irányadók.

Alulírott, szolgáltatást igénybe vevő, illetve kötelezett kijelentem, hogy a biztosított támogató szolgáltatás igénybevételének feltételeiről, tartalmáról; a vezetett nyilvántartásokról; a házirendről; a fizetendő térítési díjról, a teljesítés feltételeiről, illetve a mulasztás következményeiről; a szolgáltatást igénybe vevő jogairól és kötelezettségeiről; a panaszjog gyakorlásának módjáról; az ellátottjogi képviselőről és elérhetőségéről; a megszűnés eseteiről szóló tájékoztatást megkaptam, és azt tudomásul vettem.

Alulírott, szolgáltatást igénybe vevő, illetve kötelezett a mai napon a megállapodás egy példányát átvettem, és a benne foglaltakat tudomásul vettem.

Alulírottak a jelen megállapodást elolvasás után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írják alá.

Nyírmada, 2012. ___ hónap ___ napján.

Ellátott / Ellátott törvényes képviselője

Támogató szolgálat vezetője

P.H.

Tartásra kötelezett személy

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Telefon: 06-45/492-509

_____/2012.

SZAKMAI PROGRAM

CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT

ELLÁTÁSHOZ

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

A helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-ában és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvényben foglaltak alapján

- Nyírkarász Község Önkormányzata 4544 Nyírkarász, Fő u. 21. sz.
- Nyírmada Nagyközség Önkormányzata 4564 Nyírmada, Ady u. 16. sz.
- Petneháza Község Önkormányzata 4542 Petneháza, Magyar u.2. sz.
- Pusztadobos Község Önkormányzata, 4565 Pusztadobos, Petőfi u. 4. sz.

-önkéntes és szabad elhatározásukból, egyenjogúságuk tiszteletben tartásával, a kölcsönös előnyök és arányos teherviselés alapján, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglalt közös támogató szolgálat és családsegítő szolgálat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben foglaltaknak megfelelő gyermekjóléti feladatok ellátására közös intézményt hozott létre.

2011. január 01. napján, ugyanezen jogszabályi háttérre való hivatkozással a társulási megállapodás módosul. A fenti társulásból Petneháza Község a 2010. szeptember 30.

napján kelt 237/2010. (IX. 30.) számú határozatában tájékoztatta a társult településeket a következő változásokról: „Kijelenti, hogy 2010. december 31. napjával kiválik a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást érintően a Szociális Támogató, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (4564 Nyírmada, Kossuth L. u. 49.) társulásból.”

Ennélfogva 2010. január 01. napjától a társulásban lévő önkormányzatok a következők a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat vonatkozásában:

- *Nyírmada Város Önkormányzata 4564 Nyírmada, Ady Endre u. 16. sz.*
- *Nyírkarász Község Önkormányzata 4544 Nyírkarász, Fő u. 21. sz.*
- *Pusztadobos Község Önkormányzata, 4565 Pusztadobos, Petőfi u.4. sz.*

Az intézmény neve: Humán Szolgáltató Központ

Az intézmény székhelye: 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49. sz.

Az intézmény adószáma: 16824375-1-15

Az intézmény nyitva álló helyiségei:

4561 Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. /támogató szolgáltatás/

4555 Levelek, Rákóczi u. 32. /támogató szolgáltatás/

4544 Nyírkarász, Szabadság tér 1. /családsegítés/

4565 Pusztadobos, Kossuth u. 39. /családsegítés/

Az intézmény területi irodái:

4544 Nyírkarász, Szabadság tér 1. /gyermekjóléti szolgáltatás/

4565 Pusztadobos, Kossuth u. 39. /gyermekjóléti szolgáltatás/

C S A L Á D S E G Í T Ő S Z O L G Á L A T

A szolgálat alaptevékenysége:

A szolgálat gyermekvédelmi, szociális és mentálhigiénés munkát végez a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 64. §-ában foglaltak szerint.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémával küzdő, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó

szolgáltatóknak, intézményeknek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira. Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha

- a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és
- a kiskorú érdekei - a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül - e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

A Családsegítő Szolgálat tevékenységét tekintve koordinátor funkciót is betölt. A család és a krízishelyzetben lévő személy érdekében koordinálja azokat a szakembereket, ill. azok munkáját, akik segítenek a probléma megoldásában.

Működésének lényege, hogy a segítség akkor érkezzon, amikor a problémák még kezelhetőek, megoldhatóak lokálisan az adott lakóhelyen. Ebben nagy hangsúly helyeződik a prevenció tevékenységekre, melyekkel megakadályozható a problémák kialakulása.

A preventív feladatok mellett a Családsegítő Szolgálat szervezési-, szolgáltatási- és gondozási feladatokat is végez.

A hatékony munka megvalósulását a Családsegítő Szolgálat a szociális munka eszközeinek felhasználásával (segítő beszélgetés, egyéni és csoportos esetkezelés, közösségi szociális munka) kívánja elősegíteni.

A Családsegítő Szolgálat által biztosított szolgáltatások igénybevétele ingyenes.

Az ellátottak köre

Nyírmada, Nyírkársz, Pusztadobos települések önkormányzatainak közigazgatási területén élő személyek.

A társult települések – ellátandó lakosság lélekszáma (2011. december 31.):

- Nyírmada	4983 fő	18 éven aluliak száma:	1409 fő
- Nyírkársz	2371 fő		529 fő
- Pusztadobos	1453 fő		405 fő
Összesen:	8807 fő		2343 fő

Családsegítő Szolgálat az 1/2000. SzCsM rendelet 30. §-ának értelmében:

A családsegítés a jelzőrendszer működtetése körében:

- felhívja a jelzésre köteles szervezeteket a veszélyeztetettség jelzésére, krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területen élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségeiről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot a családsegítés szolgáltatásairól való tájékoztatás érdekében,
- a veszélyeztetettség, illetve a krízishelyzet megszüntetése érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt,
- folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szociális ellátások, szociális szolgáltatások iránti szükségleteit.

A családsegítés körében végzett feladatok során:

- szociális és egyéb adatokat gyűjt az ellátást igénybe vevő megfelelő tájékoztatása érdekében,
- pszichológiai, jogi és egyéb tanácsadást szervez,
- szervezi az aktív korú nem foglalkoztatott személyek együttműködési programját,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni, és csoportos terápiás programokat szervez (üdültetés, táboroztatás, gyermekfelügyelet, stb.) a működési területen élő lakosság számára,
- segítséget nyújt az egyének, családok kapcsolatkézségének javításához,
- segíti speciális támogató, önszorgító csoportok szervezését, működését.

A családsegítés az alapfeladatain túlmenően speciális szolgáltatásokat is nyújthat.

A családsegítés során a családgondozó együttműködik a célcsoportok számára szolgáltatásokat biztosító, különösen szociális, egészségügyi, oktatási, foglalkoztatási szolgáltatókkal, intézményekkel.

Tekintettel arra, hogy a családsegítés társulás keretében működik intézményünknel, az egy főállású családgondozóra jutó települések száma nem haladhatja meg az ötöt, a létszámelőírás együttes figyelembe vétele mellett sem.

Az ellátás igénybevétele módja:

A Családsegítő Szolgálat által nyújtott szolgáltatások igénybevétele önkéntesen és bizonyos esetekben kötelezően vehetők igénybe. Az ellátáshoz való hozzájutás személyes megkeresés alapján történik, vagy pedig más szerv irányítja a családgondozóhoz a problémával küzdő személyeket.

A munka regisztrálása a forgalmi naplóban történik. A mindenkor használatos forgalmi naplót a 1/ 2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, szóló 7. számú melléklete tartalmazza.

A családsegítő szolgáltatás igénybevétele esetén a családgondozó:

- forgalmi naplóban dokumentálja az igénybevevő és a családsegítő szolgálat kapcsolatfelvételét,
- esetenaplóban dokumentálja az egynél több találkozást igénylő segítségnyújtást, ebben az esetben a segítségnyújtás tartalmát az ellátás igénybevételekor – az igénybevevő aláírásával ellátva – írásban kell rögzíteni.

A forgalmi naplót és az esetenaplót a szolgálat vezetője legalább negyedévente ellenőrzi.

A családsegítés a személyes gondoskodást végző és a szolgáltatást igénybe vevő személy együttes munkafolyamata, melynek tartalma és menete írásbeli együttműködési

megállapodásban kerül rögzítésre, feltéve, hogy a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. A megállapodás tartalmazza a szolgáltatást igénybe vevő személy problémáit, az elérendő cél érdekében megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a folyamatba bevonandó szolgáltatókat, intézményeket, a találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a lezárás időpontját.

A családsegítés a szolgáltatást igénybe vevő személy otthonában, családi környezetében tett látogatások, illetve a családsegítő szolgálatnál folytatott segítő beszélgetés és segítő munkaformák útján valósul meg. Segítő munkaformák különösen a szociális esetmunka, a szociális csoportmunka és a közösségi szociális munka. A szociális esetmunkát végző családgondozó kijelölt esetfelelős. Az esetfelelős kíséri figyelemmel, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy problémája kezeléséhez igénybe vette-e az elérhető szolgáltatásokat, valamint a szolgáltatást igénybe vevő beleegyezésével együttműködik a más szociális és egyéb szolgáltatást nyújtó szolgáltatókkal, intézményekkel. A család tagjaira is kiterjedő segítő szolgáltatásban folyamatosan figyelemmel kell kísérni, hogy a kiskorú érdekei, speciális szükségletei, helyzete szükségessé teszik-e gyermekjóléti szolgáltatás biztosítását. Ha gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása szükséges, az esetfelelős megkeresi a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatót, intézményt.

A családsegítéshez valamennyi nyitva álló helyiségben biztosított legalább egy olyan helyiség, ahol a szolgáltatás igénybevételének ideje alatt csak a családgondozó, illetve a tanácsadó, valamint a segítséget igénylő személy, család vagy csoport tartózkodik, és folyamatosan biztosítva vannak a bizalmas beszélgetés körülményei. A szolgáltatást igénybe vevők számára a várakozóhelyiség szintén biztosított. Az adminisztrációs és ügyintézési teendőkhöz külön dolgozószoba biztosított. A személyes gondoskodást végző személyek részére a rendszeres esetmegbeszélés és a rendszeres szakmai felügyelet biztosított az intézményben.

Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátottak minden tagja jogosult szociális helyzete, egészségi és mentális állapota figyelembevételével az ellátás által biztosított szolgáltatásokat igénybe venni.

Az ellátást igénybe vevők között nincs hátrányos megkülönböztetés a nemük, vallásuk, nemzeti, etnikai hovatartozásuk, politikai vagy más véleményük, koruk, cselekvőképességük hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékoságuk, születési vagy egyéb helyzetük miatt. Az ellátottakat megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletükkel kapcsolatos titokvédelem.

Az ellátottak jövedelmi helyzetét csak a jogszabályban meghatározott esetekben lehet vizsgálni. A szolgáltatás olyan módon van végezve, hogy maradéktalanul és teljes körűen tiszteletben tartja az ellátottakat megillető alkotmányos jogokat, különös tekintettel az élethez, az emberi méltóságához, testi épséghez, testi-lelki egészséghez való jogokra.

Az ellátott panasza esetén panaszával a családgondozójához, ill. a Családsegítő Szolgálat vezetőjéhez fordulhat. Az intézmény vezetője 15 napon belül írásban értesíti az ellátottat a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A szociális szolgáltatást végzők számára biztosítani kell, hogy a munkavégzésükhöz kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyes jogukat, munkájukat elismerjék, valamint megfelelő munkavégzési körülmények legyenek a számukra biztosítva.

Ellátottjogi képviselő – Lakatosné Virág Katalin /elérhetőségei - telefonon: 06-20-489-9616, személyesen Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. - Kistérségi Szociális Szolgálat; minden hónap harmadik szerdáján 17-18 óra között/ a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában. Működése során tekintettel van az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény rendelkezéseire.

Az ellátott jogi képviselő:

- megkeresésre, illetve saját kezdeményezésre tájékoztatást nyújthat az ellátottat érintő legfontosabb alapjogok tekintetében, az intézmény kötelezettségéről és az ellátást igénybe vevőket érintő jogokról,
- segíti az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos problémák megoldásában, szükség szerint a kialakult konfliktus megoldásában,
- segíti az ellátást igénybe vevő, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos panasz megfogalmazásban, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézmény vezetőjénél és a fenntartónál,
- a jogviszony keletkezése és megszűnése, továbbá az áthelyezés kivételével eljárhat az intézményi eljárással kapcsolatosan az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, illetve az arra illetékes hatóságnál, és ennek során- írásbeli meghatalmazás alapján- képviselheti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét,

- az intézmény vezetőjével történt előzetes egyeztetés alapján tájékoztatja a szociális intézményben foglalkoztatta az ellátottak jogairól, továbbá ezen jogok érvényesüléséről és a figyelembevételéről a szakmai munka során
- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál a jogszabálysértő gyakorlat megszüntetésére,
- észrevételt tehet az intézményben folytatott gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél,
- amennyiben az ellátottak meghatározott körét érintő jogsértés fennállását észleli, intézkedés megtételét kezdeményezheti az illetékes hatóság felé,
- a korlátozó intézkedésre, eljárásokra vonatkozó dokumentációt megvizsgálhatja.

A szolgáltatást igénybe vevő kérésére az ellátott jogi képviselő elérhetőségét az intézmény vezetője biztosítani köteles.

Az ellátott jogi képviselő nevét és elérhetőségét az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni.

Az együttműködés feladatai

Az önkormányzatok együttműködése a fenti feladatok ellátásának céljából a következő területekre terjed ki:

- Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat közös fenntartása a társulási megállapodásban meghatározott költségvetési hozzájárulás megfizetésével.
- A szolgálatoknál dolgozó munkavállalók feletti munkáltatói jogok közös gyakorlása
- A szolgálat irányításában való közös részvétel, fejlesztési stratégiai célok közös meghatározása,
- Közös ügyeleti és helyettesítési rendszer megvalósítása

A prevenciós munkák következtében a Szolgálat mindennapos szakmai kapcsolatot tart:

Az Önkormányzatokkal, Ifjúságvédelmi felelősökkel, Pártfogói Felügyelőkkel, Rendőrséggel, Polgárőrséggel, CKÖ szervezetekkel, Vöröskereszttel, háziorvossal, a település területén

működő intézményekkel, valamint a családgondozók egymással negyedévenként közös helyzetértékelést, feladatpriorálást tartanak.

A Családsegítő Szolgálat közvetlenül felkereshető személyesen, levélben, telefonon, faxon.

Irányíthatja a rászorulókat:

- a felügyeleti szervhez,
- a nevelési – oktatási intézményhez
- az egészségügyi intézményhez
- a szociális intézményekhez

A Szolgálathoz bejelentést tehetnek:

- a társadalmi szervezetek,
- a rászorulók

A Szolgálat működése

Az intézményben foglalkoztatott dolgozók létszáma:

Családsegítő Szolgálat: 2 fő

1. KÖRZET

- Nyírmada településen Benkőné Kompanek Erzsébet heti 5X8 órában
 - pedagógus - gyermek és ifjúságvédelem szakirányon végzett, szociális munka alapszakon, illetve egészségügyi szociális munka mesterszakon végzett szakember

2. KÖRZET

- Pusztadobos településen Halász Renáta heti 1X8 órában
 - végzett szociálpedagógus

3. KÖRZET

- Nyírkarász településen Halász Renáta heti 4X8 órában
 - végzett szociálpedagógus

FOGADÓÓRÁK:

A családgondozók a területi irodákban az alábbi időpontokban tartanak ügyfélfogadást: Hétfőtől-péntekig 8.00 órától 12.00 óráig.

A fogadóórák alatt az arra rászorulóknak segítséget kapnak pl.:

- Hivatalos ügyek intézéséhez
- Levelek megírásához

- Egyéni, családi krízishelyzetek és lelki problémák megoldásához.

Tájékoztatás kapnak pl.:

- A szociális ellátási lehetőségekről
- Mely szervezethez fordulhatnak problémájukkal
- Kit keressenek fel a nehézségeikkel.

Az intézményvezető látja el a szakmai vezetést a szolgálatnál, aki:

- Figyelemmel kíséri a törvényi változásokat, tájékoztatja, szükség szerint szakmai tanácsokkal látja el kollegáit.
- Figyelemmel kíséri a családgondozók rendszeres továbbképzését, szakmai tapasztalatcseréjét.
- Minden hónap harmadik hetében munka értekezletet hív össze (az időpont szükség szerint változtatható). A hatékony munka érdekében ezeken a megbeszéléseken, esetmegbeszéléseket szervez.
- Gondoskodik az egységes nyomtatványok és nyilvántartások használatáról.
- A hivatalos levelezést felügyeli és aláírásával látja el.
- Gondoskodik arról, hogy a családgondozók feladatukat a közösen elfogadott szakmai program szerint végezzék.

A családsegítő szolgálatnál használatos hivatalos fejléc:

Humán Szolgáltató Központ

4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Tel/Fax: 06 45/492-509

email: nyirmadacssk@citromail.hu

Levelezési cím:

Humán Szolgáltató Központ

Székhely: 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Adószám: 16824375-1-15

Nyitva álló helyiség /családsegítő szolgálat/:

4544 Nyírkarász, Szabadság tér. 1. sz.

4565 Pusztadobos, Kossuth u. 39. sz.

Tel:

Ügyint:

Ikt:

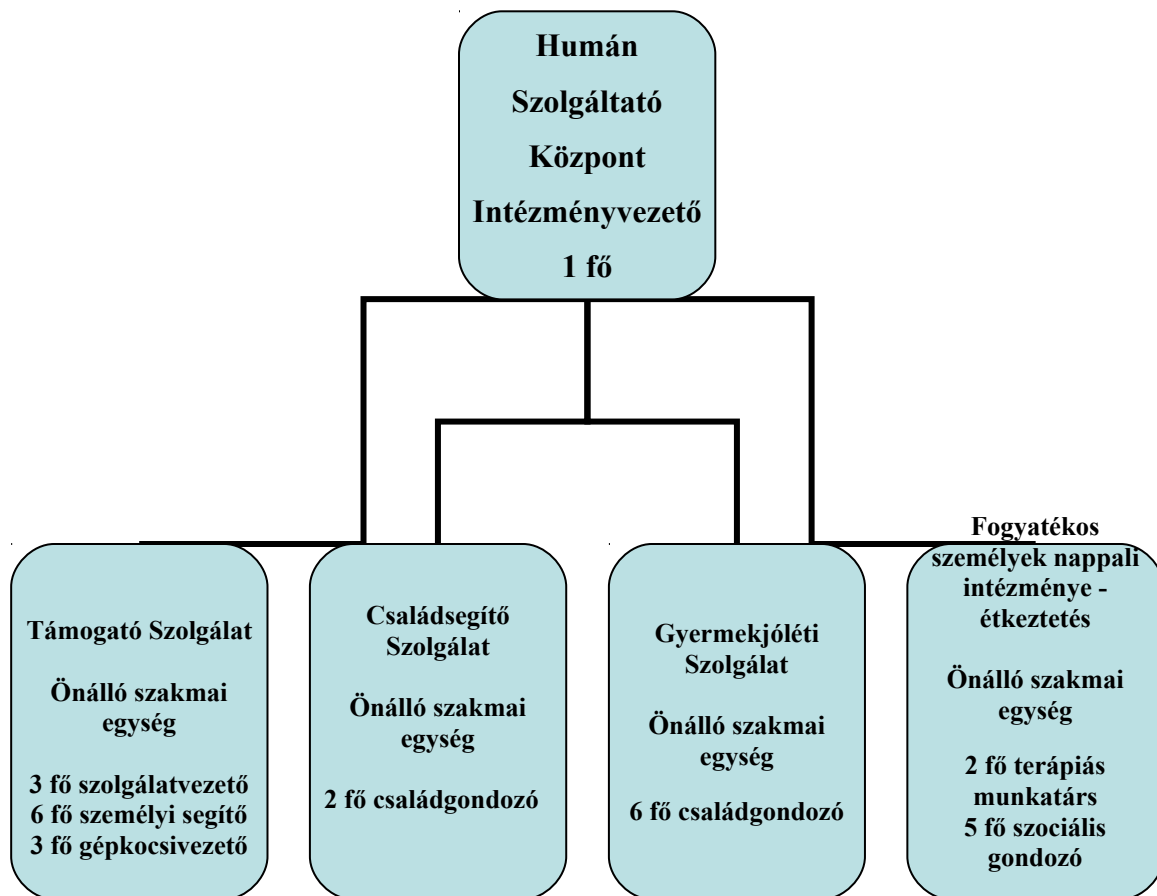
A szolgálat bélyegzője: kör alakú, benne a szolgálat megnevezése és a város neve. Pl: Humán Szolgáltató Központ Nyírmada

Az alapszolgáltatásban részt vevő, gondozási feladatokat ellátó személy részére az intézmény vezetője munkáltatói igazolványt állít ki, annak érdekében, hogy a gondozási, ápolási feladatok elvégzése során a feladat ellátására vonatkozó felhatalmazását igazolni tudja.

A társulás szervezeti formája és ellátási típusok együttműködési rendje:

A Humán Szolgáltató Központ, mint önállóan gazdálkodó közszolgálatot ellátó közintézmény működik.

Az ellátás szervezeti ábrája

Létszám és szakképzettség

A Szolgálat intézményvezetőjének szakképzettsége:

Szociális munkás, pedagógus, illetve egészségügyi szociális munka mesterszakos diplomával rendelkezik, szociális szakvizsgáját gyermekjóléti alapellátás területén szerezte meg. A támogató szolgálat vezetői tanfolyamot elvégezte.

A Családsegítő Szolgálat 2 fő családgondozója a módosított 1/2000. (I. 7.) SZCSM. rendelet 3. sz. mellékletében foglalt szakképesítéssel, vagy a 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet foglalt képesítési követelménnyel rendelkezik. Benkőné Kompanek Erzsébet: pedagógus - gyermek és ifjúságvédelem szakirányon végzett, szociális munka alapszakon, illetve egészségügyi szociális munka mesterszakon végzett szakember. Halász Renáta: végzett szociálpedagógus szakember.

Helyettesítések rendje:

A családgondozók az intézményvezető kijelölése szerint látják el egymás helyettesítését, Nyírmada – Pusztadobos, illetve Nyírkarász között valósul meg egymás kölcsönös helyettesítése.

Lakosság tájékoztatása a szolgáltatásokról

A szociális ellátást a társuló települések közigazgatási területén személyesen, az együttműködő intézmények útján, hirdetések- szórólapokon, települési újságokban, például a Madai Hírekben, rádióműsorokban, például Hajó Rádió, televíziós műsorokban, mint például a Szamos TV-n keresztül propagáljuk.

Nagy hangsúlyt fektetünk a személyes kapcsolatfelvételre – elbeszélgetésre.

A Társulás dolgozóira vonatkozó alapvető etikai és magatartási szabályok

Az intézmény valamennyi dolgozójának egymáshoz való viszonya a személyiség tiszteletére épül. Elvárja a kölcsönös tapintatot, udvariasságot, megértést és ésszerű határokig a toleranciát.

Általános elvárások:

1. A személyzet külső megjelenésére (öltözék), személyi higiéniájára fordítson kiemelt figyelmet.
2. A családgondozást, kliensek fogadását végző személyzet legfontosabb személyiségjegyei:
 - jó megfigyelőképesség, szakismereten
 - felelősség,
 - alapuló logikus gondolkodás,
 - udvariasság,
 - pontosság (a feladatokat megfelelő
 - tapintatosság,
 - módon és időben kell teljesíteni,
 - pártatlanság,
 - megbízhatóság,
 - empátia készség,
 - együttműködési készség,
 - önfegyelem,
 - pozitív hozzáállás.
3. A személyzet eredményes munkájának feltétele a saját egészsége. Kötelező az időszakos foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálatokon való részvétel.
Fertőző betegségben szenvedő munkatárs az intézményben nem tartózkodhat, munkát nem végezhet.

Egyéb szakmai követelmények:

1. A személyzet munkáját a munkaköri leírásában foglaltak alapján, az intézmény munkarendje, szabályzatai és a szakma általános elvei szerint köteles elvégezni.
2. Alapkövetelmény, hogy a családgondozó az általa gondozott klienseket név szerint ismerje, kívánságuk szerint szólítsa.

Etikai kérdések:

1. Az intézmény dolgozója tevékenységét csak a kliensek és munkatársai személyhez fűződő jogainak és vagyoni érdekeinek messzemenő figyelembevételével végezheti.
2. Az intézmény dolgozója munkahelyi és munkaidőn kívüli viselkedésével sem a gondozottak emberi méltóságát, sem az intézmény jó hírét nem sértheti.
3. Az intézmény dolgozója az általa végzett tevékenységért, okozott kárért, mulasztásért felelősséggel tartozik.
4. Az intézmény dolgozója, valamint a közös háztartásban élő közeli hozzátartozója az intézmény kliensével tartási, életjáradéki és örökösödési szerződést a gondozás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b.) pontja értelmében.
5. Az intézmény dolgozója munkájáért a kliensektől pénzt, egyéb ellenszolgáltatást nem követelhet, nem fogadhat el.

Titoktartási kötelezettség

1. Az intézmény dolgozóját a kliens és hozzátartozó egész állapotával-, családi vagy egyéb körülményeivel kapcsolatban tudomására jutott adat, tény vonatkozásával időkorlátozás nélkül titoktartási kötelezettség terheli, függetlenül attól, hogy az információt milyen módon ismerte meg.
2. A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha ez alól az érintett cselekvőképes kliens felmentést adott, vagy ha jogszabály adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő.

Nyírmada, 2012. október 01.

Intézményvezető

4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Telefon: 06-45/492-509

_____/2012.

SZAKMAI PROGRAM

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

ELLÁTÁSHOZ

HUMÁN SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

2005. május 31. napján a helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8. §-ában és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvényben foglaltak alapján

- Nyírkarász Község Önkormányzata 4544 Nyírkarász, Fő u. 21. sz.
- Nyírmada Nagyközség Önkormányzata 4564 Nyírmada, Ady u. 16. sz.
- Petneháza Község Önkormányzata 4542 Petneháza, Magyar u.2. sz.
- Pusztadobos Község Önkormányzata, 4565 Pusztadobos, Petőfi u. 4. sz.

-önkéntes és szabad elhatározásukból, egyenjogúságuk tiszteletben tartásával, a kölcsönös előnyök és arányos teherviselés alapján, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglalt közös támogató szolgálat és családsegítő szolgálat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben foglaltaknak megfelelő gyermekjóléti feladatok ellátására közös intézményt hozott létre.

2011. január 01. napján, ugyanezen jogszabályi háttérre való hivatkozással a társulási megállapodás módosul. A fenti társulásból Petneháza Község a 2010. szeptember 30. napján kelt 237/2010. (IX. 30.) számú határozatában tájékoztatta a társult településeket a következő változásokról: „Kijelenti, hogy 2010. december 31. napjával kiválik a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást érintően a Szociális Támogató, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (4564 Nyírmada, Kossuth L. u. 49.) társulásból.”

Ennélfogva 2010. január 01. napjától a társulásban lévő önkormányzatok a következők a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat vonatkozásában:

- Nyírmada Város Önkormányzata 4564 Nyírmada, Ady Endre u. 16. sz.
- Nyírkarász Község Önkormányzata 4544 Nyírkarász, Fő u. 21. sz.
- Pusztadobos Község Önkormányzata, 4565 Pusztadobos, Petőfi u.4. sz.

Az intézmény neve: Humán Szolgáltató Központ

Az intézmény székhelye: 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49. sz.

Adószám: 16824375-1-15

Az intézmény területi irodái:

4544 Nyírkarász, Szabadság tér. 1. sz. (gyermekjóléti szolgáltatás)

4565 Pusztadobos, Kossuth u. 39. sz. (gyermekjóléti szolgáltatás)

Az intézmény nyitva álló helyiségei:

4561 Baktalórántháza, Zrínyi u. 1/b. (támogató szolgáltatás)

4555 Levelek, Rákóczi u. 32. sz. (támogató szolgáltatás)

4565 Pusztadobos, Kossuth u. 39. sz. (családsegítés)

4544 Nyírkarász, Szabadság tér. 1. sz. (családsegítés)

G Y E R M E K J Ó L É T I S Z O L G Á L A T

A szolgálat alaptevékenysége:

A szolgálat gyermekvédelmi, szociális és mentálhigiénés munkát végez a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 38-40. § -aiban foglaltak szerint.

A gyermekjóléti alapellátás célja:

A gyermek esti, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából való kiemelésének megelőzése. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást, így a gyermekjóléti szolgáltatást a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél, vagy intézményben kell biztosítani. Jelen esetben a gyermekjóléti szolgáltatás valamennyi ellátási területen helyben biztosított.

Gyermekjóléti szolgáltatás:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- A veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben.
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a Gyvt. 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

- A kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében a gyermekjóléti szolgálat családgyógyászata alapellátás – személyes segítő kapcsolat keretében a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgyógyászati) elősegíti a gyermek problémáinak rendezését, és a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében kezdeményezi:
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
 - szociális alapszolgáltatások, különösen családsegítés igénybevételét,
 - egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét, vagy
 - a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét.
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően
 - a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,
 - a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
 - a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére, vagy annak megváltoztatására.

A gyermekjóléti szolgálat feladata családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

- családgondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozó szociális munka (továbbiakban: utógondozás) biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

Az együttműködés feladatai

A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait önálló intézményként, illetve családsegítő szolgálat, vagy egészségügyi, vagy közoktatási intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként, illetve a külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával biztosítja. Jelen esetben az önkormányzat társulási formában biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást, integrált intézményi keretek között, önálló szakmai egységként.

Az önkormányzatok együttműködése a fenti feladatok ellátásának céljából a következő területekre terjed ki:

- Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat közös fenntartása a társulási megállapodásban meghatározott költségvetési hozzájárulás megfizetésével.
- A szolgálatoknál dolgozó munkavállalók feletti munkáltatói jogok közös gyakorlása
- A szolgálat irányításában való közös részvétel, fejlesztési stratégiai célok közös meghatározása,
- Közös ügyeleti és helyettesítési rendszer megvalósítása.

Az ellátottak köre

Nyírmada, Nyírkarász és Pusztadobos települések önkormányzatainak közigazgatási területén élő személyek.

A társult települések – ellátandó lakosság lélekszáma (2011. december 31.):

- Nyírmada	4983 fő	18 éven aluliak száma:	1409 fő
- Nyírkarász	2371 fő		529 fő
- Pusztadobos	1453 fő		405 fő
<u>Összesen:</u>	<u>8807 fő</u>		<u>2343 fő</u>

Á gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-
oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási
feladatokat végez. Tevékenysége körében a fent leírtakon túl:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét,
veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges
intézkedést,
- elkészíti a védelembe vett gyermek gondozási – nevelési tervét, illetve az egyes települési
önkormányzatok jegyzőjének megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában
történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet,
- segíti a nevelési – oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum
munkájában,
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

**A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti,
gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük
feltételeiről alapján:**

A személyes gondoskodás során a gyermeki és a szülői jogok tiszteletben tartásával, azok
érvényesülését biztosítva kell eljárni:

- a gyermeki jogok minél szélesebb körű érvényesülése érdekében a gyermekjóléti, illetve a
gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők gondoskodnak arról, hogy a gyermekek
számára megismerhető legyen a gyermekjogi képviselő neve, telefonszáma, valamint
fogadóóráinak helye és időpontja.

Az ellátott településeinken a gyermekjogi képviselő neve: Jakab Anna,

Elérhetősége telefonon: 06-20/489-95-23 (15.00-18.00 óra között).

E-mail címe: jakab.anna@jogvedok.hu

Ügyfélfogadásának ideje és helye:

Baktalórántházai kistérség lakásotthonok

4561 Baktalórántháza, minden hónap első kedd 13.00 – 17.00

Baktalórántháza Gyermekjóléti Szolgálat

4561 Baktalórántháza, minden hónap utolsó kedd 13.00 – 17.00

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermekek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.

A gyermekjogi képviselő:

- segít a gyermeknek panaszra megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
- segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésén, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési értekezletén az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
- a Gyvt. 36. § (2) bekezdése szerinti esetben eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
- eljár az érdek-képviselői fórum Gyvt. 35. § (4) bekezdése szerint tett megkeresése alapján,
- a gyámhivatal kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
- jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet:
 - gyermekvédelmi igazgatási bírság kiszabására,
 - egyeztető megbeszélés tartására,
 - jogsértő személy továbbképzésére.

A gyermekjogi képviselő jogosult a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző működési területén tájékoztatást, iratokat, információkat kérni, és a helyszínen tájékozódni. A gyermekjogi képviselő köteles a gyermek személyes adatait az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelni.

A gyermekjóléti alapellátás során a gyermekek élethelyzetének feltárására, sorsának megtervezésére és végigkísérésére a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII.17.) Kormányrendelet alapján létrejövő „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlaprendszer szolgál.

A „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap-rendszer felhasználásának módját a Szociális és Munkaügyi Intézet módszertani útmutatója szabályozza.

A GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁS ADATLAPJAI

Ebbe a csoportba a következő adatlapok tartoznak:

„GYSZ-1” — esetfelvétel

„GYSZ-2” — alapellátás, szakellátás

„GYSZ-3” — alapellátás

„GYSZ-3 betétlap” — alapellátás

„GYSZ-4” — alapellátás, szakellátás

„GYSZ-5” védelembe

„GYSZ-6” vétel

„GYSZ-7” nevelésbe vétel — ezeket az adatlapokat a nevelésbe vételi

„GYSZ-8” folyamat adatlapjaival együtt kezeljük.

„GYSZ-1”

Használatáról általánosságban azt lehet mondani, hogy akkor kötelező, ha a probléma, a szociális tényállás legalább feltárást igényel. Ilyen helyzet magától értetődően a jelzőrendszerből érkezett jelzés, a gyámhatóságtól előzmény nélkül jövő, környezettanulmány készítésére vagy a helyzet bármilyen más formában történő véleményezésére szóló felkérés. Ha a család valamelyik tagja, akár maga a gyermek is, önként jelentkezik a szolgálatnál, akkor a jelzett kérés, bemutatott helyzet függvényében dönthető el, hogy igényel-e helyszíni tájékozódást, vagy nem. Ha például a gyermek magatartására panaszkodó szülők jelentkeznek, nem elég egyszerűen a nevelési tanácsadóba irányítani őket, hanem tájékozódni kell, megismerni a gyermeket, a környezetet és a család életmódját. Ez az esetfelvételi lap kitöltését is jelenti.

„GYSZ-2”

Az adatlapot a gyermekjóléti szolgálat tölti ki a családgondozás („GYSZ-3” adatlap) megkezdésekor, vagy, ha a gyermek gyermekek előzmény nélküli átmeneti otthonába, helyettes szülőhöz vagy ideiglenes hatályú elhelyezéssel szakellátásba került.

„GYSZ-3”

A „GYSZ-3”, amely a tervszerű, több hónapos, éves vagy még hosszabb családgondozás adatlapja. A család, gyermek életéről, körülményeiről legrészletesebben tájékoztató adatlap „nagy környezettanulmányként” is szolgál

akkor, ha a felkérés már a családgondozás folyamán érkezik a hatóságtól. Szintén ezt az adatlapot kell használni az intézkedés felülvizsgálata során akkor is, ha a gyermeket ideiglenes hatállyal kiemelték a családból.

Az adatlap három fő részből áll. Az első rész („Család – környezet”) a család körülményeit, életmódját, szociális helyzetét mutatja be. A második rész a gyermek személyes bemutatása, a harmadik pedig, a „Gondozási folyamat, javaslattétel” című oldal a gyermekvédelmi gondoskodásra történő javaslatot tartalmazza, indoklással együtt.

„GYSZ-3” - BETÉTLAP

Ez az adatlap szolgál az alapellátás keretében folytatott családgondozás, illetve a családgondozás kötelező féléves helyzetértékelésének dokumentálására. A lap kérdést nem tartalmaz, csak pár szempontot arra vonatkozóan, hogy a két funkciója során milyen feltételeknek kell megfelelnie.

Ha tervként szolgál, akkor tartalmaznia kell a dátumot, a feladatot, a végrehajtásért felelősök megnevezését és a határidőket, valamint az érintettek aláírását. A terv a későbbiek során az új feladatoknak megfelelően aktualizálható, de az utólagos feljegyzéseknek is tartalmazniuk kell az új feladat felelőseit, határidőt, a bejegyzés dátumát és az érintettek aláírását.

A tervet minden féléves értékelés után újra kell készíteni, de mint arról már volt szó, ez nem jelenti automatikusan a „GYSZ-3” újraírásának szükségességét is.

„GYSZ-4”

A gyermek egészségi állapotát, anamnézisért rögzítő adatlap.

Az adatlapot a gyermek orvosa a gyermekjóléti szolgálat, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény vagy helyettes szülő, valamint a szakellátást nyújtó intézmény vagy nevelőszülő kérésére tölti ki.

A VÉDELEMBE VÉTEL ADATLAPJAI

„GYSZ-5”

A gyermek védelembe vételekor kezdődő családgondozás dokumentumának címe: „Családi/egyéni gondozási-nevelési terv”.

Az adatlapot a gyermek(ek) védelembe vételi határozatának jogerőre emelkedését követő 15 napon belül kell elkészíteni. A későbbi módosításokat a családdal aláíratva ezen a lapon vagy pótlapok betoldásával kell dokumentálni.

Az adatlap egész felépítése a család rendszerszerű gondozásának szakmai szemléletét tükrözi. A gondozási-nevelési tervnek csak akkor van értelme, ha az érintettek ismerik azt, és vállalják az együttműködést a végrehajtásában, ezért itt különösen fontos a család aláírása az adatlap végén.

Az adatlapot a védelembe vételt elrendelő jegyző részére kell továbbítani, a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül.

„GYSZ-6”

Az adatlap a védelembe vétel körében végzett családgondozás féléves értékelését és kötelező éves felülvizsgálatát előkészítő helyzetértékelés elkészítésére szolgál.

Valójában itt két kötelezettség egybeeséséről van szó. Egyrészt ugyanis a Gyvt. 68. § (5) bekezdése kötelezően előírja a védelembe vételnek mint jogi aktusnak a felülvizsgálatát: „A települési önkormányzat jegyzője – kérelemre bármikor, hivatalból évente – felülvizsgálja a védelembe vétel indokoltságát”, amihez a 15-ös rendelet 22. § (5) bekezdése világosan hozzárendeli a gyermekjóléti szolgálat által nyújtandó tájékoztatást: „A családgondozó a védelembe vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a jegyzőt a védelembe vétel körében végzett családgondozói tevékenységéről, és megindokolt javaslatot tesz [...]” A 15-ös rendelet 16. § (5) bekezdése ugyanakkor kötelezővé teszi a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében végzett családgondozás féléves értékelését: „A családgondozó – a gyermek és a szülő (törvényes képviselő) közreműködésével – szükség szerint, de legalább hat hónaponként értékeli a gondozás eredményességét, és a megállapításokat a helyzetértékelésben rögzíti.” A munkacsoport álláspontja szerint „ez a kötelezettség akkor is fennáll, ha a gyermeket védelembe vették”, s az adatlap mindkét funkciót szolgálja.

Az adatlaphoz fűzött útmutató szerint a gyermekjóléti szolgálat családgondozója az adatlapot védelembe vétel esetén félévente kitölti. Felülvizsgálat előtt ennek határideje 15 nap, féléves helyzetértékelés esetén az intézmény belső szabályozása határozza meg.

Az adatlap szakmai tartalma a következő témakörök köré csoportosítható:

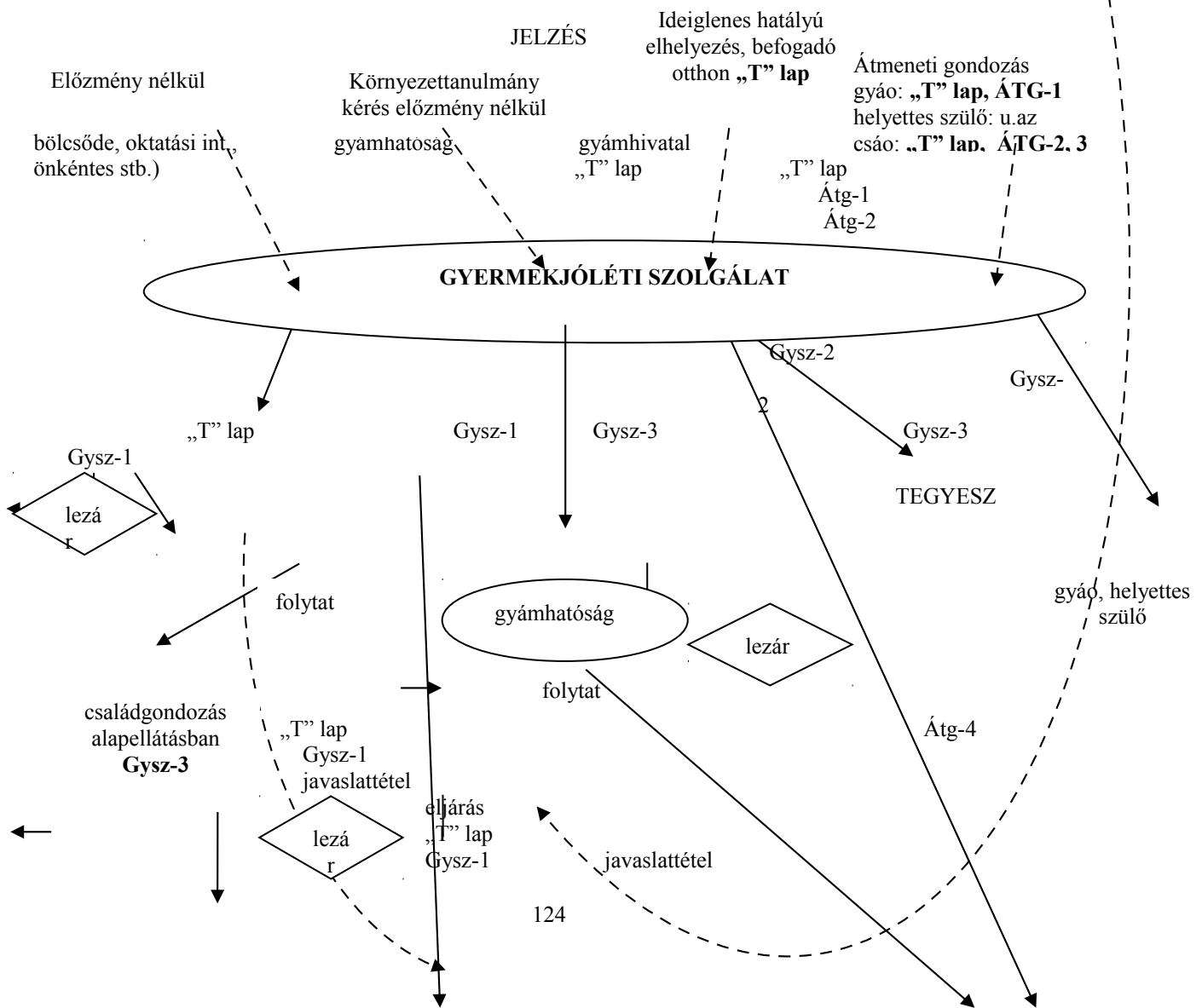
- együttműködések általános bemutatása – családdal és más szakemberekkel, 1-2. kérdés

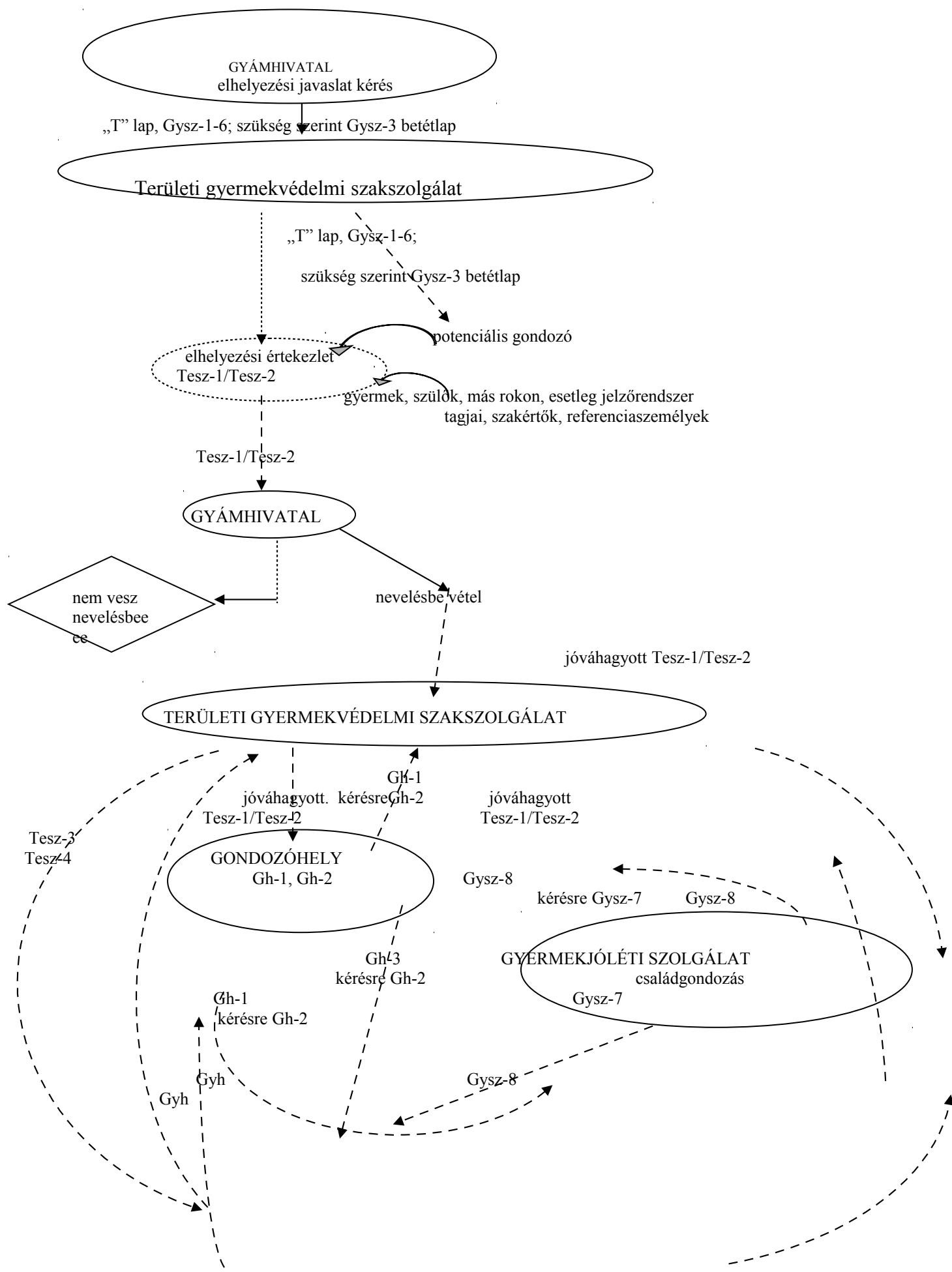
- a védelembe vételi tervben megfogalmazott konkrét feladatok végrehajtása, 3. kérdés
- a meghatározott feladatok értékelése célszerűség szempontjából, 4. kérdés
- a gondozás alatt felmerült újabb problémák, 5. kérdés
- jövőre vonatkozó javaslatok, 6. kérdés.

Az együttműködésekre vonatkozó kérdések egyike a család - családgondozó együttműködésről, a másik a családgondozó másokkal, szakemberekkel, a család környezetébe tartozó személyekkel folytatott konzultációiról szól.

A védelembe vétel helyzetértékelésének adatlapját az előírás szerint felülvizsgálat esetén a védelembe vételi határozatot meghozó, s a felülvizsgálat időpontját kitűző jegyző részére kell a felülvizsgálat előtt 10 nappal megküldeni.

„Gyermekeink védelmében” nyilvántartási rendszer használata

A tevékenységek terepei:

- az intézmény székhelye és területi irodái,
- az utca,
- a családok otthonai,
- kapcsolódó intézmények, szervezetek.

A tevékenységek munkamódszerei:

- feltárás,
- interjú,
- tanácsadás,
- családgondozás,
- utógondozás.

A szociális munka típusai:

- egyéni esetkezelés,
- csoportmunka,
- közösségi munka.

Nyírmada Város jellemzői a gyermekjóléti szolgáltatás tükrében:

Prioritások

Jogszabályoknak megfelelő szociális, gyermekjóléti szolgáltatási rendszer kialakítása.

Helyi igényekhez kapcsolódó szolgáltatások kialakítása, fejlesztése, ellátási mutatók javítása.

Humán erőforrás fejlesztése, képesítési, továbbképzési előírások teljesítése.

A szolgálat működése nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű. Az együttműködés elvére épül, igyekezve ezzel megelőzni a hatósági intézkedést.

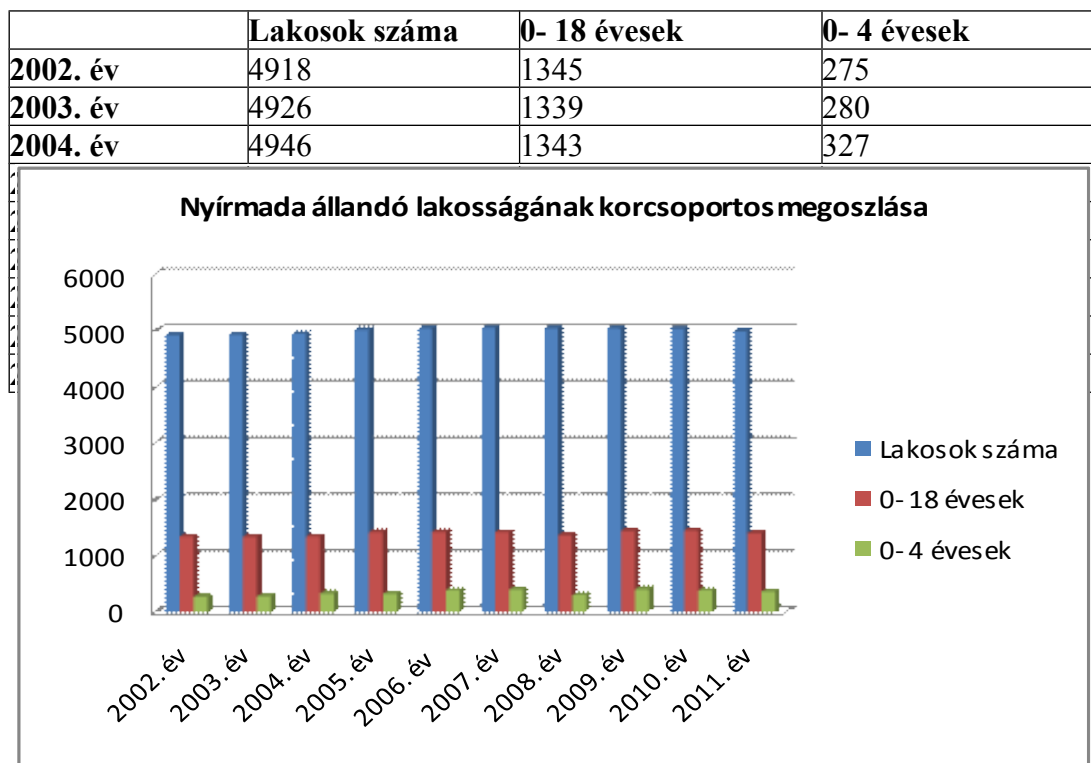
Változó gazdasági és társadalmi világunk a kedvező tendenciák (demokratikus jogállam, piacgazdaság) mellett a társadalom egy részének negatív életkörülményeket is hozott.

A rászorulókról való gondoskodás eszközrendszeréből intézményünk a szociális alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítő szolgáltatást és a támogató szolgáltatást biztosítja.

Családgondozást végzünk a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. A segítségnyújtás főbb formái között információ közvetítés, tanácsadás, ügyintézés, érdekvédelem, mentális gondozás, életviteli tanácsadás szerepel.

Mint ez idáig minden évben, így az elmúlt évben is folyamatosan figyelemmel kísértük a településünkön élő gyermekek létszámának alakulását, melyet az alábbi táblázat alapján szemléltetünk.

1. táblázat: Nyírmada lakosságának megoszlása a 18 éven aluliak vonatkozásában

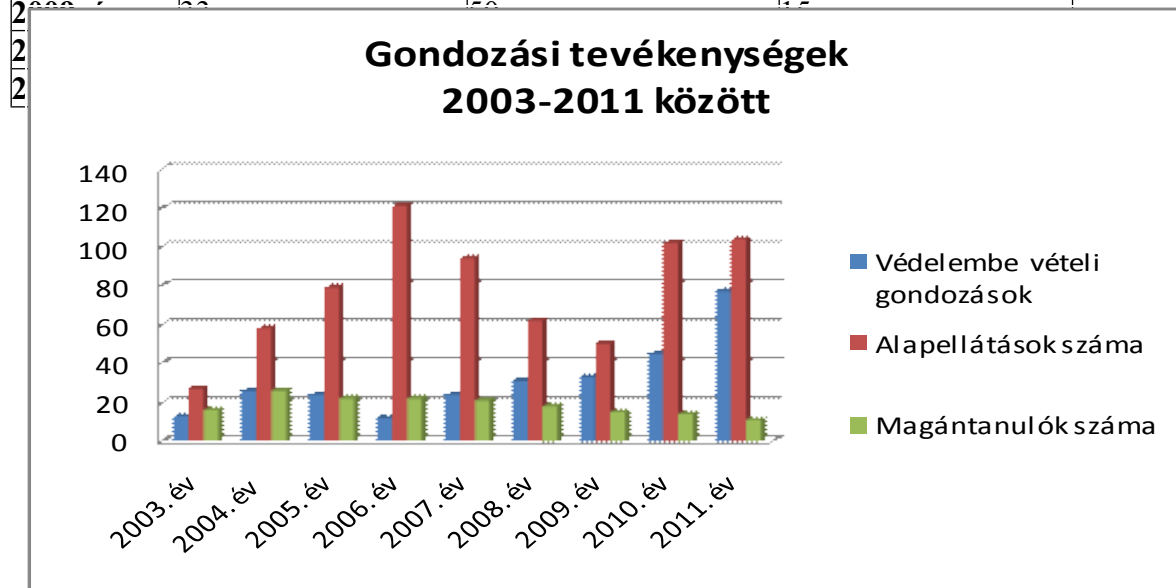
Városunkban 2011-ben az állandó népesség 4986 fő volt, melyből 1401 fő 18 év alatti, közülük pedig 364 gyerek a 4 éven aluli korcsoportoz tartozik.

Az elmúlt évben a munkánk nagy részét a családgondozási feladatok, a családlátogatások tették ki. Rendszeres látogatásokat tettünk nemcsak a fent említett korosztályhoz tartozó gyermekek családjainál, hanem az őket oktató-, nevelő intézményekben is.

Szinte napi kapcsolatban állunk a Gyámhatóság, a Védőnői Szolgálat szakembereivel és a helyi Napsugár Óvoda, a Patay István Általános Iskola intézményvezetőivel, gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, illetve a helyi Rendőrséggel.

2. táblázat: Gondozások száma az elmúlt években

	Védelembé vételi gondozások	Alapellátások száma	Magántanulók száma
2003. év	13	27	16
2004. év	26	58	26
2005. év	24	79	22
2006. év	12	121	22
2007. év	24	94	21
2008. év	31	62	18
2009. év	33	52	17
2010. év	47	105	15
2011. év	80	107	11

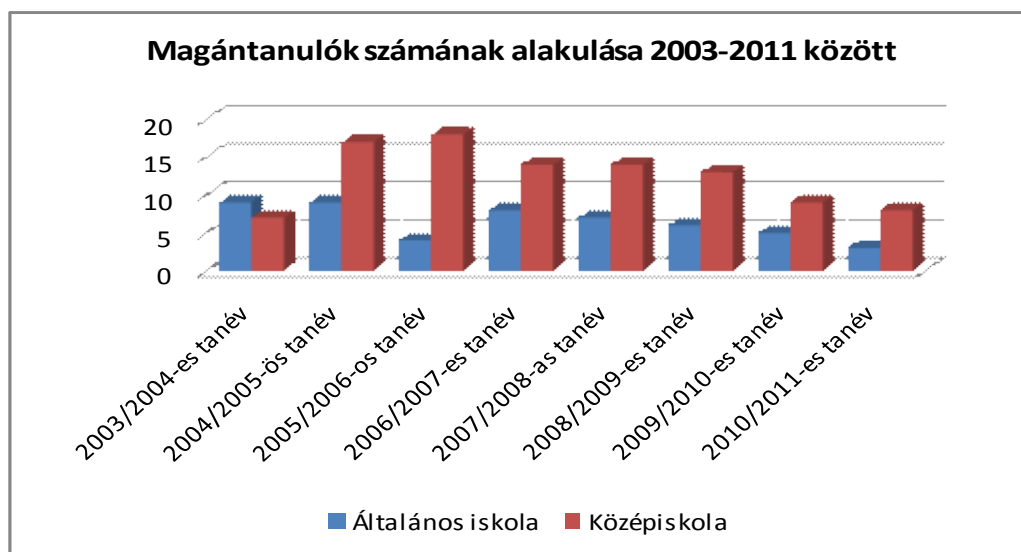

Az elmúlt évben védelembe vétel ideje alatti családgondozásban 53 családból 77 gyerek részesült, ami a tavalyi évhez képest jelentősen növekedett, alapellátásos gondozás keretében 81 családból 104 gyerek részesült gondozásban, ami a tavalyi évhez képest kismértékben növekedett, de összetételét tekintve annyiban változott, hogy kevesebb családot érintett. 16 esetben vettünk részt védelembe vételi felülvizsgálati tárgyaláson, ami 13 gyermeket érintett.

A magántanulók száma a 2010/2011-es tanévben az általános iskolában 3 fő, a középiskolában 8 fő.

3. táblázat: Magántanulók számának alakulása

	Általános iskola	Középiskola
2003/2004-es tanév	9 fő	7 fő
2004/2005-ös tanév	9 fő	17 fő
2005/2006-os tanév	4 fő	18 fő
2006/2007-es tanév	8 fő	14 fő
2007/2008-as tanév	7 fő	14 fő
2008/2009-es tanév	6 fő	13 fő
2009/2010-es tanév	5 fő	9 fő
2010/2011-es tanév	3 fő	8 fő

A számokból leszűrhető főbb következtetések:

A gyermekjóléti szolgáltatást főként anyagi, megélhetési gondokkal küszködők veszik igénybe, másként fogalmazva a kliensek ezt hozzák eredendő problémaként, anyagi gondjaikkal magyarázzák életviteli problémájukat. Segítségként szinte kizárólag az egyszeri nagyobb összegű anyagi hozzájárulást értékelnék, erre a szolgáltatnak nincs lehetősége. Meg kell értetni az ügyféllel, hogy gondjai másként hogyan orvosolhatóak, ha orvosolhatóak. Anyagi segítségként a szolgálat kizárólag használcikk közvetítéssel foglalkozik: főként ruhát, játékot, könyvet, tanszereket gyűjt és oszt szét a rászoruló ügyfelei között továbbra is. Megfigyelhető, hogy tovább romlottak az ügyfelek életkörülményei, egyre nehezebben élnek a családok. A szülők igyekeznek alkalmi munkát vállalni, ennek következtében a gyerekekre kevesebb figyelem jut. Gyakran hajnalban elutaznak a szülők egy-egy munka reményében és csak késő este érnek haza.

Ez is lehet egyik oka annak, hogy nyilvántartásunk szerint hihetetlen mértékben megugrott az iskolai hiányzások száma. Már nemcsak kamaszkori probléma, hogy néha-néha próbálnak a fiatalok mulasztani az iskolából, hanem a tudás értéktelenedett el. A szülőket és gyermekeiket nem riasztja vissza sem a szabálysértési büntetés, sem, a gyermekvédelmi intézkedés lehetősége a nagymértékű iskolai hiányzástól. A probléma megoldása továbbra is közös feladat a jelzőrendszer tagjaival.

A másik jelentős problémacsoport az életviteli, életvezetési gondok összefoglaló elnevezés alatt értelmezhető. Ezekon a problémákon főként életvezetési tanácsadással, pszichológiai eszközökkel lehet segíteni. A családok egyre nehezebben fogadják ezt a segítséget, mivel a lakhatási, fűtési problémák számukra kézzelfoghatóbbak, sürgetőbbek. Sok családnak hatalmas adóssága szaporodott fel. A törlesztések mellett nem marad megélhetésre csak minimális összeg. Növekedett a sokproblémás családok száma és évről évre növekvő tendenciát mutat a problémák súlyossága is. Nőtt a védelembe vételek száma, pedig a szolgáltatás elsődlegesen családgondozással igyekszik a problémákat kezelni, és főként megelőzni, védelembe vételre csak rendkívül indokolt esetben kerül sor.

Kiemelt figyelmet fordít a szolgáltatás a roma gyerekek beilleszkedésére és iskolai teljesítményére. Pontos számadat nem áll a rendelkezésünkre, adatvédelmi okokból (szenzitív adatot a gyermekjóléti szolgálat nem kezelhet), de tény, hogy a roma gyerekek iskolai hiányzása

kiemelkedően magas óraszámot mutat és megfigyelhető az is, hogy folyamatosak ezek a hiányzások, amelynek következtében nagy összefüggő anyagrészek maradnak ki, amely később nem pótolható. A szolgáltatás felé jelzett iskolai hiányzások érintette kb. 80%-ban roma gyermek. Gyakran a hiányzások miatt lesz a gyermek évismétlő, az alsó tagozatban a legnagyobb probléma ez, hiszen ha nem tanul meg olvasni a gyermek egész életében hátrányban lesz. Az okok között a leggyakoribb, hogy a szülőnek nem fontos a tudás, hiszen ő is iskolázatlan, egy-két osztályt végzett, gyakorlatilag analfabéta, a másik ok speciálisan a kultúrából vezethető le, 16 év körüli gyerekek már anya, ill. apa szerepben vannak és gyakran valóban, gyereket nevelnek, 10-12 éves gyerekek a kisebb testvérekre vigyáznak, ezért nem mennek iskolába, a szülő hallgatólagos beleegyezésével.

Az igazolatlan iskolai hiányzások számának emelkedése kiemelkedő problémát jelent. Erre vonatkozóan igen jelentős mértékű törvénymódosítás lépett életbe.

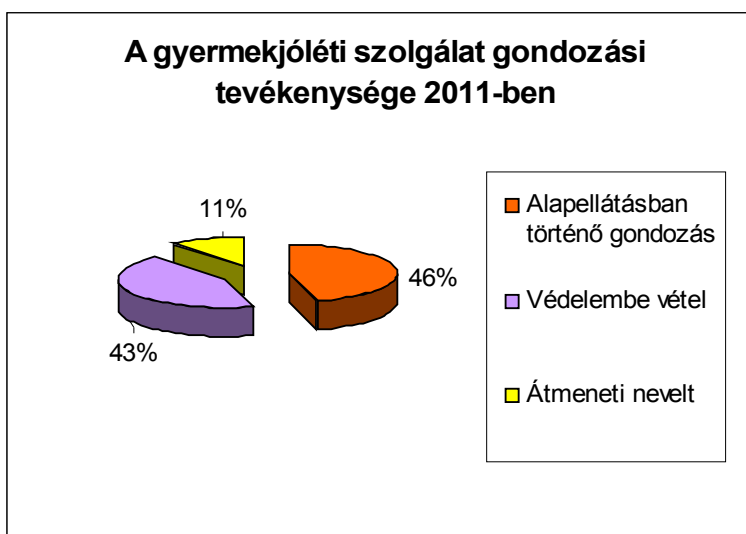
A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény 2010. augusztus 30-ai hatállyal bevezette az iskoláztatási támogatás jogintézményét. Az új jogintézmény célja a tankötelezettség teljesítésének, ezáltal a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése.

Nyírkarász település jellemzői a gyermekjóléti szolgálat tükrében:

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége 2011-ben igénybe vevők száma életkor és nem szerint:

Gondozási típus		Alapellátásban történő gondozás	Védelembé vétel	Átmeneti nevelt	Összesen	Tanácsadás keretében történő ellátás
Fiú	0-2 éves	0	4	0	4	

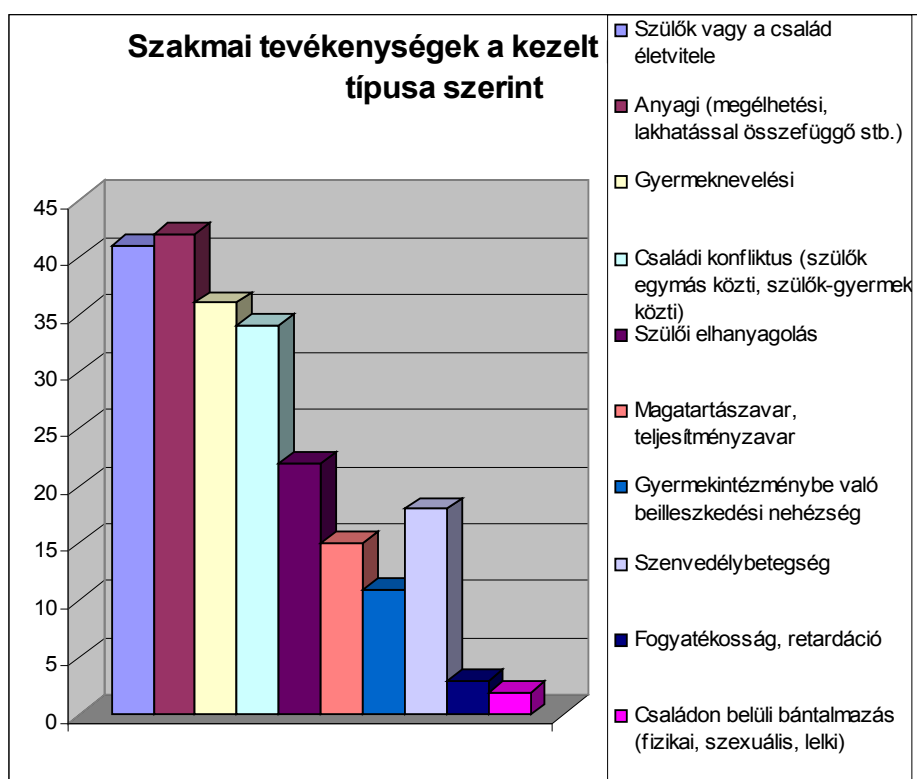
	3-5 éves	2	3	0	5	
	6-13 éves	9	6	5	20	
	14-17 éves	7	5	1	13	
Együtt:		18	18	6	42	
Lány	0-2 éves	3	2	0	5	
	3-5 éves	0	1	0	1	
	6-13 éves	2	3	1	6	
	14-17 éves	5	2	0	7	
Együtt:		10	8	1	19	
Összesen:		28	26	7	61	82
Családok száma:		14	9	2	23	26

A gyermekjóléti szolgálat tevékenységei:

<u>A probléma típusa</u>	<u>Kezelt problémák száma</u>	<u>Ellátott gyermekek száma</u>
Szülők vagy a család életvitele	41	15
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	42	1
Gyermeknevelési	36	2
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermek közti)	34	16
Szülői elhanyagolás	22	12
Magatartászavar, teljesítményzavar	15	4

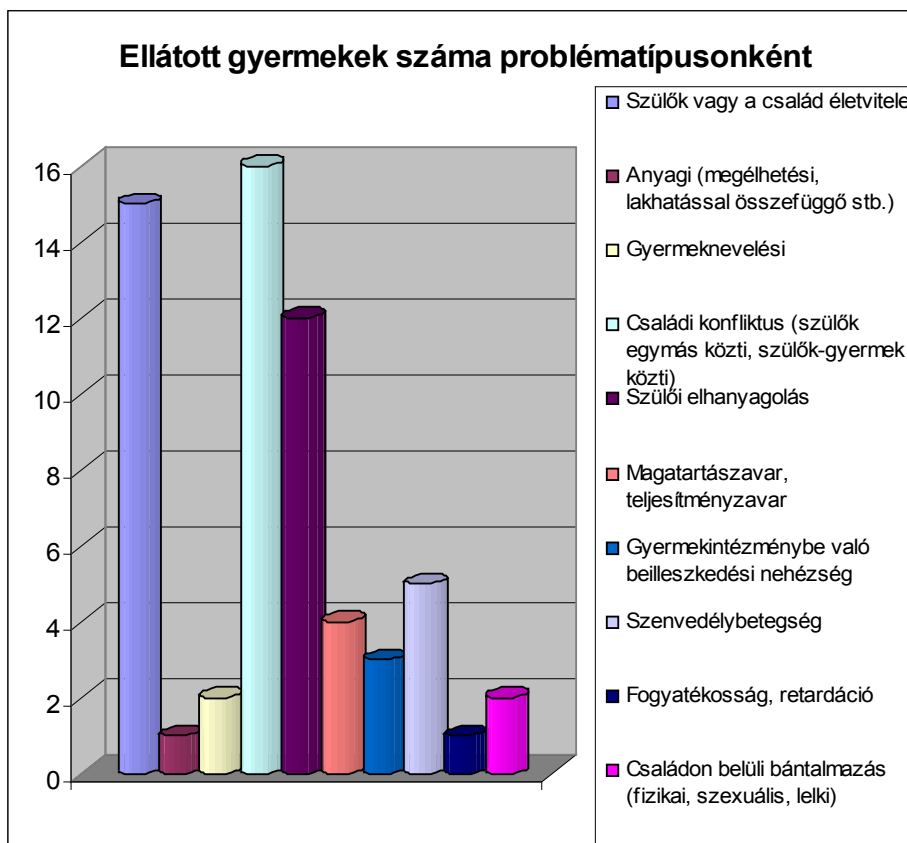
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	11	3
Szenvedélybetegség	18	5
Fogyatékoság, retardáció	3	1
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	2	2
Összesen	224	61

A grafikonból kitűnik, hogy a gyermekeket leginkább a szülők, vagy a család életvitele és az anyagi problémák veszélyeztetik. Emellett a szülők gyermeknevelési és családi konfliktusai, valamint a gyermekek elhanyagolása miatt jelentkeznek markánsan a nehézségek. Az elmúlt évben 16 gyermek esetében a legfontosabb veszélyeztető tényező a családi konfliktus, 15 gyermeknél pedig a szülők vagy a család életvitele volt.

Tapasztalat az, hogy minden család esetében legalább kettő, vagy annál több tényező együttesen okozza a veszélyeztetettséget. Ezek a problémák igen komplexek, kezelésük nagy szakmai felkészültséget és több szakember huzamosabb ideig tartó, együttes munkáját igényli. De mindez

kevés, ha a család nem fogadja el segítségünket, tanácsainkat, az előírt magatartási szabályokat nem tartja be, vagyis nem tesz a változás érdekében.

2011-ben három család esetében volt szükség családok átmeneti otthonában való elhelyezésre, ebből két anya gyermekeivel jelenleg is ebben az ellátásban részesül Balkányban, illetőleg Hodászban. A súlyosan veszélyeztetett helyzet miatt mindhárom esetben azonnali elhelyezésre volt szükség, ez a jó szakmaközi kapcsolatok révén megoldhatónak bizonyult.

Magántanulók számának alakulása:

	Magántanulók száma
2002. év	nincs adat
2003. év	-
2004. év	1 fő
2005. év	1 fő
2006. év	3 fő
2007. év	5 fő
2008. év	4 fő

2009. év	5 fő
2010. év	4 fő
2011. év	2 fő

A magántanulók száma a szolgálat működésének kezdete óta kiegyensúlyozott.

Az elmúlt évben az Igazságügyi Szolgálat Pártfogó Felügyelői Osztályától nem érkezett értesítés új pártfogoltról.

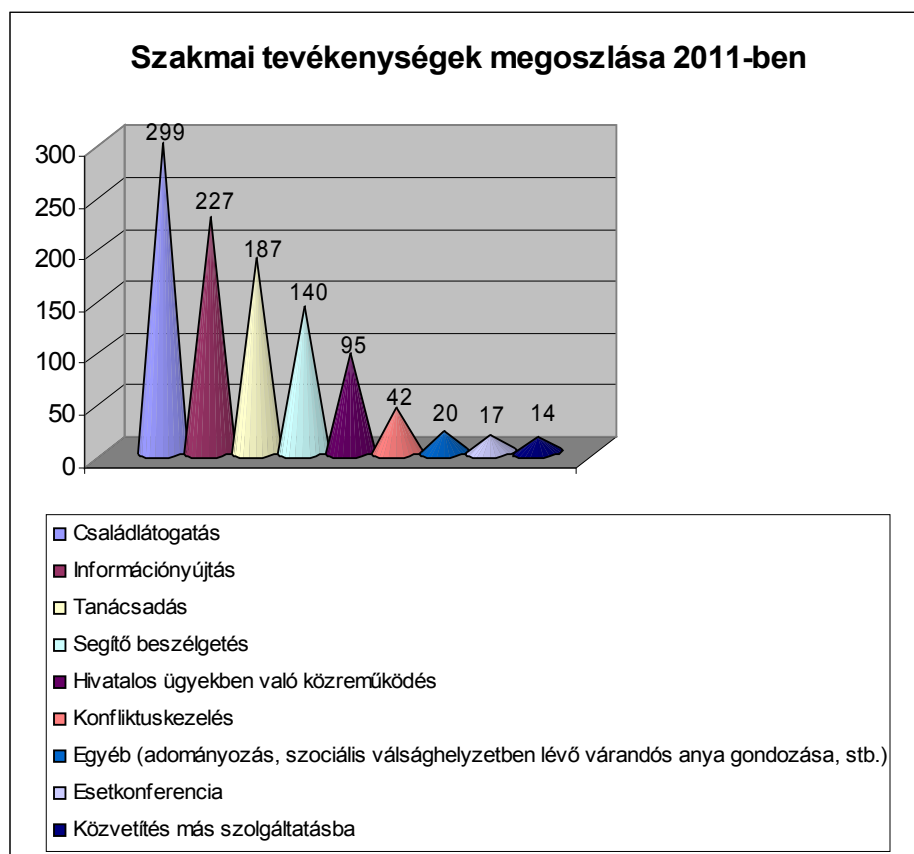
Mint minden gyermekjóléti szolgálat esetében, Nyírkarász településen is több jelzés érkezett az oktatási intézményektől igazolatlan mulasztás ügyében. A helyi általános iskolától 5 esetben, középfokú oktatási intézménytől szintén 5 esetben, a jegyzőtől pedig 9 esetben. A 10 igazolatlan órát meghaladó hiányzás mindössze 8 gyermeket érint, ez a többi település statisztikájához képest nagyon jónak mondható.

Közülük négy gyermek lépte túl az 50 órás igazolatlan hiányzást, őket védelembe vétel keretében gondozásban részesülnek. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény 2010. augusztus 30-ai hatállyal bevezette az iskoláztatási támogatás jogintézményét. Ezen rendelkezések értelmében az iskoláztatási támogatás folyósítása felfüggesztésre került.

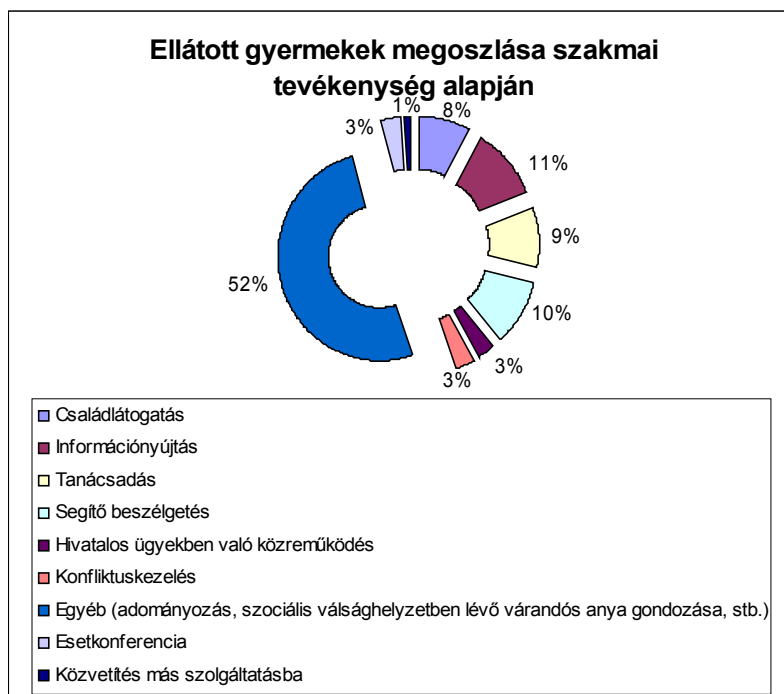
A szolgálat szakmai tevékenységeim száma 2011-ben:

Szakmai tevékenység megnevezése	Tevékenység száma	Ellátott gyermekek száma
Családlátogatás	299	71
Információnyújtás	227	95
Tanácsadás	187	82
Segítő beszélgetés	140	90
Hivatalos ügyekben való közreműködés	95	24

Konfliktuskezelés	42	27
Egyéb (adományozás, szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása, stb.)	20	440
Esetkonferencia	17	29
Közvetítés más szolgáltatásba	14	10
Védelembé vétel felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	9	13
Szakmaközi megbeszélés	7	
Első védelembé vételi tárgyaláson való részvétel	5	16
Összesen:	1062	897

A szakmai tevékenység nagy részét továbbra is a családgondozási feladatok: a családlátogatás, információnyújtás, valamint a tanácsadás teszi ki.

A Gyermekjóléti Szolgálat és a Családsegítő Szolgálat családgondozója lehetőség szerint részt vesz a továbbképzéseken, konferenciákon. Az elmúlt évben mindkét családgondozó Adósságkezelési Tanácsadó képesítést szerzett.

Kapcsolat a jelzőrendszer tagjaival

A gyermekjóléti szolgálat célja a jelzőrendszer működésének biztosításával az adott településen a gyermekeket (egyéni, vagy csoportosan) veszélyeztető tényezők időbeni feltárása, illetve a megismert gyermekvédelmi problémák szakmai kezelése.

A gyermekjóléti szolgálat ellátási körzetében gyermekvédelmi információkat szolgáltató jelzőrendszert szervez, működtet, illetve a jelzőrendszeri tagok tevékenységét elősegíti és összehangolja.

A jelzőrendszer tagjaival rendszeresen esetmegbeszélés tartására kerül sor, ahol lehetőség nyílik a gyermekjóléti szolgáltatásra szoruló gyermek jelzésére, valamint az információk cseréjére. Az esetmegbeszélésekről minden alkalommal feljegyzés készül. A jelzőrendszeri tagokkal 2011-ben 7 alkalommal tartott szakmaközi megbeszélést a családgondozó. A megbeszéléseken felül a tagok azonnal jelzik, amennyiben valamilyen problémát tapasztalnak.

Szükség szerint, a probléma hatékonyabb megoldása érdekében, egy-egy család esetében esetkonferenciát tartására is sor kerül, ahol a családdal közvetlen kapcsolatban álló szakemberek és a családtagok aktív bevonásával közösen próbálnak megoldást találni a problémájukra. 2010-ben 6, a 2011. évben pedig 17 alkalommal - 29 gyermek esetében szerveződött esetkonferencia.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2011-ben:

A jelzést küldő megnevezése	Küldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	7
Ebből védőnői jelzés	6
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	1
Közoktatási intézmény	16
Rendőrség	0
Ügyészség, bíróság	0
Átmeneti gondozást biztosítók	0
Pártfogó felügyelői szolgálat	1
Állampolgár	4
Önkormányzat (jegyző)	11
Összesen:	40

Prevenációs programok, adományozás:

Az adományozással kapcsolatos tevékenységeket a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói közösen végzik.

Az elmúlt évben a nyári gyermekétkeztetés alkalmával 50 rászoruló családot tudott az Önkormányzat jóvoltából élelmiszerrel támogatni.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel való együttműködésünk eredményeképpen július és október hónapban jelentős mennyiségű liszt, száraztészta és vaníliás karika, ill. háztartási keksz kiosztása történt meg.

Ezen kívül a Katolikus Karitás adományának, valamint a szolgálat által összegyűjtött ruhák kiosztását szervezte meg a szolgálat.

A Nemzedékek Biztonságáért Közhasznú Alapítvány által szervezett Sport -és Rendvédelmi táborban Budapest, Vágóhíd u. 11-13. sz. alatti helyszínen táboroztatást végzett a családgondozó a Családsegítő Szolgálat családgondozójával 2011. július 23-30. között, ami 10 fő (6 nyírkarászi és 4 kisvárdai általános iskola felső tagozatos) roma gyermeket érintett. A táborban összesen 43 Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei gyermek üdültetése valósult meg. A tábor célkitűzése az volt, hogy a rendvédelmi pályára készülő roma gyerekek kikapcsolódását szolgálja, ennek keretében pedig megismertesse velük és fejlessze a pályához szükséges kompetenciákat.

A rendőrség bűnmegelőzési és közlekedésrendészeti munkatársai vezetésével közlekedési verseny került megrendezésre, amely során megtanulták az alapvető közlekedési szabályokat, valamint elméleti és gyakorlati verseny történt az elsajátított ismeretekből. A megmérettetés nyertesei - köztük egy nyírkarászi gyermek is -, kerékpárt kaptak ajándékba, de minden résztvevő kapott emléklapot és ajándékot. A gyermekek a tábor keretében bepillantást és felkészítést nyertek a rendvédelmi szervek munkájára.

A nyári tábor a gyermekek bűnmegelőzését is megcélozta, hiszen a bűnelkövetés helyett a rendészeti pályára való jutásukat segítette elő, valamint zenés, szórakoztató műsor keretében drog prevenció is megvalósult.

2011-ben a Gyermekjóléti Szolgálat látóterébe került szülők közül 5 fő édesanya részére szakképzett tréner vezetésével Életképesség tréninget szervezett a családgondozó a Közép-Nyírségi Önkormányzati Többcélú Kistérségi Társulás jóvoltából 2011. augusztus 8-10-15. napjain Nyírkarász helyszínnel. A tréning célkitűzése, az volt, hogy a modern pszichoedukációs és kognitív, valamint pszichoterápiás eszközökkel fejlessze azokat az alapvető életképességeket, melyek biztosítják a mindennapi konfliktusok eredményes leküzdését, a támogató kapcsolatok kialakítását és fenntartását, valamint a személyes hatékonyságot.

A 2010-es évhez hasonlóan ismét sor került játszóház megrendezésre 2011. augusztus 25-én a helyi Általános iskola egyik termében. A gyermekek kézműves tevékenységekben vettek részt a családgondozó és két foglalkoztató vezetésével. A kézműves foglalkozáson 20 gyermek,

valamint néhány szülő és nagyszülő vett részt. A Gyermekjóléti Szolgálat által gondozott és meghívott gyermekein kívül a településen élő, a plakátok felhívására felfigyelő gyermekek és szülők is eljöttek, ezért jelentős lépést jelentett az integráció megvalósításában. A vidám együttlét keretén belül ilyenkor lehetőség nyílik a viselkedés -és magatartás formálására, a szabadidő hasznos eltöltésére. A gyermekek többek között csipeszfigurát, hűtő-mágnesset, ceruzatartót stb. készítettek, ill. népszerű volt a kisebbek körében a színezés is.

Pusztadobos község jellemzői a gyermekjóléti szolgáltatás tükrében:

A községben, 2012-ben a lakónépesség 1466 fő volt, melynek 28 %-a, vagyis 411 fő 18 év alatti.

1. táblázat: Pusztadobos lakosságának megoszlása a 18 éven aluliak vonatkozásában

Év	Lakosok száma	0-18 évesek
2004	1452 fő	382 fő
2005	1449 fő	409 fő
2006	1475 fő	418 fő
2007	1442 fő	405 fő
2008	1431 fő	390 fő
2009	1444 fő	416 fő
2010	1444 fő	388 fő
2011	1449 fő	1466 fő

A munka nagy részét a családlátogatások, a családgondozási feladatok töltik ki. A Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolatot tart a gyermekeket nevelő-oktató intézményekkel (óvoda és iskola) a védőnővel, akik a jelzőrendszer aktív tagjai.

2011. évben védelembe vétel ideje alatti családgondozásban 20 családból 27 gyerek részesült.

- Családból történő kiemelés 1 családból 2 gyerek volt.
- Alapellátás keretében gondozásban 27 családból 33 gyerek részesült.
- Utógondozásban /szakellátásból kikerült / 4 fiatal volt.
- Az elmúlt évben 13 gyermek volt átmeneti neveltként nyilvántartva.

2011-ben összesen: 58 családból 80 gyerek részesült a gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban, melynek okai között a következők szerepelnek:

- a szülők oldaláról megnyilvánuló elhanyagoló nevelés
- következetlen nevelési módszerek használata,
- igazolatlan iskolai hiányzások.

A tanulás a jövőbeni egyéni és társadalmi sikerek alapja. A gyermek elsődleges érdeke, hogy tankötelezettségének eleget tegyen. Megfelelő iskolai végzettség hiányában ugyanis esélye sem lesz arra, hogy munkába álljon, és később rendszeres munkajövedelemre tegyen szert.

A családok egyre nehezebbé váló szociális körülményei szintén hátrányosan hatnak a gyermekek testi-, értelmi-, illetve érzelmi fejlődésére és ez a helyzet hosszabb távon a gyermek antiszociális viselkedéséhez, a társadalmi szabályok, erkölcsi normák megismerésének, illetve elfogadásának hiányához, végső soron a fiatalkori bűnözéshez vezethet.

Folyamatos kapcsolatban áll a Gyermekjóléti Szolgálat az Igazságügyi Minisztérium Szabolcs-Szatmár - Bereg megyei Hivatalának Pártfogó Felügyelői- és Jogi Segítségnyújtó Szolgálatának hivatásos pártfogó felügyelőjével, Gajdos Gyulával.

A magántanulók száma a 2010/2011-es tanévben 2 fő volt. A magántanulói státusszal járó túl sok kötetlen szabadidő hátrányosan hat a gyermek körül, mely, mint egy ördögi körként magába zárja. Ebből a körből az idő múlásával szinte lehetetlenné válik. A gyermek nem szokja meg, hogy kötelességei vannak, szabályok, amelyeket be kell tartania. A magántanulói kérelmek száma a jövőben valószínű, hogy növekedni fog, mivel a közoktatási törvény módosította a tankötelezettségi életkort, 16 éves korról 18 éves korra emelte, így a leginkább roma származású tanulók kérelmeivel kell számolnunk, mivel ők a sajátos kultúrájukból adódóan korán kötnek házasságot, élettársi kapcsolatot és vállalnak gyermeket. Továbbra is azt hangsúlyozzuk, hogy ilyen esetekben az egyetlen megoldás a tartalmasan eltöltött idő lenne a gyerek és családja számára.

Nyári étkeztetés keretében 188, fő rászoruló gyermeknek osztottunk 30 munkanapon keresztül tartós ételkészítést 2011. évben.

A jelzőrendszer működése

A Gyvt. 17. § (1) Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

A több szakmai feladatot is ellátó szociális intézmény gyermekjóléti és a családsegítő szolgálat közötti feladatmegosztásról:

- a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat egyaránt végezhet családgondozást, mindkét szolgáltatás komplex, tehát az egész családra kiterjedő segítséget nyújt (a család tagjait nem lehet külön-külön gondozni),
- azoknál a családoknál, ahol a gyermek helyzete, veszélyeztetettsége az elsődleges ok, ami miatt a család segítséget igényel (alapvetően önkéntesen), a gyermekjóléti szolgálatot kell esetgazdának tekinteni, a gyermekjóléti szolgálat családgondozója végzi a családgondozást,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszerrel érkezett jelzés, illetve hatósági intézkedés szükségessége esetén a családgondozás egyértelműen a gyermekjóléti szolgálat feladata,
- azoknál a családoknál, ahol nem a gyermek veszélyeztetettsége az elsődleges, a családsegítő is végezheti a családgondozást,

- a feladat és az elérendő cél változásával szükség lehet a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat közötti esetátadásra (figyelemmel az eltérő dokumentációs kötelezettségre is).
- a családgondozók között az esetek elosztása településenként történik, tekintettel a lakosságszámra, a gyermeklakosságra és a gondozottak létszámára,
- a családgondozóként foglalkoztatott létszámot, és a foglalkoztatásukkal kapcsolatos szabályokat a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a vonatkozó jogszabályok tartalmazzák.

A kliensek számára szükséges ellátási szintek:

- eseti tanácsadás: a család és a gyermek rendszeres segítségnyújtást nem igényel, a gyermek nem veszélyeztetett, tájékoztató jelleggel, egy alkalommal megjelennek a szolgálatnál.

Teendő: forgalmi napló vezetése.

- önkéntes ellátott: ha a kliens maga kérte a segítséget, de a gyermek veszélyeztetettségének alacsony szintje nem igényli a rendszeres segítségnyújtást.

Teendő: forgalmi napló vezetése.

- önkéntes gondozott: a családban a gyermek helyzete problémás, a súlyos veszélyeztetettség határán van, a család és a gyermek rendszeres kontrollt, folyamatos segítséget igényel együttműködésük megfelelő, ha a gyermek helyzete nem rosszabbodik, önkéntességi alapon is várható a helyzet javulása, alapellátás keretében kell gondozni.

Teendők: forgalmi naplóba vezetni, nyilvántartásba venni: IX. számú adatlap felvétele, „T” Lap törzslap I. számú adatlap, „GYSZ-1” esetszabványos felvételi lap környezettanulmány II. sz. adatlap, „GYSZ-2” további fontos információk III. sz. adatlap, „GYSZ-3” család-környezet környezettanulmány II. sz. adatlap, „GYSZ-3” betétlap V. sz. adatlap, „GYSZ-4” egészségügy lap VI. sz. adatlap felvétele; feljegyzések készítése, félévente helyzetértékelés készítése.

- hatósági határozat alapján gondozott (védelembe vett, ideiglenes hatállyal szakellátásba helyezett, utógondozott gyermek) esetében: az együttműködés alapja a hatósági határozat, de ebben az esetben is törekedni kell az önkéntes együttműködés elérésére.

Teendők: nyilvántartásba vétel, feljegyzések és évente helyzetértékelés készítése.

A gyermekjóléti szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az - szükség esetén - kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi gyermekre.

A gyermekjóléti szolgáltatást ellátások teljesítésével (gondozással), ellátások közvetítésével (szolgáltatás) vagy szervező tevékenységgel (szervezés) kell biztosítani.

A gyermekkel és családjával végzett szociális munkát (a továbbiakban: családgondozás) a gyermekjóléti szolgálat alkalmazottja vagy a gyermekjóléti szolgálattal megbízási jogviszonyban álló, a képesítési feltételeknek megfelelő személy látja el.

A gyermekjóléti szolgálat szolgáltatás közvetítésével segíti elő a gyermek vagy családtagja hozzájutását valamely - nem a szolgálat által nyújtott - szolgáltatáshoz.

A gyermekjóléti szolgálat szervezési feladatai körében gondoskodik a szabadidős programoknak, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személyek és intézmények együttműködésének, valamint a helyettes szülői hálózatnak a szervezéséről, működtetéséről, vagy az önálló helyettes szülők foglalkoztatásáról.

A gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatain túl a gyermekjóléti szolgálat speciális szolgáltatásokat is nyújthat. Így különösen elláthatja a gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásainak, valamint az ifjúsági lelkeségély-telefonvonalnak a működtetését.

A gyermekjóléti szolgálat - a felügyelt kapcsolattartást elrendelő szervvel történt előzetes egyeztetést követően - biztosítja a felügyelt kapcsolattartáshoz szükséges semleges helyszínt, a felügyeletet ellátó szakembert, vagy lehetővé teszi más felügyeletet ellátó szakember jelenlétét. A gyermekjóléti szolgálat a felügyelt kapcsolattartáson történekről és a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról a felügyelt kapcsolattartás megvalósulását követő öt napon belül tájékoztatja a gyámhivatalt.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatai

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése

A gyermeket, illetve szülőjét tájékoztatni kell mindazokról a jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének elősegítésével.

A jogokról, támogatásokról és ellátásokról történő tájékoztatást úgy kell szervezni, hogy arról a gyermek - fejlettségétől függően - önállóan, törvényes képviselője nélkül is tudomást szerezhessen.

A gyermekjóléti szolgálat a támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás érdekében

- segítséget nyújt a gyermek vagy szülője (törvényes képviselője) kérelmének előterjesztéséhez,
- szükség esetén kezdeményezi a támogatás megállapítását, az ellátás igénybevételét a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál, szolgáltatónál,
- a gyermeket, illetve a szülőt (törvényes képviselőt) felkészíti a támogatás célszerű felhasználására.

A gyermekjóléti szolgálat tájékoztatást nyújt a szülőnek az óvodáztatási támogatás igénybevételének lehetőségéről, feltételeiről és módjáról.

Ha az első alkalommal járó óvodáztatási támogatást a helyi önkormányzat rendelete alapján természetben kell nyújtani, a gyermekjóléti szolgálat a gyermek óvodáztatással kapcsolatos szükségleteinek felmérése érdekében felveszi a kapcsolatot a családdal és az óvodával, valamint segítséget nyújt a természetbeni juttatás biztosításában.

Amennyiben a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés tanácsadást nem a gyermekjóléti szolgálat végzi, a szolgálat a gyermeket, illetve szülőjét (törvényes képviselőjét)

- felhívja a tanácsadás igénybevételének lehetőségére,
- tájékoztatja a tanácsadás céljáról és feltételeiről,
- segíti a tanácsadást nyújtó felkeresésében.

A gyermekjóléti szolgálat a válsághelyzetben levő várandós anyát

- tájékoztatja az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
- személyes segítő kapcsolat keretében közreműködik problémái rendezésében.

A gyermekjóléti szolgálat a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló várandós anyát tájékoztatja

- a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, valamint joghatásairól,
- a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről,
- arról, hogy bármely gyámhatóság és területi gyermekvédelmi szakszolgálat részletes tájékoztatást ad az örökbefogadási eljárásról, és hogy bármely gyámhatóság illetékes a szülői nyilatkozat felvételére,
- arról, hogy az örökbefogadási eljárás lefolytatására melyik gyámhivatal illetékes, valamint
- a gyermeknek az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokba történő elhelyezésének lehetőségéről és annak jogi következményeiről.

A gyermekjóléti szolgálat és az illetékes védőnő haladéktalanul tájékoztatják egymást, ha a várandós anya válsághelyzetben van.

A gyermekjóléti szolgálat segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója segítséget nyújt a családnak az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A meghatározott tevékenysége során a családgondozó együttműködik az átmeneti gondozást nyújtó szolgáltatóval.

A gyermek számára olyan szabadidős programokat kell szervezni, amelyek

- a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetve
- megszervezése a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna.

A gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi, hogy a közoktatási intézmények, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézmények, valamint a társadalmi szervezetek szervezzenek szabadidős programokat.

A gyermek részvételének elősegítése céljából a gyermekjóléti szolgálat nyilvántartást vezet a településen rendelkezésre álló, szabadidős programokat nyújtó szervezetekről, és felkéri őket,

hogy nyújtsanak tájékoztatást programjaikról, amelyekről értesíti a gyermekeket, a szülőket (törvényes képviselőket), valamint az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősöket.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés során a gyermekjóléti szolgálat

- segítséget nyújt a gyermeknek, illetve a szülőnek ügyeik hatékony intézéséhez,
- tájékoztatja a gyermeket, illetve a szülőt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről.
- a gyámhatóság felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

A települési önkormányzat a településen élő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését a gyermekjóléti szolgáltatás útján szervezi.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan észlelő- és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Ennek keretében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek

- életkörülményeit és szociális helyzetét,
- gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét,
- gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

A gyermekjóléti szolgálat

- kezdeményezi, szervezi és összehangolja a jelzőrendszer tagjai, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben,
- felhívja a jelzőrendszer tagjait jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére,
- nyilvántartja, és meghatározott módon felhasználja az általa kezelt adatokat.

A gyermekjóléti szolgálat az észlelő- és jelzőrendszer részét képező, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek és intézmények bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A gyermekjóléti szolgálat az intézkedéséről tájékoztatja a jelzést tevőt.

A gyermekjóléti szolgálat fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

A gyermekjóléti szolgálat működésének megkezdéséről, tevékenységének céljáról és tartalmáról, továbbá elérhetőségéről, valamint szolgáltatásai igénybevételének módjáról tájékoztatja a települési, településrész lakosságát, a jelzőrendszer tagjait és intézményeket.

A fent meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása érdekében, továbbá a gyámhivatal kezdeményezésére a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélést tart. Az esetmegbeszéléseken elhangzottakról feljegyzést kell készíteni.

Az esetmegbeszélés történhet

- lehetőség szerint a családot és a családdal foglalkozó szakembereket is bevonva, esetkonferencia, egy adott család ügyében tartott megbeszélés,
- a gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélés
- keretében.

Az esetmegbeszélés állandó meghívottja az illetékes védőnő, bölcsőde, óvoda munkatársa, iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a családsegítő szolgálat, illetve a nevelési tanácsadó munkatársa.

Az esetmegbeszélésre a fiatalkorúak pártfogó felügyelőjét meg kell hívni, ha olyan család ügyét tárgyalják, melynek bármely tagja fiatalkorúak pártfogó felügyelete alatt áll.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyeket, illetve intézmények képviselőit szükség szerint kell meghívni, így különösen akkor, ha részvételük az egyes gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához, illetve a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

A gyermekjóléti szolgálat minden év március 31-ig tanácskozást szervez, amelyen

- a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékelik a jelzőrendszer éves működését,
- áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására.

A fenti tanácskozásra meg kell hívni

- a települési önkormányzat polgármesterét, illetve a képviselő-testület tagját (tagjait), vagy a jegyzőt,
- a gyermekjóléti alapellátást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- a településen gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- a gyámhatóság munkatársait,
- a településen működő gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltató képviselőjét,
- a fiatalkorúak pártfogó felügyelőjét,
- a megyei gyámhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója személyes segítő kapcsolat keretében

- támogatja a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége kedvező irányú fejlődésében,
- segíti a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, illetve
- kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés keretében nyújtott személyes gondoskodást.

A családgondozást tervezett módon, határidő megállapításával kell teljesíteni.

A családgondozó a gondozás megkezdésekor rögzíti a gyermek és szülője (törvényes képviselője) személyi adatait, továbbá helyzetértékelést készít.

A családgondozó - a gyermek és a szülő (törvényes képviselő) közreműködésével -, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve gondozási tervet készít. A gondozási tervet ismertetni kell a gyermekkel és a szülővel (törvényes képviselővel).

A családgondozó - a gyermek és a szülő (törvényes képviselő) közreműködésével - szükség szerint, de legalább hat hónaponként értékeli a gondozás eredményességét, és a megállapításokat a helyzetértékelésben rögzíti.

A gyermekjóléti szolgálat a családi konfliktusok megoldását az érintett családtagok közötti közvetítéssel, illetve más konfliktuskezelő, családterápiás módszer alkalmazásával segíti elő, vagy javaslatot tesz ilyen szolgáltatás igénybevételére.

A gyermekjóléti szolgálat elősegíti, hogy a szülők - akik a házasság felbontása vagy a gyermek elhelyezése, illetve a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás rendezése céljából indított eljárás résztvevői - értesüljenek a konfliktuskezelő szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről.

Ha a gyermek veszélyeztetettségét a gyermek, illetve szülőjének vagy más hozzátartozójának egészségi állapota vagy fogyatékossága okozza, a gyermekjóléti szolgálat egészségügyi vagy gyógypedagógiai ellátás biztosítását kezdeményezi.

Ha a veszélyeztetettség valamely más gyermekjóléti, szociális, egészségügyi vagy egyéb ellátás biztosításával előreláthatólag megszüntethető, illetőleg mérsékelhető, a szolgálat kezdeményezi az ellátás biztosítását.

Ha a gyermekjóléti szolgálat valamely ellátás biztosítását kezdeményezi, előzőleg kísérletet kell tennie arra, hogy megnyerje a gyermek, illetve szülője (törvényes képviselője) együttműködését, kivéve, ha elháríthatatlan akadály vagy sürgős szükség áll fenn.

A gyermekjóléti szolgálat az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető-e az önként igénybe vehető alapellátásokkal, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van-e szükség.

A gyermekjóléti szolgálat írásban jelzi a városi gyámhivatalnak, ha az általa gondozott családban hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észleli.

Krízishelyzet esetén a gyermekjóléti szolgálat bármilyen módon élhet jelzéssel a városi gyámhivatal felé. A jelzés tényét ebben az esetben utólag foglalja írásba.

A gyermekjóléti szolgálat legalább félévente, továbbá a szolgáltatási lehetőségek megváltozása, illetve a városi gyámhivatal megkeresése esetén haladéktalanul tájékoztatja a városi gyámhivatalt az általa nyújtott és az általa ismert, elérhető pszichológiai és mentálhigiénés segítő szolgáltatásokról, valamint terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről.

A gyermekjóléti szolgálat a városi gyámhivatal megkeresésére haladéktalanul felkeresi a hozzátartozók közötti erőszak által érintett családot és szükség esetén

- a gyermekjóléti alapellátás keretében gondozza a családot vagy

- javaslatot tesz gyámhatósági intézkedés megtételére.

A gyermekjóléti szolgálat az ideiglenes megelőző távoltartást elrendelő határozat kézhezvételétől számított 24 órán belül felkeresi a hozzátartozók közötti erőszak által érintett családot, és a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket.

Javaslattétel gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására

A gyermekjóléti szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések közül javaslatot tehet

- a jegyzőnek a gyermek védelembe vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- a városi gyámhivatalnak a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére.

A javaslatban a gyermekjóléti szolgálat a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapján ismerteti a gyermek helyzetét, különösen

- a veszélyeztető körülményeket, azoknak a gyermekre gyakorolt hatását,
- a szülő vagy a gyermeket nevelő más személy nevelési tevékenységét,
- a gyermeket nevelő család élethelyzetére vonatkozó adatokat,
- a javaslattétel elkészítéséig biztosított alapellátásokat, valamint az ügy szempontjából fontos más ellátásokat,
- a gyermeknek és a szülőnek (törvényes képviselőnek) a javaslattétel elkészítéséig tanúsított együttműködési készségét, illetve annak hiányát.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a szolgálat csak a veszély tényét és jellegét nevezi meg, és a többi adat feltárásának mellőzésével tesz javaslatot a hatóság intézkedésére. A hiányzó adatokat a hatóság felhívásától függően szerzi be.

A védelembe vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok

Ha a jegyző a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló [149/1997. \(IX. 10.\) Korm. rendelet](#) (a továbbiakban: [Gyer.](#)) [85. §](#)-a alapján - a védelembe vétel mellőzésével - felhívta a gyermekjóléti szolgálatot az alapellátás keretében történő segítségadásra, a gyermekjóléti szolgálat felveszi a kapcsolatot a gyermekkel, illetve családjával, és szükség szerint biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást.

A gyermekjóléti szolgálat - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - javaslatot tesz a gyermek védelembe vételére, ha a szolgálat előzetesen megkísérelte a veszélyeztetett gyermeknek az alapellátás keretében történő segítségét, de az a gyermek vagy a szülő (törvényes képviselő) megfelelő együttműködésének hiánya miatt nem vezetett eredményre.

A gyermekjóléti szolgálat a védelembe vételre vonatkozó javaslatában közli a gyermeket korábban gondozó családgondozó adatait, illetve szükség esetén javaslatot tesz a jegyzőnek másik családgondozó kirendelésére.

A védelembe vétel során a gyermekjóléti szolgálat vezetője, illetve a kirendelt családgondozó a jegyző határozata alapján biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást.

A családgondozó a gondozási-nevelési tervet a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve, a [Gyvt. 68. §-ának \(4\) bekezdésében](#) meghatározott határidőre a szülő, a gyermek, az érintett személyek és - szükség esetén - szakemberek bevonásával készíti el. A terv elkészítésénél figyelembe kell venni az alapellátás során követett gondozási tervet és az alapellátás tapasztalatait.

A gondozási-nevelési terv tartalmazza

- a veszélyeztető körülmények megjelölését,
- a védelembe vétel megszüntetéséhez szükséges változásokat, valamint ennek elérése érdekében a családgondozó, a szülő, továbbá a gyermek feladatait, határidők megállapításával,
- a család részére szükséges ellátásokat,
- a szükségesnek tartott hatósági, illetve bírósági eljárások kezdeményezésének megjelölését,
- a segítséget nyújtó intézmények, illetve személyek megjelölését, feladataik meghatározásával együtt,
- a szakmailag szükségesnek tartott egyéb rendelkezéseket.

A védelembe vétel során a kirendelt családgondozó feladata

- a gyermek gondozásának, ellátása szervezésének és a szülői nevelés támogatásának folyamatos biztosítása, valamint
- a jegyző tájékoztatása - felülvizsgálat keretében, illetve szükség szerint - a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről.

A védelemben vétel keretében folytatott családgondozásra a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló feladatok rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

A családgondozó a szülővel és a gyermekkel fenntartott segítő kapcsolata során elősegíti, hogy

- a szülő, illetve a gyermek fogadják el a gondozási-nevelési terv céljait, és működjenek együtt a tervben meghatározottak teljesítése érdekében,
- a szülő, illetve a gyermek nyilatkozattal vállalják az együttműködést,
- a szülő váljon alkalmassá, illetve legyen hajlandó a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítására és a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítására,
- sor kerülhessen a védelemben vétel megszüntetésére.

Amennyiben a gondozási-nevelési terv megvalósítása a szülő, illetve a gyermek megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges, a családgondozó

- írásban jelzi ezt a jegyzőnek,
- felhívja a szülő, illetve a gyermek figyelmét arra, hogy a védelemben vétel sikertelensége esetén a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására kerülhet sor,
- javaslatot tesz - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - a jegyzőnek, illetve a gyámhivatalnak a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására.

A családgondozó a védelemben vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a jegyzőt a védelemben vétel körében végzett családgondozói tevékenységéről, és megindokolt javaslatot tesz

- a védelemben vétel fenntartására vagy megszüntetésére,
- a jegyző vagy a gyámhivatal által teendő intézkedésekre.

Ha a gyermekjóléti szolgálat a gondozási tevékenysége során arra a megállapításra jut, hogy a gyermek veszélyeztetettsége részben vagy egészben a szülő elhanyagoló magatartásából, a gyermek érdekét sértő helytelen pénzfelhasználásából következik, és a gyermek veszélyeztetettsége a gyermekjóléti alapellátások igénybevételével nem szüntethető meg,

- a gyermekvédelmi nyilvántartás adatlapjának megküldésével kezdeményezi a jegyzőnél a gyermek védelemben vételét és ezzel egyidejűleg a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását, feltéve, hogy a gyermeket még nem vették védelemben, vagy
- helyzetértékelést készít és a gyermekvédelmi nyilvántartás adatlapjának megküldésével a jegyzőnél kezdeményezi a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását, feltéve, hogy a gyermeket már védelemben vették.

A gyermekjóléti szolgálat által korábban nem gondozott gyermek esetén a gyermekjóléti szolgálat a jegyző megkeresésére, a megkeresés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül megvizsgálja a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét és vizsgálatának eredményéről a gyermekvédelmi nyilvántartás adatlapjának megküldésével tájékoztatja a jegyzőt.

Ha a gyermekjóléti szolgálat intézkedésével, valamint vizsgálata alapján indokoltnak tartja a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását, a vizsgálatának eredményéről való tájékoztatásával egyidejűleg pénzfelhasználási tervet készít és javaslatot tesz az eseti gondnok személyére.

A gyermekjóléti szolgálat a pénzfelhasználási terv elkészítésébe bevonja a gyermeket gondozó szülőt, a korlátozottan cselekvőképes gyermeket és szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjait.

A gyermekjóléti szolgálat a pénzfelhasználási tervben bemutatja a gyermek szükségleteit és ennek, valamint a [Gyer. 91/A. §-a \(3\) bekezdésének](#) figyelembevételével javaslatot tesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása mértékére, módjára és időtartamára.

A gyermekjóléti szolgálat az eseti gondnok személyére a [Gyvt. 68/C. § \(1\) bekezdésének](#) és a [Gyer. 91/A. §-a \(6\) bekezdésének](#) figyelembevételével tesz javaslatot.

A gyermekjóléti szolgálat részt vesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló eljárás során tartott jegyzői tárgyaláson.

A gyermekjóléti szolgálat a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt együttműködik a kirendelt eseti gondnokkal, amelynek keretében tájékoztatják egymást a gyermek elhanyagolásból származó veszélyeztetettségének alakulásáról, az ennek megszüntetése érdekében tett intézkedésekről és a természetbeni formában nyújtott családi pótlék felhasználásának tapasztalatairól.

A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozatban foglalt rendelkezések megvalósulását és szükség esetén kezdeményezi a jegyzőnél a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát.

A gyermekjóléti szolgálat a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása felülvizsgálata során a jegyző megkeresésére tájékoztatást ad a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása eredményéről, a családi pótlék természetbeni formában történő további nyújtásának szükségességéről.

A gyermekjóléti szolgálat a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálata során új pénzfelhasználási tervet készít, és azt megküldi a jegyzőnek, ha a család helyzetében, illetve a gyermek szükségleteiben bekövetkezett változások azt indokolják.

A gyermekjóléti szolgálat részt vesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálata iránti eljárás során tartott jegyzői tárgyaláson.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá

a) a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatalkorút,

b) a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket,

c) a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalkorút.

A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a települési önkormányzat jegyzője a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz, így különösen

a) kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, az iskolaotthonos nevelést-oktatást, illetve kollégiumi ellátást,

b) kötelezi a szülőt, hogy gyermekével keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,

c) kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat,

- d) kezdeményezi a háziornosnál - súlyos veszélyeztetettség esetén bármely orvosnál - a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát,
- e) intézkedik - az illetékes szervek bevonásával - a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről,
- f) magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében,
- g) figyelmezteti a szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, és felszólítja annak megváltoztatására, figyelmezteti továbbá a szülőt a jogkövetkezményre,
- h) kötelezheti a szülőt és a gyermeket, illetve felkérheti a konfliktusban érintett más személyt arra, hogy a nevelési-oktatási intézményben előforduló erőszak miatt kialakult helyzet vagy más súlyos konfliktushelyzet kezelése érdekében jelenjen meg iskolapszichológusi vizsgálaton, illetve vegye igénybe a konfliktuskezelést segítő szolgáltatást.

A kirendelt családgondozó a védelembé vételt elrendelő határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül a gyermekre, illetve a fiatalokúra vonatkozóan egyéni gondozási-nevelési tervet készít, melyhez szükség szerint a Gyvt.132. § (1) bekezdésében meghatározott szerveket vagy személyeket kereshet meg.

A települési önkormányzat jegyzője - kérelemre bármikor, hivatalból legalább évente - felülvizsgálja a védelembé vétel indokoltságát. A települési önkormányzat jegyzője haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha

- a) a védelembé vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése vagy
- b) a védelembé vétel már két éve fennáll és a védelembé vétellel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni.

A védelembé vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.

A gyámhatóság a Cst. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetését és elrendeli a 16. életévét be nem töltött, védelembé vétel hatálya alatt nem álló gyermek védelembé vételét.

A gyámhatóság az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének szükségességét

- a) három tanítási hónapot magában foglaló időszakonként, és

b) a tanítási év lezárását követő 15 napon belül, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdő időpontja vagy az utolsó felülvizsgálat óta legalább egy hónap eltelt felülvizsgálja.

(3) A gyámhatóság a felülvizsgálati eljárás eredményeként, ha a gyermek (fiatal felnőtt) a felülvizsgálattal érintett időszakban ötnél több kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul

a) mulasztott, megállapítja, hogy az iskoláztatási támogatás szüneteltetése megszüntetéséhez szükséges feltétel nem áll fenn,

b) nem mulasztott, kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését.

A gyámhatóság kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését, ha a gyermek (fiatal felnőtt) nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél, gyermekotthonban, szociális intézményben történő elhelyezésére került sor, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek (fiatal felnőtt) javítóintézetbe, büntetés-végrehajtási intézetbe került.

A gyámhatóságnak a Gyvt. (3) bekezdés b) pontja és (4) bekezdés szerinti intézkedése ellen nincs helye fellebbezésnek.

A települési önkormányzat jegyzője – a Gyvt. 68/A. § szerinti esetet kivéve -

a) ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, és

b) a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja vagy nem akarja, és

c) alappal feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható,

a védelembé vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelembé vételének fennállása során - a családi pótlék gyermek után járó összegének 100%-a erejéig - a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása legfeljebb hat hónap időtartamra, a döntést követő második hónap első napjával kezdődően rendelhető el. A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a feltételek fennállása esetén ismételten elrendelhető.

Ha a védelembé vétel során felmerül a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségessége, ennek megvizsgálása érdekében a települési önkormányzat jegyzője megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot. A gyermekjóléti szolgálat a megkereséstől

számított tizenöt napon belül tájékoztatja a települési önkormányzat jegyzőjét vizsgálatának eredményéről, és szükség szerint javaslatot tesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására. Nem kell megkeresni a gyermekjóléti szolgálatot, ha a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezte a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását.

Ha a védelembe vétel során a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása válik szükségessé, a települési önkormányzat jegyzője - a gyermeket gondozó szülő, illetve a korlátozottan cselekvőképes gyermek meghallgatását követően, véleményük figyelembevételével, továbbá a gyermekjóléti szolgálat és szükség szerint a 17. § (1) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagjai javaslatának figyelembevételével - gondoskodik a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási terv elkészítéséről.

A pénzfelhasználási terv figyelembevételével a települési önkormányzat jegyzője egy határozatban dönt a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról, időtartamáról és módjáról, védelembe nem vett gyermek esetén a védelembe vétel elrendeléséről, az eseti gondnok kirendeléséről, és ezzel egyidejűleg a természetben nyújtott családi pótlék települési önkormányzat részére a kincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára történő utalásáról.

A települési önkormányzat jegyzője a családi pótlék természetbeni formában történő biztosítása céljából a gyermek részére - figyelemmel korára, egyéni szükségleteire és az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményére - eseti gondnokot rendel ki.

Egy eseti gondnok egyidejűleg legfeljebb tíz gyermek vonatkozásában gondoskodhat a családi pótlék természetbeni formában történő biztosításáról.

A települési önkormányzat az eseti gondnok által a családi pótlék felhasználásával összefüggésben a gyermeknek vagy családjának okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A kártérítésre a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. Nem kell megtéríteni a kárt, ha azt a gyermek vagy családjának felróható magatartása okozta. A települési önkormányzat követelheti az eseti gondnoktól kárának megtérítését.

A megfizetett kárösszegnek a gyermek, fiatal felnőtt érdekében történő felhasználását az újonnan kirendelt eseti gondnok biztosítja.

A védelembe vételt meg kell szüntetni, ha

a) a gyermek családban történő nevelkedése védelembe vétel nélkül is biztosítható,

b) a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét rendelték el,

c) a fiatalkorú szabadságvesztését vagy javítóintézeti nevelését tölti.

A védelembe vétel – az alábbi meghatározott kivétellel - a gyermek nagykorúvá válásával szűnik meg.

Ha a települési önkormányzat jegyzője a védelembe vételt a 68. § (2) bekezdés c) pontja alapján rendelte el, a védelembe vétel indokolt esetben a fiatalkorú kérelmére a büntetőeljárás befejezéséig, de legfeljebb huszadik évének betöltéséig tart.

A fentiek alapján az igazolatlan iskolai hiányzások esetén:

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének 2012. augusztus 31-ét követő felülvizsgálata eredményeként, ha a gyermek (fiatal felnőtt) a felülvizsgálattal érintett időszakban

a) több mint öt kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul mulasztott, a gyámhatóság határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése és - a kincstár szüneteltetést elrendelő döntésének jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül - a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetése iránt,

b) kötelező tanórai foglalkozást nem mulasztott igazolatlanul, vagy azok száma nem haladta meg az ötöt, a gyámhatóság határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését. Ebben az esetben a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatás felhasználására a 2012. augusztus 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

Ha az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének felülvizsgálata során a gyámhatóság megállapítja, hogy az igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozások száma meghaladja az ötöt, azonban a gyermek a szüneteltetés kezdeményezéséig nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél, gyermekotthonban, szociális intézményben került elhelyezésre, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek javítóintézetbe, büntetés-végrehajtási intézetbe került, akkor a gyámhatóság határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, és a döntése jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül intézkedik a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetéséről."

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása

A gyermekjóléti szolgálat a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján teljesíti.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója együttműködik a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban: szakszolgálat) vagy a nevelőszülői hálózatot működtető, illetve a gyermekotthon családgondozójával. Az együttműködés keretében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója elsősorban a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

A nevelésbe vételt követően a gyermekjóléti szolgálat családgondozója a gyermeket gondozási helyén az elhelyezését követő két hónapon belül felkeresi, és tájékozódik beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről. A nevelésbe vétel időtartama alatt a családgondozó folyamatosan kapcsolatot tart a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózat, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat családgondozójával.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója a családgondozást különösen a következő szolgáltatásokkal teljesíti:

- személyes segítő kapcsolat keretében a szülő és a gyermek kapcsolatának helyreállítása, továbbá folyamatos kapcsolattartásuk segítése,
- a szülők nevelési, gondozási, háztartásszervezési ismeretei gyarapításának támogatása,
- közreműködés a család lakáskörülményeinek rendezésében, a lakás felszerelésének és berendezésének elfogadhatóvá tételében,
- a szülők szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutásának, ügyeik intézésének támogatása,
- társadalmi szervezetek és önkéntes segítők közreműködésének kezdeményezése.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója javaslatot tesz a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülők körülményeiben, életvitelében beállott változás azt indokoltá teszi.

A gyermek nevelésbe vételének felülvizsgálata során a gyermekjóléti szolgálat tájékoztatja a gyámhivatalt

- a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról,
- a szülő életkörülményeinek alakulásáról.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója a családjába visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el.

Az utógondozás célja a gyermek családjába történő visszailleszkedésének, lakókörnyezetébe történő beilleszkedésének, tanulmányai folytatásának vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely-felkutatás segítése.

Az utógondozás során a gyermekjóléti szolgálat családgondozója együttműködik az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel.

A gyermek visszahelyezését segítő családgondozásra, valamint az utógondozásra egyébként a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja:

A gyermekjóléti szolgáltatás megszervezhető különösen

- önálló gyermekjóléti szolgálat vagy központ működtetésével,
- közös igazgatású, többcélú intézményben önálló szakmai és szervezeti egységként működtetett gyermekjóléti szolgálat vagy központ működtetésével,
- önálló családgondozó alkalmazásával.

A fentiekben meghatározott szolgáltatási formák mindegyike társulás keretében is megszervezhető.

Ha a szolgálat több telephellyel működik,

- ki kell jelölni az egyes szolgálatok működési területét, és arról a lakosságot tájékoztatni kell,
- meg kell határozni az egyes intézmények közötti feladatmegosztás és együttműködés szabályait.

A gyermekjóléti szolgálat vagy központ családgondozója számára a munkavégzéshez biztosított

- önálló infrastruktúrával ellátott, akár több családgondozó elhelyezésére is alkalmas iroda, amely megfelel a személyes segítő munka követelményeinek,
- a heti munkaidőkeretnek legalább a fele kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a személyes segítő munka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzéséhez,
- a rendszeres szakmai továbbképzés,
- a munkavégzéshez szükséges közlekedési eszköz használata,
- a személyes biztonságát szolgáló eszköz, különösen a külterületen dolgozó családgondozó esetében,

- szupervízió, melynek célja a családgondozó mentálhigiénéjének karbantartása, a kiégés megelőzése.

A más intézmény keretében működő gyermekjóléti szolgálat

30. § (1) Ha a gyermekjóléti szolgálat vagy központ feladatait más intézmény (pl. családsegítő szolgálat) keretében látja el:

- Az intézmény alapító okirata tartalmazza a gyermekjóléti szolgálat vagy központ feladatainak ellátását is.
- Az intézményben biztosítani kell a gyermekjóléti szolgálat vagy központ önálló szakmai egységként történő működtetését. Önálló szakmai egységet legalább három főállásban foglalkoztatott szakember alkot, akik közül egy elláthatja a szakmai egység vezetését is.
- Ha a gyermekjóléti szolgálat vagy központ családsegítő szolgálat keretében működik a lakosságot megfelelően tájékoztatni kell arról, hogy az intézmény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló [1993. évi III. törvényben](#) (a továbbiakban: [Szt.](#)) meghatározott családsegítés feladatán túl a gyermekjóléti szolgálat feladatait is ellátja.

A társulás keretében működő gyermekjóléti szolgálat

A települési önkormányzat társulás keretében vagy ellátási szerződés kötése útján gondoskodik a gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátásáról, a települési önkormányzat tájékoztatja a lakosságot gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szakembereknek az adott településen való elérhetőségéről, a szolgáltatás helyéről, idejéről és gyakoriságáról.

A prevenciós munkák következtében a Szolgálat szakmai kapcsolatot tart:

a Gyámhivatallal, TEGYESZ munkatársaival, Önkormányzatokkal, Ifjúságvédelmi felelősökkel, Nevelési Tanácsadóval, Pártfogói Felügyelőkkal, Rendőrséggel, Polgárőrséggel, CKÖ szervezetekkel, Vöröskereszttel, valamint a családgondozók egymással negyedévenként közös helyzetértékelést, feladatpriorálást tartanak.

A Szolgálat működése - FOGADÓÓRÁK:

A családgondozók a területi irodákban az alábbi időpontokban tartanak ügyfélfogadást:

Hétfőtől - péntekig 8.00 órától 12.00 óráig.

A Gyermekjóléti Szolgálatnál foglalkoztatott dolgozók létszáma: 6 fő családgondozó

- Csonkáné Balogh Lívია vezető családgondozó heti 40 órában Nyírmada településen
- Vezse László Zoltán heti 40 órában Nyírmada településen
- István Zoltánné heti 40 órában Nyírmada településen
- Takács Bettina heti 40 órában Nyírmada településen
- Hatala Miklósné heti 40 órában Pusztadobos településen
- Ragányné Kosztig Csilla heti 40 órában Nyírkarász településen

A Gyermekjóléti Szolgálat közvetlenül felkereshető.

A fogadóórák alatt az arra rászorulóknak segítséget kapnak, pl.:

- Hivatalos ügyek intézéséhez,
- Levelek megírásához,
- Egyéni, családi krízishelyzetek és lelki problémák megoldásához.

Tájékoztatás kapnak, pl.:

- A szociális ellátási lehetőségekről,
- Mely szervezethez fordulhatnak problémájukkal,
- Kit keressenek fel a nehézségeikkel.

Amennyiben az esetszám eléri, vagy meghaladja a jogszabályban előírt (45 gyermek vagy 25 család) esetszámot, úgy az intézményvezető és a szakmai vezető gondoskodik a szolgáltatás más családgondozóval történő ellátásáról.

A vezető családgondozó látja el a Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetését is, akinek a feladata a szakmai irányítás:

- Figyelemmel kíséri a törvényi változásokat, tájékoztatja, szükség szerint szakmai tanácsokkal látja el kollegáit.
- Figyelemmel kíséri a családgondozók rendszeres továbbképzését, szakmai tapasztaltcseréjét az éves továbbképzési tervben szereplő ütemezés figyelembe vételével.
- Minden hónap harmadik hetében munka értekezletet hív össze (az időpont szükség szerint változtatható). A hatékony munka érdekében ezeken a megbeszéléseken, esetmegbeszéléseket szervez.

- Gondoskodik az egységes nyomtatványok és nyilvántartások használatáról
- Figyelemmel kíséri a szakmaközi megbeszélések éves ütemtevének elkészítését, ezeken a megbeszéléseken ő is részt vesz.
- A hivatalos levelezést felügyeli, és aláírásával látja el.
- Gondoskodik arról, hogy a családgondozók feladatukat a közösen elfogadott szakmai program szerint végezzék.

A Szolgálat feladatellátása során:

- Teljes körű felmérést végez annak érdekében, hogy pontos képet kapjunk a családok helyzetéről, a veszélyeztetett gyermekek számáról, a veszélyeztetettség fokáról és okairól. Ezek nyilvántartása.
- A településeken működő hatósági, szociális, oktatási, karitatív szervezetek együttműködésének kiépítése. Együttműködési lehetőségként havi egyszeri megbeszélést tart, melyen információszerzés és tapasztalatcsere szerepel.

A gyermekjóléti szolgálatnál használatos hivatalos fejléc:

Humán Szolgáltató Központ

4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Tel/Fax: 06 45/492-509

email: nyirmadacssk@citromail.hu

Levelezési cím:

Humán Szolgáltató Központ

Székhely: 4564 Nyírmada, Kossuth u. 49.

Adószám: 16824375-1-15

Területi Iroda /gyermekjóléti szolgálat/:

4544 Nyírkarász, Szabadság tér. 1. sz.

4565 Pusztadobos, Kossuth u. 39. sz.

Tel:

Ügyint:

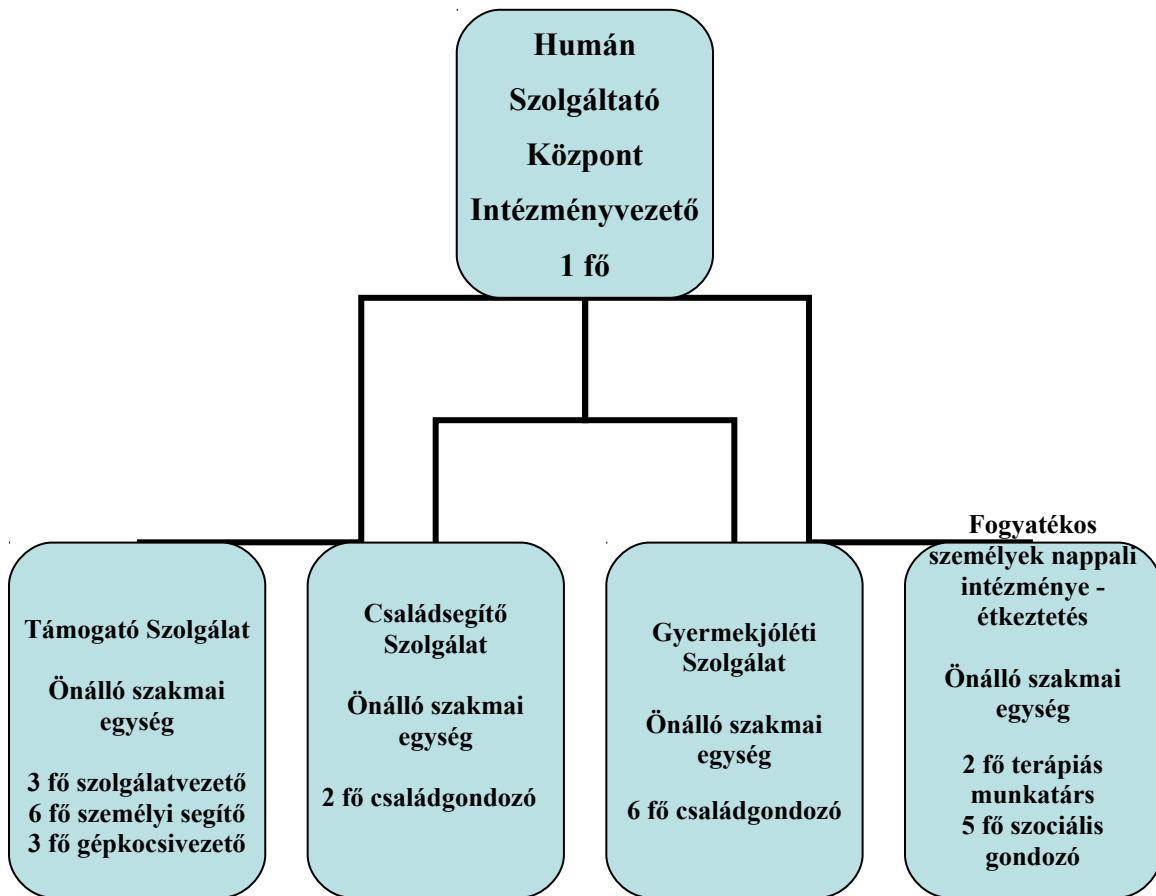
Ikt:

A szolgálat bélyegzője: kör alakú, benne a szolgálat megnevezése és a város neve. Pl: Humán Szolgáltató Központ Nyírmada

A társulás szervezeti formája és ellátási típusok együttműködési rendje:

A Humán Szolgáltató Központ, mint önállóan gazdálkodó közintézmény működik.

Az ellátás szervezeti ábrája

A társulás létrehozásának célja, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatás önkormányzati feladatok megoldására a társult önkormányzatok hatékony szervezet fenntartásában együttműködjenek. Ennek alapján a társulás fő célja a társult tagok közigazgatási területén a szociális és gyámügyi igazgatási feladatok megvalósításával kapcsolatos együttműködés.

Létszám és szakképzettség

Az intézményvezető szakképzettsége: Szociális munkás, pedagógus, illetve egészségügyi szociális munka mesterszakos diplomával rendelkezik, szociális szakvizsgáját gyermekjóléti alapellátás területén szerezte meg. A támogató szolgálat vezetői tanfolyamot elvégezte.

A Gyermekjóléti Szolgálatnál foglalkoztatott dolgozók létszáma: 6 fő családgondozó, közülük 1 fő vezető családgondozó.

- Csonkáné Balogh Livia vezető családgondozó heti 40 órában Nyírmada településen – szakvizsgázott általános szociális munkás - szakvizsgáját gyermekvédelmi alapellátás területen szerezte meg.
- Vezse László Zoltán heti 40 órában Nyírmada településen – szociális munkás
- István Zoltánné heti 40 órában Nyírmada településen – szociális munkás
- Takács Bettina heti 40 órában Nyírmada településen – szociálpedagógus
- Hatala Miklósné heti 5X8 órában Pusztadobos településen – végzett szociálpedagógus
- Ragányné Kosztig Csilla heti 40 órában Nyírkarász településen – végzett szociális munkás – végzett óvodapedagógus

A Gyermekjóléti Szolgálat 6 fő családgondozója a módosított 15/1998. (IV. 30.) NM. Rendeletben foglalt képesítési követelménnyel rendelkezik, illetve az előírásoknak megfelelő felmentési idővel rendelkezik a szakképesítés megszerzésének idejére vonatkozóan.

Helyettesítések rendje:

A családgondozók az intézményvezető kijelölése szerint látják el egymás helyettesítését, Nyírmada – Pusztadobos, illetve Nyírkarász között valósul meg egymás kölcsönös helyettesítése.

Lakosság tájékoztatása a szolgáltatásokról

A szociális ellátást a társuló települések közigazgatási területén személyesen, az együttműködő intézmények útján, hirdetmények- szórólapokon, települési újságokban, például a Madai Hírekben, rádióműsorokban, például Hajó Rádió, televíziós műsorokban, mint például a Szamos TV-n keresztül propagáljuk.

Nagy hangsúlyt fektetünk a személyes kapcsolatfelvételre – elbeszélgetésre.

A Társulás dolgozóira vonatkozó alapvető etikai és magatartási szabályok

Az intézmény valamennyi dolgozójának egymáshoz való viszonya a személyiség tiszteletére épül. Elvárja a kölcsönös tapintatot, udvariasságot, megértést és ésszerű határokig a toleranciát.

Általános elvárások:

- Az intézmény dolgozója, valamint a közös háztartásban élő közeli hozzátartozója az intézmény kliensével tartási, életjáradéki és örökösödési szerződést a gondozás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet.
- Az intézmény dolgozója munkájáért a kliensektől pénzt, egyéb ellenszolgáltatást nem követelhet, nem fogadhat el a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b.) pontja értelmében.

Titoktartási kötelezettség

- Az intézmény dolgozóját a kliens és hozzátartozó egész állapotával-, családi vagy egyéb körülményeivel kapcsolatban tudomására jutott adat, tény vonatkozásával időkorlátozás nélkül titoktartási kötelezettség terheli, függetlenül attól, hogy az információt milyen módon ismerte meg.
- A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha ez alól az érintett cselekvőképes kliens felmentést adott, vagy ha jogszabály adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő.

Nyírmada, 2012. október 01.

intézményvezető